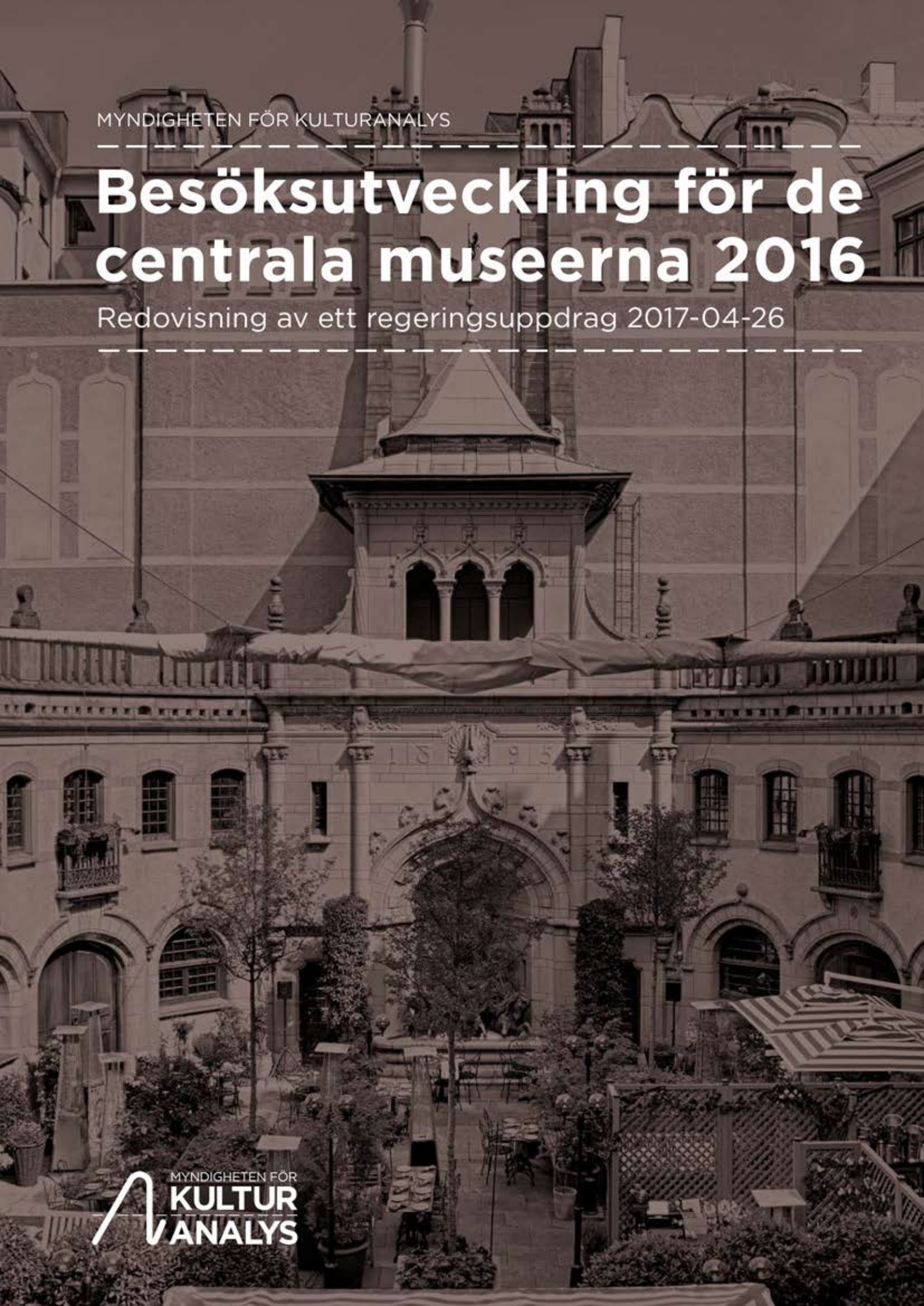

The background image is a sepia-toned photograph of a courtyard. In the center is a large, ornate building with a prominent central tower featuring three arched windows. The courtyard is filled with various plants, trees, and outdoor furniture like tables and chairs. A striped awning is visible on the right side. The overall atmosphere is historical and architectural.

MYNDIGHETEN FÖR KULTURANALYS

Besöksutveckling för de centrala museerna 2016

Redovisning av ett regeringsuppdrag 2017-04-26

Postadress: Box 120 30, 102 21 Stockholm

Besöksadress: Fleminggatan 20, 6 tr

Telefon: 08-528 020 00

E-post: info@kulturanalys.se

Webbplats: www.kulturanalys.se

© Myndigheten för kulturanalys 2017

Omslag: Hallwylska museets innergård

Omslagsfoto: Erik Lernerstål, Hallwylska museet (CC BY-SA)

Licens: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.sv>

Bilden har bearbetats.

Formgivning: Kulturanalys

Tryck: Taberg Media Group AB, 2017

ISBN: 978-91-87046-35-3

MYNDIGHETEN FÖR KULTURANALYS

Besöksutveckling för de centrala museerna 2016

Redovisning av ett regeringsuppdrag 2017-04-26

Innehåll

Sammanfattning	4
Att räkna museibesök	6
Uppdraget	6
Utmaningar	6
Definitioner	7
Museernas olika mätmetoder	7
Revidering av besöksstatistik	8
Uppgifter om besök saknas för vissa museer	9
Museibesök 2016	10
Vilka besöker de centrala museerna?	15
Metod	15
Besökarnas åldersfördelning varierar mellan olika museer	15
Fler kvinnor än män – med några få undantag	16
Museibesökare är ofta högutbildade	17
Besökarnas geografiska hemvist	18
Förändrade besöksmönster i samband med fri entré	20
Att studera effekter av en politisk reform	20
Ökning av antalet besök vid fri entré	21
Förändrade besöksmönster i samband med reformen	22
Bilaga I. Besöksutveckling per museum	28
Arbetets museum	28
Forum för levande historia	30
Livrstkammaren och Skoklosters slott med Stiftelsen Hallwylska museet	32
Moderna Museet	38
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde	42
Naturhistoriska riksmuseet	48
Nordiska museet	50
Riksantikvarieämbetets besöksmål	60
Skansen	64
Statens centrum för arkitektur och design, ArkDes	66
Statens försvarshistoriska museer	68
Statens historiska museer	72
Statens maritima museer	78
Statens museer för världskultur	84
Statens musikverk, Scenkonstmuseet	94
Tekniska museet	94
Bilaga II. Tabeller	96
Bilaga III. Uppdraget och dess förändringar över tid	106

Sammanfattning

Myndigheten för kulturanalys redovisar här regeringsuppdraget att följa upp besöksutveckling vid de centrala museerna, Forum för levande historia och Riksantikvarieämbetets besöksmål. Det sker genom redovisning av besöksstatistik och resultatet av en samordnad publikundersökning.

En förbättrad besöksstatistik

Museisektorn har länge saknat gemensamma definitioner och metoder för att mäta besök, vilket lett till att siffrorna inte har varit helt jämförbara mellan museer och över tid. Sedan Kulturanalys tog över uppdraget att ansvara för museistatistiken 2012 har myndigheten därför bedrivit ett arbete tillsammans med museerna för att ta fram en gemensam metod och definition av museibesök och för att därmed höja statistikens kvalitet. Den nya definition som tagits fram i denna process skiljer mellan två centrala begrepp: anläggningsbesök och verksamhetsbesök. Som anläggningsbesök betraktas alla besök i ett museums anläggning/-ar, oavsett vad syftet med besöket är. Verksamhetsbesök är de besök som görs i de delar av museets verksamhet som är avgiftsbelagda för vuxna besökare, eller som var det innan införandet av fri entré. Verksamhetsbesök är att betrakta som en delmängd av det vidare begreppet anläggningsbesök. I samband med denna omläggning har statistiken över museibesök från 2012 och framåt reviderats utifrån denna nya definition så att besöken kan jämföras över tid.

En ökning med 19 procent

Under 2016 registrerades sammanlagt 8 239 254 anläggningsbesök på de centrala museerna, Forum för levande historia och Riksantikvarieämbetets besöksmål. Jämfört med föregående år är det en ökning med 1 330 000 besök, vilket motsvarar 19 procent. De museer som bidragit mest till ökningen av besök är Naturhistoriska riksmuseet och Livrustkammaren.

Eftersom totalsiffran för museibesök över tid kan påverkas både av faktiska förändringar i antalet besökare och av valet av besöksräkningsmetod har Kulturanalys valt att också redovisa utvecklingen av anläggnings- respektive verksamhetsbesök som är jämförbara över tid. I dessa beskrivningar ingår endast museer som har använt sig av samma

besöksräkningsmetod under hela den redovisade perioden (2006–2016 för anläggningsbesök och 2012–2016 för verksamhetsbesök). Underlaget för de anläggningsbesök som är jämförbara över tid utgörs totalt av 14 museer medan motsvarande underlag för verksamhetsbesöken utgörs av 17 museer. Under 2016 registrerades sammanlagt 4 159 821 anläggningsbesök vid de 14 museer som använde sig av samma besöksräkningsmetod under hela perioden 2006–2016. Det innebar en ökning med 700 000 besök, motsvarande 20 procent, jämfört med 2015. Verksamhetsbesöken vid de 17 museer som använde samma besöksräkningsmetod under perioden 2012–2016 uppgick 2016 till 5 083 880. I jämförelse med 2015 innebar detta en ökning med 540 000 besökare, motsvarande 12 procent.

Sammantaget har vi alltså tre olika mått som beskriver den sammanlagda förändringen av antalet museibesökare från 2015 till 2016. Två av måtten – totalt antal besökare och anläggningsbesök jämförbara över tid – markerar en ökning med 19–20 procent. Det tredje måttet – verksamhetsbesök jämförbara över tid – markerar en ökning med 12 procent.

Vilka besöker de centrala museerna?

Skansen och Vasamuseet hade i särklass flest besökare under 2016 med drygt 1,3 miljoner verksamhetsbesök vardera. Näst efter dem följde Naturhistoriska riksmuseet med drygt 700 000 verksamhetsbesök. Skansen är också det museum som haft flest verksamhetsbesök av barn och unga med ungefär 400 000 besök. Ser man till andel besök av barn och unga så ligger dock Forum för levande historia i topp då 61 procent av deras verksamhetsbesök utgjorts av dessa åldersgrupper.

Bland de vuxna museibesökarna har museerna överlag en relativt jämn fördelning sett till åldersgrupper. Några museer utmärker sig dock med att ha en något äldre publik än genomsnittet, och störst andel äldre besökare har Prins Eugens Waldemarsudde.

De allra flesta museer besöks av fler kvinnor än män. Ett genomsnittligt museums publik utgörs till 54 procent av kvinnor. De museer som har störst andel kvinnliga besökare är Prins Eugens

Waldemarsudde, Nationalmuseum och Hallwylska museet. De som haft störst andel manliga besökare är Armémuseum, Sjöhistoriska museet och Historiska museet.

Andelen personer med eftergymnasial utbildning är nästan tre gånger så stor bland museibesökarna som i befolkningen generellt. Vid några museer – Nordiska museet, Historiska museet, Nationalmuseum och Moderna Museet Malmö – har fyra av fem besökare haft treårig eftergymnasial utbildning eller mer.

I genomsnitt kommer drygt 40 procent av ett museums besökare från det egna länet och ungefär 70 procent från Sverige. Variationerna är dock stora när det gäller i vilken grad museerna lockar utländska turister eller en lokal publik. Sex av sju besökare till Vasamuseet kommer till exempel från ett annat land än Sverige.

Förändrade besöksmönster i samband med fri entré

Den 1 februari 2016 införde regeringen fri entré vid vissa statliga museer. Vid de museer som införde fri entré i samband med reformen ökade anläggningsbesöken med 32 procent under 2016 jämfört med 2015, medan antalet anläggningsbesök vid de museer som inte genomförde någon förändring av entréavgiften minskade med en 3 procent. För verksamhetsbesöken var skillnaden mellan de två grupperna av museer ännu större. Vid de museer som införde fri entré i samband med reformen ökade verksamhetsbesöken med 49 procent, medan de minskade med 1 procent vid de museer som inte genomförde någon förändring av entréavgiften. Detta mönster kan sägas vara väntat med tanke på att ett borttagande av entréavgiften i huvudsak borde påverka mängden besök till de delar av museerna som tidigare varit avgiftsbelagda, vilket här alltså utgör själva definitionen av verksamhetsbesök.

I rapporten har Kulturanalys analyserat förändringen av verksamhetsbesök från 2015 till 2016 mer i detalj för sex museer, varav fyra med fri entré och två med entréavgift, där underlaget för en jämförelse över tid är särskilt tillförlitligt med avseende på besöksräkningsmetod och genomförandet av publikundersökningar. Ett tydligt resultat är att den totala utvecklingen när det gäller verksamhetsbesök är mycket likartad för de fyra museerna med fri entré – en ökning med mellan 20 000 och 40 000 besökare, vilket motsvarar

ökningar med mellan 40 och 90 procent – medan de två museerna som har haft entréavgift även under 2016 antingen inte uppvisar någon förändring alls eller en negativ besöksutveckling. Därtill har vi sett att ökningen av besökare vid de fyra museerna med fri entré är relativt jämnt fördelad med avseende på kön, medan det när gäller ålder går att se särskilda ökningar i kategorierna unga vuxna samt pensionärer. När det gäller geografisk hemvist tycks ökningen vid de fyra museerna med fri entré främst gå att koppla till en ökning av besökare från närområdet samt av utländska turister. Avslutningsvis har vi också sett att ökningen vid museerna med fri entré snarare verkar utgöras av vana museibesökare än av förstagångsbesökare.

Att räkna museibesök

Uppdraget

Myndigheten för kulturanalys har enligt regleringsbrev i uppdrag att följa upp besöksutveckling och tillgänglighet på de centrala museerna, Forum för levande historia och Riksantikvarieämbetet. Redovisningen ska innehålla:

- antal besök per månad, samt för hela året, uppdelat på besökare upp till och med 18 år respektive 19 år och äldre
- förändring i besöksutveckling jämfört med föregående år i antal och i procent samt fördelat på ålder, kön, geografisk hemvist och skolbesök
- uppgifter om respektive museums/ besöksmåls entréavgift
- effekterna av införandet av fri entré avseende förändringar i besöksutvecklingen i förhållande till tidigare år.

Utmaningar

Vad är ett museibesök? Och hur ska man räkna det? På ytan kan dessa två frågor om definition och metod framstå som närmast triviala. Ett museibesök inträffar väl helt enkelt när en person går in på ett museum och när det gäller metoden så är det väl bara att räkna hur många personer som kommer till museet under en bestämd tidsperiod, exempelvis en dag, och sedan låta kalkylprogrammet göra resten. Eller?

Så snart man närmar sig mätningens praktik uppstår ett antal följdfrågor som visar sig vara mer komplicerade att besvara. För vad är egentligen ett besök på ett museum? Måste man stanna en viss tid? Behöver man besöka någon viss del av museet eller delta i någon särskild form av aktivitet? Behöver man överhuvudtaget förstå att man har varit på ett museum om syftet med att besöka anläggningen där museet ligger (oftast en byggnad men det kan till exempel också vara en park eller en stadsmiljö) har varit att till exempel gå på en populär restaurang i anslutning till museet eller kanske bara, vilket inte är helt ovanligt, att låna toaletten? Och hur ska själva räkningen utföras? Ska personalen räkna varje enskild besökare manuellt eller ska museet använda sig av någon teknisk lösning, exempelvis besöksräknings-

kameror eller tryckkänsliga mattor? Och vad händer då om besökarna, exempelvis till följd av införandet av fri entré, börjar röra sig på nya sätt i rummet? Ska varje passage vid en särskild punkt räknas som ett besök eller behöver man finna något sätt att urskilja unika besökare på liknande sätt som i det digitala rummet?

De museer som omfattas av Kulturanalys uppdrag att följa besöksutvecklingen har mycket skilda förutsättningar för besöksräkning. Under lång tid har det också saknats gemensamt överenskomna definitioner och metoder för besöksmätning i den svenska museisektorn. Detta har inneburit att vissa museer enbart har räknat de besökare som har betalat entréavgift till museet, medan andra museer har använt sig av automatiska besöksräknare vid entrén. De senare har vanligen räknat alla passager som besök, oavsett om det rört sig om en besökare till utställningarna eller till någon annan del av anläggningen. Att museerna har använt sig av så vitt skilda metoder för besöksräkning har medfört att det har blivit svårt att jämföra deras besökstal med varandra. Det har också varit svårt att göra jämförelser över tid för enskilda museer, då metoderna för besöksräkning har kommit att ändras från år till år.

I syfte att skapa ökad jämförbarhet i besöksräkningen mellan olika museer och över tid har Kulturanalys, tillsammans med de centrala museerna, genomfört ett omfattande arbete med att ta fram gemensamma definitioner och mätmetoder. En central aspekt av detta arbete är beslutet om att använda två olika besöksbegrepp i redovisningen av museernas besökstal – anläggnings- respektive verksamhetsbesök – samt om att besök till verksamhet som museet har utanför den ordinarie anläggningen som till exempel stadsvandringar, event på festivaler, arkeologiska utgrävningar med mera ska räknas separat.

Definitioner

Anläggningsbesök

Många museer strävar efter att ge alla besökare en museupplevelse oavsett vad besökaren har för syfte med sitt besök. Detta kan innebära att föremål placeras ut i delar av anläggningen som traditionellt inte är avgiftsbelagda, till exempel i museets butik, restaurang eller toalett. Det kan alltså finnas skäl att betrakta alla som besöker ett museum som museibesökare, oavsett om de besöker museets utställningar eller inte. Begreppet anläggningsbesök inkluderar därför alla besökare som besöker någon del av ett museums anläggning, inomhus såväl som utomhus. Museets egen personal och annan inhyrd arbetskraft på museet räknas dock inte med.

Verksamhetsbesök

Jämfört med anläggningsbesök har begreppet verksamhetsbesök en snävare definition. Verksamhetsbesök avser de besök som görs i de delar av museets verksamhet som är avgiftsbelagd för vuxna besökare. Konferensdeltagare räknas exempelvis som verksamhetsbesökare om museets entréavgift är inkluderad i konferensens deltagaravgift.

För de museer som har fri entré för samtliga besökare är det svårare att avgöra vilka besök som är att betrakta som verksamhetsbesök. En vägledande princip är dock att personer som besöker de områden som var avgiftsbelagda innan museet införde fri entré är att betrakta som verksamhetsbesökare. Detta innebär i praktiken att en besökare bör ha besökt minst en central del av museets verksamhet (utställningar, föreläsningar, bio eller annan museal verksamhet i anläggningen) för att räknas som verksamhetsbesökare. Personer som enbart besökt museets foajé, butik, restaurang eller toalett räknas alltså inte som verksamhetsbesökare.¹ Det bör emellertid påpekas att inte alla museer har en besöksräkningsmetod som gör det möjligt att redovisa verksamhetsbesök skilt från anläggningsbesök.

Museernas olika mätmetoder

Ansvar för valet av mätmetod och de inrapporterade uppgifternas kvalitet ligger på

¹ Definitionen för verksamhetsbesök ligger därmed nära den internationella standarden för museistatistik (ISO 18461, s. 24), som anger att museibesök ska räknas som fysiska besök på museianläggningar med undantag för besök till endast restaurang eller butik.

respektive museimyndighet. Kulturanalys har i uppdrag att ge anvisningar och bistå berörda myndigheter och institutioner i arbetet med att uppnå en så hög kvalitet i redovisningen av besökstalen som möjligt. Under 2015 och 2016 har Kulturanalys fört en mycket nära dialog med museerna inom uppdraget för att skapa goda förutsättningar för tillförlitlighet och jämförbarhet i besöksutvecklingsstatistiken.

Manuell besöksräkning

För museer med entréavgift sker räkningen av verksamhetsbesök vanligen via kassan. Här görs också en uppdelning på vuxna respektive barn och unga utifrån olika entréavgifter. Vissa museer registrerar även anläggningsbesök i kassan.²

Museer med fri entré kan räkna besökare manuellt genom att använda en så kallad klickräknare eller genom registrering i kassan. Exempel på museer som använder någon av dessa metoder är Sjöhistoriska museet, Tumba bruksmuseum och Forum för levande historia. När ett museum har fri entré kan det vara svårare att avgöra vad som är ett anläggnings- eller verksamhetsbesök, då besökaren inte behöver uppge skäl till sitt besök. När det inte finns entréavgift finns det heller inte någon anledning för besökarna att uppge sin ålder, vilket annars är fallet då barn och unga samt pensionärer ofta går in gratis, eller till nedsatt pris, på museer som har entréavgift.

Automatisk besöksräkning

Museernas val av besöksräkningsmetod beror på faktorer som personalresurser, lokalernas utformning samt besöksvolymernas storlek. I samband med införandet av fri entré vid vissa centrala museer 2016 har museerna gjort olika bedömningar när det gäller valet av besöksräkningsmetod. Flera museer som innan reformens genomförande räknat besöken manuellt har valt att gå över till automatisk besöksräkning på grund av en förväntad ökning av antalet besök. Exempelvis har Historiska museet och Naturhistoriska riksmuseet gått över till automatisk räkning av detta skäl, medan Armémuseum har gått över till automatisk räkning med anledning av att de vill ha en mer öppen och välkomnande entré.

² På de flesta museer som har entréavgift och en restaurang i anläggningen kan besökaren besöka enbart restaurangen utan att betala entréavgift. Detta gäller dock inte på Skansen.

Automatisk besöksräkning som mätmetod utgörs i huvudsak av tre olika tekniska lösningar: Infraröd kamera, tryckkänslig matta eller fotocell. De museer som valt att gå över till automatisk besöksräkning har själva valt vilken teknisk lösning som passar dem bäst. Aspekter de då har tagit hänsyn till är lokalens utformning, besöksrörelsemönster och pris.

Tekniken för automatisk besöksräkning har gått framåt och utvecklats till att bli mer exakt över tid. Det finns dock flera problem med automatisk besöksräkning. Automatiska besöksräknings-tekniker kan vanligen inte skilja på personal och museibesökare. De kan heller inte avgöra om en besökare passerar besöksräkningspunkten flera gånger vid ett och samma besök, exempelvis för att gå ut och ta frisk luft för att sedan gå tillbaka in på museet. Vissa besöksräknare har också svårt att registrera varje enskild besökare när en grupp människor kommer samtidigt.

Erfarenheterna hittills visar att automatiska besöksräknare i många fall ger högre besökstal jämfört med manuell räkning. I några fall är skillnaderna inte så stora men i andra är de påfallande. Denna variation beror på faktorer som hur museets lokaler är utformade, om det finns restaurang eller café, val av besöksräkningsteknik, besökarnas rörelsemönster med mera. Det går därför inte att ge en generell siffra på hur stor skillnad det är i besökstal mellan manuell och automatisk räkning. Vid automatisk besöksräkning är det därtill svårare att skatta andelen verksamhetsbesök samt dess uppdelning på barn och unga respektive vuxna jämfört med manuell besöksräkning.

I och med att flera museer har börjat använda sig av automatisk besöksräkning i nära anslutning till införandet av fri entré uppstår svårigheter när det gäller att avgöra om en förändring i besökstalen beror på en faktisk förändring i antalet besökare eller på ändrade mätmetoder, eller både och. Tillsammans med berörda museer har Kulturanalys därför utvecklat en modell för revidering av besöks-siffror. Denna modell bygger på att museer som övergår till automatisk räkning kan skatta verksamhetsbesöken som en andel av antalet anläggningsbesök samt hur stor andel av besökarna som utgörs av vuxna respektive barn och unga. Detta kan göras med hjälp av publikundersökningarna eller andra separata undersökningar. Dessa skattningar används sedan för att ta fram estimat för respektive månad samt för respektive kalenderår. Då uppgifterna bygger

på urvalsundersökningar blir siffrorna emellertid osäkrare jämfört med vad som hade varit fallet vid manuell räkning.

Revidering av besöksstatistik

Hösten 2015 fattade Kulturanalys tillsammans med de centrala museerna ett gemensamt beslut om att anpassa statistiken till de nya anvisningarna genom att revidera tidsserierna för antal besök bakåt i tiden. Revideringen skulle göras för varje månad för åren 2012–2015. Museerna har även varit fria att revidera besöksstatistiken ännu längre tillbaka i tiden om de så önskat och haft möjlighet. Revideringen skulle genomföras för följande besökskategorier:

- Anläggningsbesök
 - Totalt
- Verksamhetsbesök
 - Vuxna
 - Barn och unga
 - Skolbesök
- Besöksräkningsmetoder
- Förekomst av fri entré

Uppgiften att revidera data visade sig dock vara betydligt svårare och mer arbetskrävande för vissa museer än vad både Kulturanalys och museerna själva hade uppskattat. Möjligheten till revidering har även berott på hur de efterfrågade uppgifterna varit lagrade och om museet registrerat besöken på ett sätt som gjort det möjligt att revidera statistiken. Förutsättningarna har alltså varit olika för olika museer, och alla har inte haft möjlighet att genomföra revideringen. Till följd av detta förekommer det bortfall bland de uppgifter och tidsserier som publiceras i den här redovisningen.

I och med de nya riktlinjerna för mätning av museibesök har Kulturanalys ställt som krav att samma metod ska användas för verksamhetsbesök för både vuxna och barn och unga. Detta i syfte att ge så bra skattningar som möjligt av andelen besökande vuxna respektive barn och unga. Denna princip har även tillämpats i revideringen av föregående års besökstal och vissa siffror kan därmed skilja sig mot vad som tidigare rapporterats. Till exempel kan skillnaden i andelen besökande barn och unga vara betydande jämfört med tidigare publicerade uppgifter.

Uppgifter om besök saknas för vissa museer

I materialet förekommer det museer som inte har registrerat anläggningsbesök och det finns även några museer som inte registrerat verksamhetsbesök. Vidare finns det museer som registrerat både anläggnings- och verksamhetsbesök men som inte haft möjlighet att göra den nödvändiga revideringen. Oavsett om dessa museer saknat uppgifterna helt eller inte hunnit revidera siffrorna enligt instruktion så har de aktuella fälten lämnats tomma i resultatredovisningen. I vissa fall saknas det också dokumentation bakåt i tiden för vilka besöksräkningsmetoder museerna har använt sig av. Även detta har hanterats genom att fälten lämnats tomma.

Enskilda avvikelser

De flesta museer har redovisat sina besök på ett sätt som möjliggör jämförelser över tid, men det finns några avvikelser och andra förändringar i museernas rapportering till Kulturanalys som behöver belysas:

- De verksamhetsbesökssiffror som Armémuseum har rapporterat in till Kulturanalys inkluderar personer som enbart besökt andra delar än de tidigare avgiftsbelagda områdena på museet under år 2015 och 2016. Uppgifterna överensstämmer därmed inte med definitionen av verksamhetsbesök. Kulturanalys har därför beslutat att inte publicera Armémuseums verksamhetsbesökssiffror för 2015 och 2016.
- Statens centrum för arkitektur och design, ArkDes, och Moderna Museet Stockholm ligger i samma byggnad. De två museerna har därför enats om en gemensam metod för att räkna anläggningsbesök och om att presentera en gemensam uppgift för anläggningsbesöken. I sammanställningen av det totala antalet anläggningsbesökare vid de centrala museerna betraktas därför ArkDes och Moderna Museet Stockholm som en enhet.
- ArkDes har en öppen planlösning med tre olika ingångar från den gemensamma anläggningen med Moderna Museet Stockholm. Detta innebär att det är svårt att mäta verksamhetsbesök vid ArkDes på ett tillförlitligt sätt. Den metod som ArkDes har valt för att mäta verksamhetsbesökssiffror –

automatiska besöksräknare vid var och en av de tre ingångarna – är inte kvalitetssäkrad på ett sätt som gör att uppgifterna om verksamhetsbesök går att jämföra med andra centrala museer. Kulturanalys har därför beslutat att inte publicera ArkDes verksamhetsbesökssiffror för 2016.

- Moderna Museet Stockholm, Livrustkammaren och Skoklosters slott har inte räknat verksamhetsbesök för vuxna under 2016. Därmed går det inte heller att uppskatta det totala antalet verksamhetsbesök vid dessa tre museer under 2016.

Några museer som har tillförlitlig besöksstatistik, och som skulle kunna dela upp statistiken i verksamhetsbesök och anläggningsbesök för perioden 2012–2014, har inte gjort det. Dessa museer är: Armémuseum, Moderna Museet Stockholm, Glimmingehus och Scenkonstmuseet. Därutöver har Hallwylska museet, Livrustkammaren och Skoklosters slott inte reviderat sina uppgifter för 2012.

Museibesök 2016

I Tabell 1 nedan ges en översiktlig bild av hur de centrala museerna räknat museibesök under 2016. Tabellen ger en bild av hur stor del av anläggningsbesöken som har utgjorts av verksam-

hetsbesök. För de flesta museer med stor skillnad i antalet anläggnings- respektive verksamhetsbesök har restaurangens popularitet varit en viktig förklarande faktor.

Tabell 1. Antal anläggnings- och verksamhetsbesök samt besöksräkningsmetod vid de centrala museerna, Forum för levande historia och Riksantikvarieämbetes besöksmål 2016.

Myndighet/stiftelse	Museum/filial	Besöksräkningsmetod		Antal besök		Anläggningsbesökens storleksrelation till verksamhetsbesöken i procent
		Anläggningsbesök	Verksamhetsbesök	Anläggningsbesök	Verksamhetsbesök	
Arbetsmuseum	Arbetsmuseum	Automatisk		199 806	.	
ArkDes	ArkDes	Automatisk		634 906	****	
Forum för levande historia	Forum för levande historia		Manuell	.	24 919	
Livruckammaren och Skoklosters slott med Stiftelsen Hallwylska museet	Hallwylska museet	Automatisk		254 386	101 462	151
	Livruckammaren	Automatisk		454 670	.	
	Skoklosters slott	Automatisk		91 169	.	
Moderna Museet	Moderna Museet Malmö	Automatisk		94 803	.	
	Moderna Museet Stockholm	Automatisk		634 906	.	
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde	Konstakademien		Manuell	.	65 848	
	Kulturhuset Stadsteatern		Manuell	.	56 285	
	Nationalmuseum			0	0	
	Prins Eugens Waldemarsudde*	Automatisk*	Manuell	357 981	110 489	224
Naturhistoriska riksmuseet	Naturhistoriska riksmuseet	Automatisk	Automatisk**	736 917	729 291	
Nordiska museet	Härkeberga kaplansgård			.	1 945	
	Julita gård	Manuell	Manuell	59 941	53 199	13
	Nordiska museet	Manuell	Manuell	255 014	225 328	13
	Svindervik	Manuell	Manuell	71 221	1 221	5 733
	Tyresö slott	Automatisk	Manuell	249 508	2 508	9 848
Riksantikvarieämbetet	Gamla Uppsala Museum	Manuell		.	28 076	
	Glimmingehus	Manuell	Manuell	46 942	46 611	1
Skansen	Skansen	Manuell	Manuell	1 367 416	1 367 416	0
Statens försvarshistoriska museer	Armémuseum	Automatisk*	Automatisk****	173 932	****	
	Flygvapenmuseum	Manuell*	Manuell	204 757	190 050	8
Statens historiska museer	Historiska museet	Automatisk	Automatisk**	264 058	232 825	13
	Kungl. Myntkabinettet	Manuell	Manuell	78 746	63 619	24
	Tumba Bruksmuseum	Manuell	Manuell	19 883	16 896	18
Statens maritima museer	Marinmuseum	Automatisk	Manuell	296 172	197 779	50
	Sjöhistoriska museet	Manuell		.	205 071	
	Vasamuseet	Manuell		.	1 341 568	
Statens museer för världskultur	Bergrummet	Automatisk	Manuell	.	15 602	
	Etnografiska museet	Automatisk	Manuell	135 201	52 583	157
	Medelhavsmuseet	Automatisk	Manuell	337 502	90 744	272
	Världskulturmuseet	Automatisk	Manuell***	200 093	105 382	90
	Östasiatiska museet	Automatisk	Manuell	92 984	49 117	89
Statens musikverk	Scenkonstmuseet			0	0	
Tekniska museet	Tekniska museet	Manuell	Manuell	299 928	292 803	2

* Ny räknemetod för anläggningsbesök och inte jämförbart mellan åren 2015 och 2016.

** Osäkrare räknemetod än andra museer som räknar verksamhetsbesöken manuellt.

*** Museet anger att det är 10 procents felmarginal på den manuella besöksräkningen under år 2016.

**** Kulturanalys har valt att inte publicera siffran pga. kvalitetsproblem.

För de museer som har använt samma räkningsmetod för anläggningsbesök och verksamhetsbesök är skillnaden mellan de två måtten, uttryckt i procent i kolumnen längst till höger, relativt liten (5–24 procent). För de museer som använder sig av automatisk räkning av anläggningsbesöken och manuell räkning av verksamhetsbesöken är skillnaderna mellan de två måtten i regel väsentligt större (88–272 procent), med de två filialerna till Nordiska museet, Svindersvik och Tyresö slott, som något av extremfall (5 733 respektive 9 848 procent). Detta mönster antyder att automatisk besöksräkning

producerar avsevärt högre besökstal än manuell räkning.

I Tabell 2 redovisas antalet anläggnings- och verksamhetsbesök under 2015 och 2016 samt förändringen i procent för vart och ett av de museer som omfattas av Kulturanalys uppdrag. De två i särklass största museerna, Skansen och Vasamuseet, uppvisar i stort sett oförändrade besökssiffror från 2015 till 2016. Däremot ser vi förändring, i huvudsak i form av ökning, vid flera mindre museer.

Tabell 2. Antal anläggnings- och verksamhetsbesök år 2015 och 2016 samt förändring i procent.

Myndighet/stiftelse	Museum/filial	Anläggningsbesök			Verksamhetsbesök		
		2015	2016	Utveckling i procent	2015	2016	Utveckling i procent
Arbetets museum	Arbetets museum	221 992	199 806	-10			
ArkDes	ArkDes	.	634 906		179 510	****	
Forum för levande historia	Forum för levande historia	.	.		24 883	24 919	0
Livrustkammaren och Skoklosters slott med Stiftelsen Hallwylska museet	Hallwylska museet	193 637	254 386	31	59 412	101 462	71
	Livrustkammaren	270 269	454 670	68	130 356	.	
	Skoklosters slott	72 099	91 169	26	28 991	.	
Moderna Museet	Moderna Museet Malmö	92 085	94 803	3	.	.	
	Moderna Museet Stockholm	.	634 906		.	.	
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde	Konstakademien	.	.		62 342	65 848	6
	Kulturhuset Stadsteatern	.	.		24 748	56 285	127
	Nationalmuseum	0	0		.	0	
	Prins Eugens Waldemarsudde	153 907	357 981	*	133 788	110 489	-17
Naturhistoriska riksmuseet	Naturhistoriska riksmuseet	.	736 917		531 637	729 291**	37
Nordiska museet	Härkeberga kaplansgård				2 767	1 945	-30
	Julita gård				45 213	53 199	18
	Nordiska museet	237 964	255 014	7	207 651	225 328	9
	Svindersvik	.			1 143	1 221	7
	Tyresö slott				2 207	2 508	14
Riksantikvarieämbetet	Gamla Uppsala Museum	.	.		27 227	28 076	3
	Glimmingehus	46 209	46 942	2	.	46 611	
Skansen	Skansen	1 379 385	1 367 416	-1	1 379 385	1 367 416	-1
Statens försvarshistoriska museer	Armémuseum	86 557	173 932	*	***	***	***
	Flygvapenmuseum	120 210	204 757	*	119 211	190 050	59
Statens historiska museer	Historiska museet	154 046	264 058	71	151 666	232 825**	54
	Kungl. Myntkabinettet	.	78 746		47 393	63 619	34
	Tumba Bruksmuseum	.	19 883		15 060	16 896	12
Statens maritima museer	Marinmuseum	247 573	296 172	20	116 238	160 879	38
	Sjöhistoriska museet	.	.		197 542	205 071	4
	Vasamuseet	.	.		1 312 494	1 341 568	2
Statens museer för världskultur	Bergrummet	.	.		19 319	15 602	-19
	Etnografiska museet	107 277	135 201	26	28 571	52 583	84
	Medelhavsmuseet	239 701	337 502	41	46 962	90 744	93
	Världskulturmuseet***	141 466	200 093	41	57 468	105 382	83
	Östasiatiska museet	69 488	92 984	34	25 832	49 117	90
Statens musikverk	Scenkonstmuseet	0	0		.	.	
Tekniska museet	Tekniska museet	.	299 928		346 614	292 803	-16
Totalt		3 836 072	7 612 842		5 325 630	5 631 737	

* Förändrad besöksräkningsmetod och ej jämförbar mot föregående år.

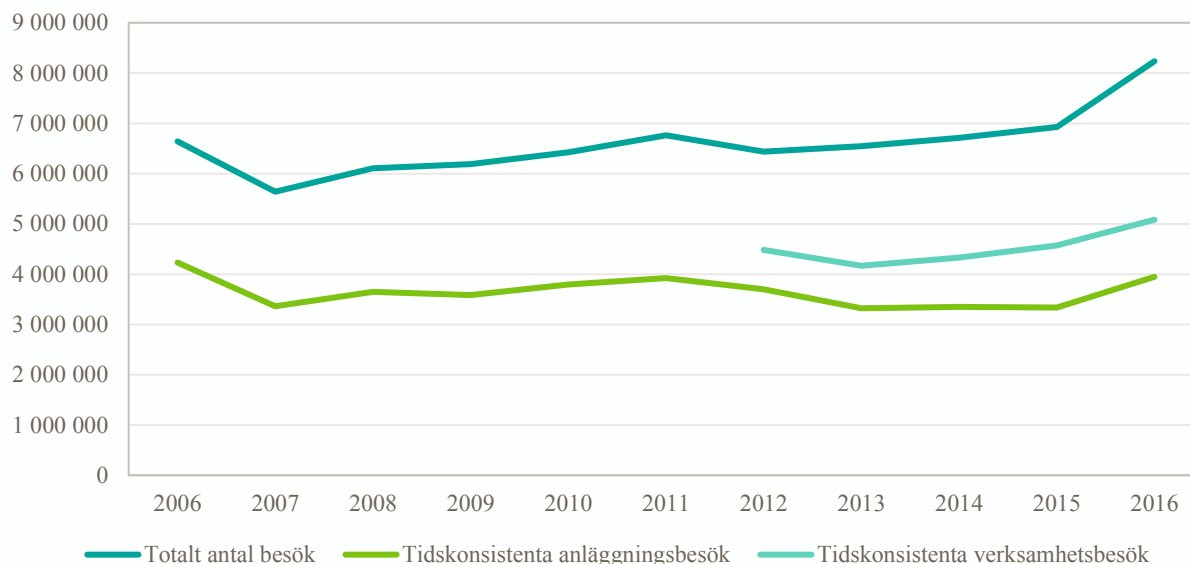
** Osäkrare räknemetod än andra museer som räknar verksamhetsbesöken manuellt.

*** Museet anger att det är 10 procents felmarginal på den manuella besöksräkningen under år 2016.

**** Kulturanalys har valt att inte publicera siffran pga. kvalitetsproblem.

I Figur 1 återges besöksutvecklingen under perioden 2006–2016 för samtliga centrala museer. Det totala antalet museibesök utgörs här i huvudsak av det antal anläggningsbesök museerna har haft. Det finns emellertid några museer vilka endast har haft verksamhetsbesök registrerade under den aktuella tidsperioden och i de fallen har dessa uppgifter använts.

Under 2016 registrerades sammanlagt 8 239 254 anläggningsbesök på de centrala museerna, Forum för levande historia och Riksantikvarieämbetets besöksmål. Jämfört med 2015 är det en ökning med 1 330 000 besök, vilket motsvarar 19 procent. De museer som bidragit mest till ökningen av besök är Naturhistoriska riksmuseet och Livrustkammaren.

Figur 1. Besöksutveckling vid de centrala museerna, Forum för levande historia och Riksantikvarieämbetets besöksmål 2006–2016.*

* I totalt antal besök har ArkDes och Moderna Museets Stockholms saknade anläggningsbesöksuppgift för år 2015 ersatts av värdet för år 2014.

Eftersom totalsiffran för museibesök över tid kan påverkas både av faktiska förändringar i antalet besökare och av valet av besöksräkningsmetod har Kulturanalys valt att i Figur 1 också redovisa vad vi här har valt att kalla tidskonsistenta anläggnings- respektive verksamhetsbesök; det vill säga uppgifter om anläggnings- och verksamhetsbesök som är jämförbara över tid. I dessa beskrivningar ingår endast museer som har använt sig av samma besöksräkningsmetod under hela den redovisade perioden (2006–2016 för anläggningsbesök och 2012–2016 för verksamhetsbesök). Underlaget för de tids-konsistenta anläggningsbesöken utgörs totalt av 14 museer medan underlaget för tidskonsistenta verksamhetsbesök utgörs av 17 museer, vilket förklarar det annars något egendomliga resultatet att kurvan för de tidskonsistenta verksamhetsbesöken ligger högre än kurvan för de tidskonsistenta anläggningsbesöken.³

Under 2016 registrerades sammanlagt 4 159 821 anläggningsbesök vid de 15 museer som använde sig av samma besöksräkningsmetod under hela perioden 2006–2016. Det innebar en ökning med 700 000 besök, motsvarande 20 procent, jämfört med 2015.

Verksamhetsbesöken vid de 17 museer som använde samma besöksräkningsmetod under perioden 2012–2016 uppgick 2016 till 5 083 880. I jämförelse med 2015 innebar detta en ökning med 540 000 besökare, motsvarande 12 procent.

Sammantaget har vi alltså tre olika mått som beskriver förändringen av antalet museibesökare från 2015 till 2016. Två av måtten – totalt antal besökare och tidskonsistenta anläggningsbesök – markerar en ökning med 19–20 procent. Det tredje måttet – tidskonsistenta verksamhetsbesök – markerar en ökning med 12 procent.

³ En fullständig förteckning över vilka museer som ingår i vilken analyskategori återfinns i Bilaga II, Tabell 13.

I Tabell 3 redovisas antalet verksamhetsbesök fördelat på olika kategorier av besökare samt hur andelen verksamhetsbesökare fördelar sig mellan de olika kategorierna. Sett till antalet verksamhetsbesök har Skansen och Vasamuseet det största antalet besök med drygt 1,3 miljoner besök

vardera. Tillsammans utgör deras besöksvolym nästan hälften av alla besök som gjorts på de centrala museerna under 2016. Därefter kommer Naturhistoriska riksmuseet med drygt 700 000 verksamhetsbesök.

Tabell 3. Antal och andel av verksamhetsbesök per besökskategori 2016.

Myndighet/stiftelse	Museum/filial	Antal				Procentandel		
		Totalt	Vuxna	Barn	Skola	Vuxna	Barn	Skola
Arbetets museum	Arbetets museum	.	.	.	5 767			
ArkDes	ArkDes	*	*	*	*			
Forum för levande historia	Forum för levande historia	24 919	9 626	15 293	14 870	39	61	60
Livrustkammaren och Skoklosters slott med Stiftelsen Hallwylska museet	Hallwylska museet	101 462	89 606	11 856	5 038	88	12	5
	Livrustkammaren	.	.	.	30 008			
	Skoklosters slott	.	.	.	1 584			
Moderna Museet	Moderna Museet Malmö	.	.	6 354	0			
	Moderna Museet Stockholm	.	.	69 368	10 071			
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde	Konstakademien	65 848	60 274	5 574	2 088	92	8	3
	Kulturhuset Stadsteatern	56 285	49 713	6 572	726	88	12	1
	Nationalmuseum	0	0	0	0			
	Prins Eugens Waldemarsudde	110 489	104 098	6 331	3 124	94	6	3
Naturhistoriska riksmuseet	Naturhistoriska riksmuseet**	729 291	.	.	103 544			14
Nordiska museet	Härkeberga kaplansgård	1 945	1 740	205	0	89	11	0
	Julita gård	53 199	43 049	10 150	66	81	19	0
	Nordiska museet	225 328	183 651	41 677	14 540	82	18	6
	Svindervik	1 221	1 126	95	75	92	8	6
	Tyresö slott	2 508	1 941	567	281	77	23	11
Riksantikvarieämbetet	Gamla Uppsala Museum	28 076	17 875	10 201	5 546	64	36	20
	Glimmingehus	46 611	29 971	16 550	6 444	64	36	14
Skansen	Skansen	1 367 416	968 965	398 448	65 936	71	29	5
Statens försvarshistoriska museer	Armémuseum	*	*	*	*			
	Flygvapenmuseum	190 050	130 785	59 265	7 832	69	31	4
Statens historiska museer	Historiska museet**	232 825	5 598	2 450	27 256	2	1	12
	Kungl. Myntkabinettet	63 619	53 162	10 457	5 763	84	16	9
	Tumba Bruksmuseum	16 896	9 072	7 824	3 351	54	46	20
Statens maritima museer	Marinmuseum	160 879	116 002	44 877	4 080	72	28	3
	Sjöhistoriska museet	205 071	158 373	46 698	7 833	77	23	4
	Vasamuseet	1 341 568	1 158 324	183 244	35 857	86	14	3
Statens museer för världskultur	Bergrummet	15 602	14 263	1 339	356	91	9	2
	Etnografiska museet	52 583	33 711	18 872	9 326	64	36	18
	Medelhavsmuseet	90 744	66 652	24 092	10 607	73	27	12
	Världskulturmuseet***	105 382	60 141	45 241	738	57	43	1
	Östasiatiska museet	49 117	41 858	7 259	2 502	85	15	5
Statens musikverk	Scenkonstmuseet	0	0	0	0			
Tekniska museet	Tekniska museet	292 803	136 442	156 361	53 754	47	53	18

* Kulturanalys har valt att inte publicera siffran p.g.a. kvalitetsbrister.

** Osäkrare räknemetod än andra museer som räknar verksamhetsbesöken manuellt.

*** Museet anger att det är 10 procents felmarginal på den manuella besöksräkningen under år 2016.

Skansen är det museum som besöks av i särklass flest barn, nästan 400 000 besök. Därefter följer Vasamuseet med cirka 180 000 besökande barn. När det gäller antalet besök i skolors regi har dock Naturhistoriska riksmuseet en särställning med drygt 100 000 besök.

Om man ser till hur stor andel av de totala besöken som utgörs av verksamhetsbesök av barn ligger Forum för levande historia och Tekniska museet i topp. Över hälften av deras verksamhetsbesök har under 2016 utgjorts av barn och unga. För många museer är skolbesöken viktiga för att få barn och unga att komma till museerna. Detta gäller speciellt för Forum för levande historia där i princip alla besök i kategori barn och unga utgörs av skolbesök.

Vilka besöker de centrala museerna?

I detta avsnitt beskrivs vilka de centrala museernas besökare är utifrån de publikundersökningar som museerna årligen genomför. Hur genomförandet av publikundersökningarna ser ut varierar mellan olika museer, och beror på vilka förutsättningar varje museum har.⁴

Metod

Tidigare år har redovisningen av museernas besökare i huvudsak baserats på publikundersökningar som genomförts utifrån de instruktioner som Kulturrådet en gång upprättat. I och med att flertalet av de centrala museerna även genomför egna publikundersökningar, som ett viktigt led i den egna verksamhetsutvecklingen, har Kulturanalys valt att dra nytta av dessa, både för att minska den administrativa belastningen på museerna och för att minska uppgiftslämnarbördan för allmänheten.

Ett annat skäl till att använda de data som museernas egna publikundersökningar genererar är att dessa tycks hålla en högre kvalitet än de som genomförts enligt Kulturrådets äldre instruktioner. De omfattar i regel ett större antal intervjuer och pågår löpande under en längre period, vilket minskar risken för att en viss kategori av besökare överrepresenteras i materialet. Detta är annars lätt hänt om intervjuerna genomförs vid endast något eller några enstaka tillfällen. Med den äldre metoden genomförs intervjuer endast under fyra veckor av museets egen personal, och inte av erfarna intervjuare, och antalet intervjuer per år är litet.

Vidare har Kulturanalys arbetat för att få de museer som genomfört publikundersökningarna enligt Kulturrådets modell att dels öka antalet intervjuer, dels låta publikundersökningarna pågå kontinuerligt året om. De flesta museer har haft möjlighet att genomföra undersökningarna under 2016 enligt dessa önskemål och Kulturanalys har då bistått med hjälp i form av anpassning av, och instruktioner för, genomförandet av publikundersökningarna.

I den här redovisningen presenteras endast resultaten för den vuxna befolkningen. Detta har gjorts av kvalitetshänsyn då flertalet museer vittnat om att det har varit svårare att få till intervjuer med barn och unga än med vuxna. Det har därför funnits en uppenbar risk för underrepresentation av barn och unga i publikundersökningarna. Dessa farhågor har också bekräftats vid en jämförelse av hur museernas besöksintervjuer och besökssiffror är fördelade på kategorierna barn och unga respektive vuxna.

I flera av de figurer som redovisas i detta avsnitt återges siffror både för den totala befolkningen i Sverige, 19 år och äldre, och för ett genomsnitt av museernas publiksammansättning. Det senare är beräknat som ett viktat genomsnitt i relation till museernas besökssiffror.⁵ För variablerna kön, ålder och geografisk hemvist redovisas resultat för samtliga svarande i publikundersökningarna, det vill säga både svenska och utländska besökare. Skillnaderna mellan fördelningen av svenska och utländska besökare när det gäller kön och ålder är genomgående små och har ingen påverkan på den större bilden. Vid Vasamuseet utgör exempelvis män en något högre andel av de svenska besökarna än av de utländska besökarna, medan det omvända är fallet vid Nordiska museet och Östasiatiska museet.

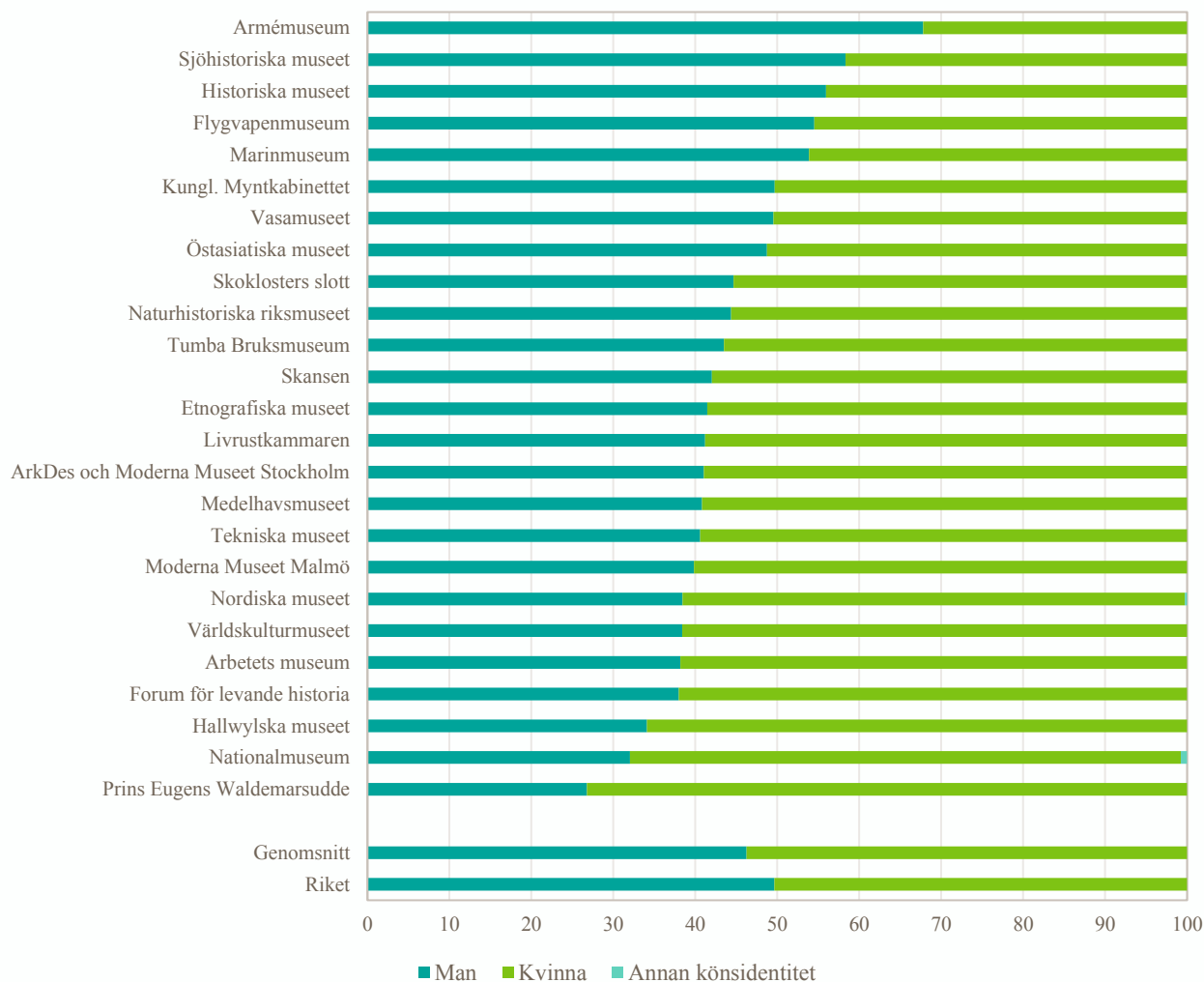
Besökarnas åldersfördelning varierar mellan olika museer

Tittar vi på den genomsnittliga åldersfördelningen bland de vuxna museibesökarna så ligger den mycket nära den faktiska åldersfördelningen i befolkningen. Jämför vi däremot museum för museum så framträder tydliga skillnader i besökarnas åldersprofiler. Prins Eugens Waldemarsudde utmärker sig särskilt i detta avseende med mer än hälften av besökarna tillhörande kategorin 65 år eller äldre. Två andra museer som också har en påfallande stor andel besökare från denna ålderskategori är Nationalmuseum och Tumba Bruksmuseum.

⁴ För mer information om publikundersökningarna, se metodbeskrivning i anslutning till beskrivningen av besöksutvecklingen för respektive museum i Bilaga I.

⁵ Viktningen är i första hand baserad på verksamhetsbesök. Där tillförlitliga uppgifter om verksamhetsbesök saknas för 2016 har

viktningen utgått från relationen mellan verksamhetsbesök och anläggningsbesök vid museet 2015 eller, om även denna uppgift saknas, från en schablonberäkning där antalet verksamhetsbesök beräknas uppgå till två tredjedelar (67 procent) av det uppmätta antalet anläggningsbesök.

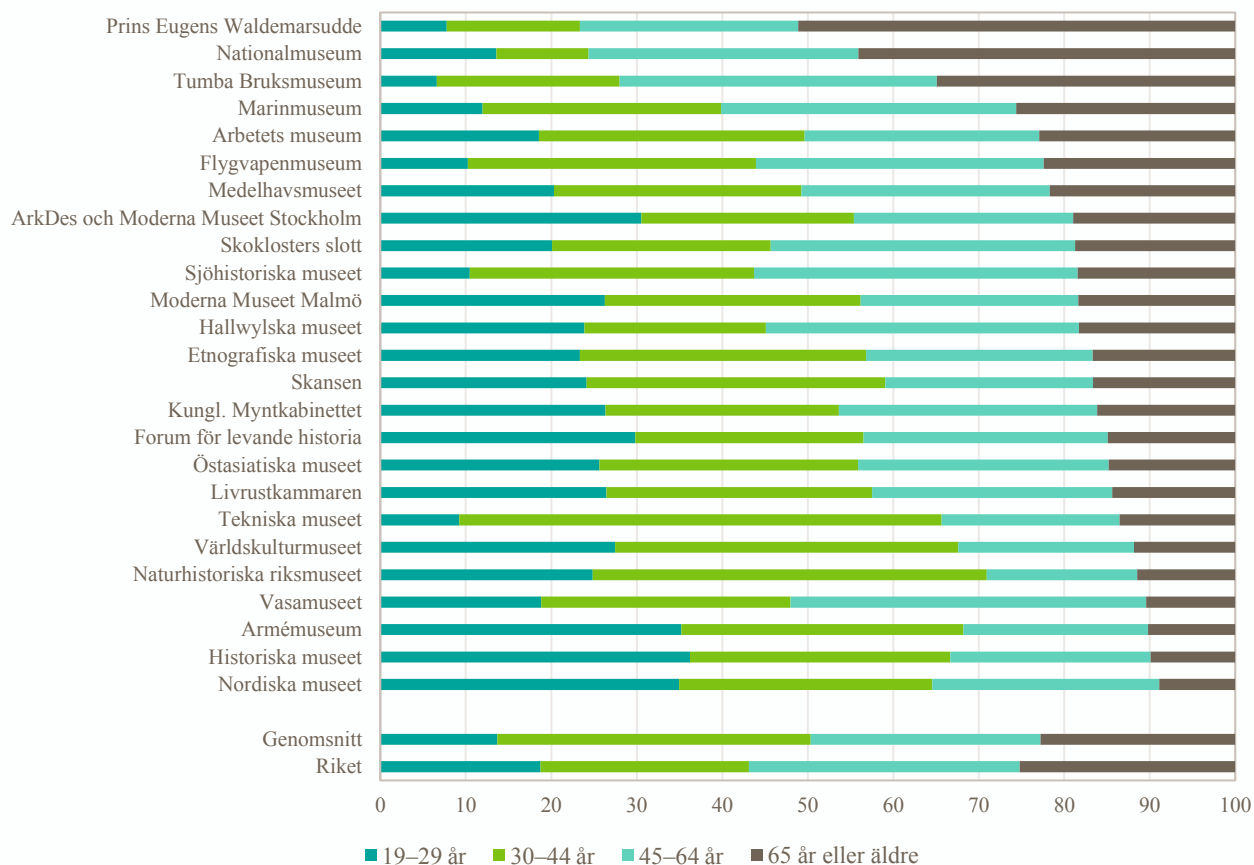
Figur 2. Vuxna museibesökare fördelade på ålder 2016. Andel per museum, genomsnitt för samtliga museer och för riket. Procent.

En annan typ av åldersprofil bland besökarna finner vi hos Tekniska museet, Naturhistoriska riksmuseet och Världskulturmuseet i Göteborg. Här är åldersgruppen 30–44 år, alltså den åldersgrupp där flest antal småbarnsföräldrar återfinns, klart överrepresenterad i relation till sin andel i befolkningen. De museer som lockar störst andel besökare i den yngsta kategorin vuxna besökare, 19–29 år, är Nordiska museet, Historiska museet samt Armémuseum, där denna kategori utgör ungefär en tredjedel av det totala antalet besökare. Ett relativt tydligt mönster är att de museer som har en klart större andel äldre besökare också tillhör de museer som har en klart lägre andel yngre besökare, och vice versa. Det finns dock undantag som till exempel Moderna Museet Stockholm och ArkDes, som lockar

ungefär lika stora andelar besökare i var och en av de fyra ålderskategorierna.

Fler kvinnor än män – med några få undantag

Kvinnor besöker museer i större utsträckning än män. I genomsnitt är 54 procent av museibesökarna kvinnor, men på vissa museer – Prins Eugens Waldemarsudde, Nationalmuseum och Hallwylska museet – är så många som två av tre besökare kvinnor. De få museer som lockar en större andel män bland besökarna har, vid sidan av Historiska museet, en tydlig koppling till militärhistoria eller sjöfart. I särklass störst andel män finner vi på Armémuseum.

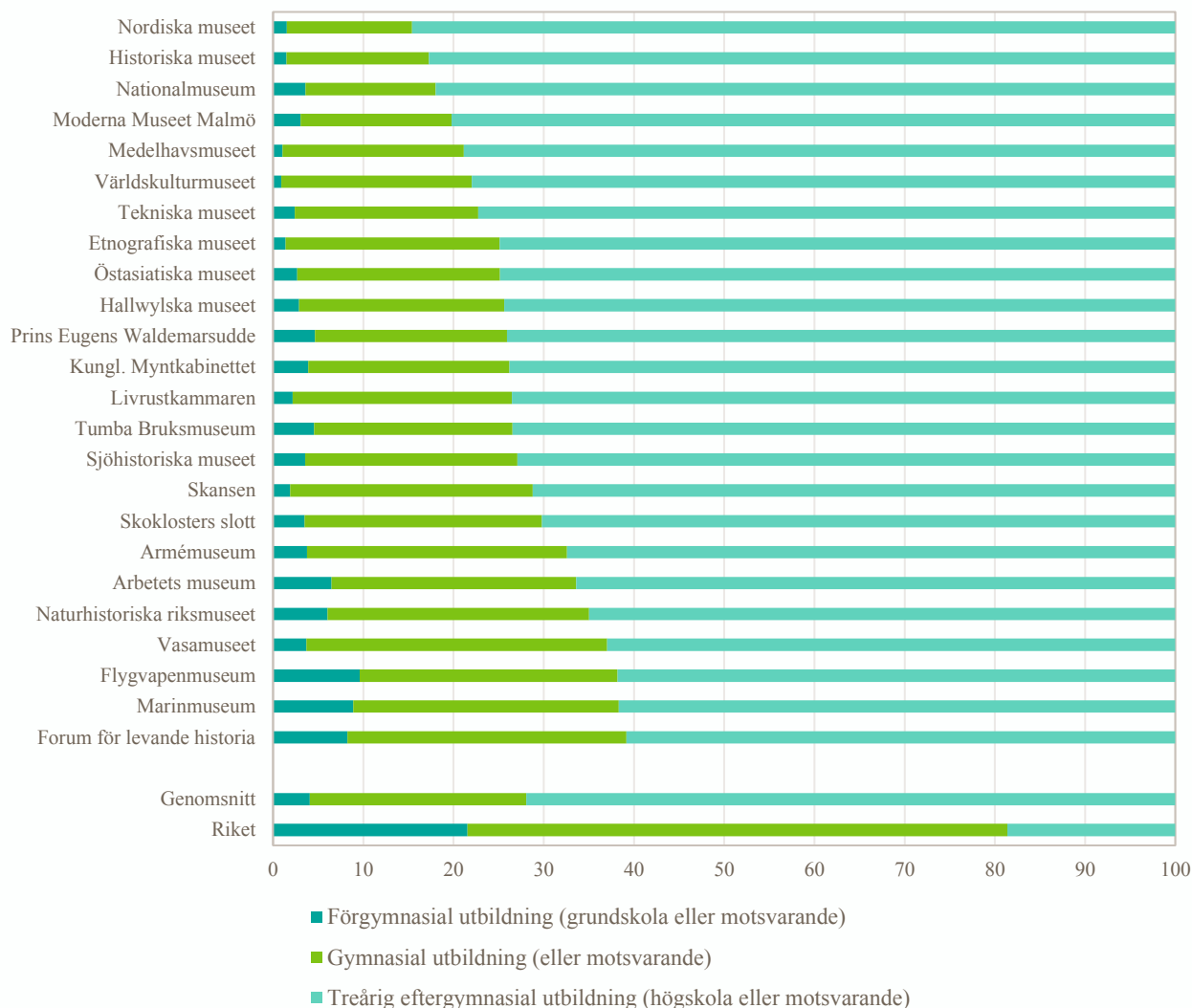
Figur 3. Vuxna museibesökare fördelade på kön 2016. Andel per museum, genomsnitt för samtliga museer och för riket. Procent.

Museibesökare är ofta högutbildade

Publikundersökningarna visar tydligt att de vuxna museibesökarna generellt sett är högutbildade. Vid samtliga museer i undersökningen har mer än hälften av besökarna minst tre års eftergymnasial utbildning. Motsvarande siffra för befolkningen i stort är cirka 20 procent bland personer som är 19 år eller äldre. Denna jämförelse är dock något missvisande då yngre, 19–29 år, och äldre, 65 år och äldre, generellt sett har en lägre genomsnittlig utbildningsnivå än dem som återfinns i åldersspannet 30–64 år, vilka också utgör den största andelen av museibesökarna. Skillnaden i utbildningsnivå mellan museipubliken och befolkningen i stort beror alltså delvis på att museerna i stor utsträckning besöks av personer i den ålder där högre utbildning är vanligast. Samtidigt skulle det också kunna vara så att museernas höga andel av besökare i kategorin 30–64 år beror just på att de i genomsnitt har en högre utbildning.

Oavsett orsakssambanden mellan ålder, utbildning och museibesökande kan det konstateras att det finns en spridning mellan museerna sett till hur stor andel av respondenterna som i besöksundersökningen uppgett att de genomgått en minst treårig eftergymnasial utbildning. De museer som har den högsta genomsnittliga utbildningsnivån bland sina besökare är Nordiska museet, Historiska museet, Nationalmuseum och Moderna Museet Malmö. Hos dessa har minst fyra av fem besökare en utbildningsnivå motsvarande treårig eftergymnasial utbildning eller mer.

I andra änden återfinns Forum för levande historia som har den lägsta andelen besökare med treårig eftergymnasial utbildning, vilket inte är så överraskande eftersom Forum för levande historia i första hand vänder sig till en yngre publik med sina utställningar. Högst andel besökare med grundskola som högsta uppnådda utbildningsnivå finner vi hos Flygvapenmuseum tätt följt av Marinmuseum, men inte ens på dessa museer når andelen besökare i denna kategori över tio procent av det totala antalet besökare trots att kategorins andel av befolkningen överstiger 20 procent.

Figur 4. Vuxna museibesökare fördelade på utbildningsnivå 2016. Andel per museum, genomsnitt för samtliga museer och för riket. Procent.

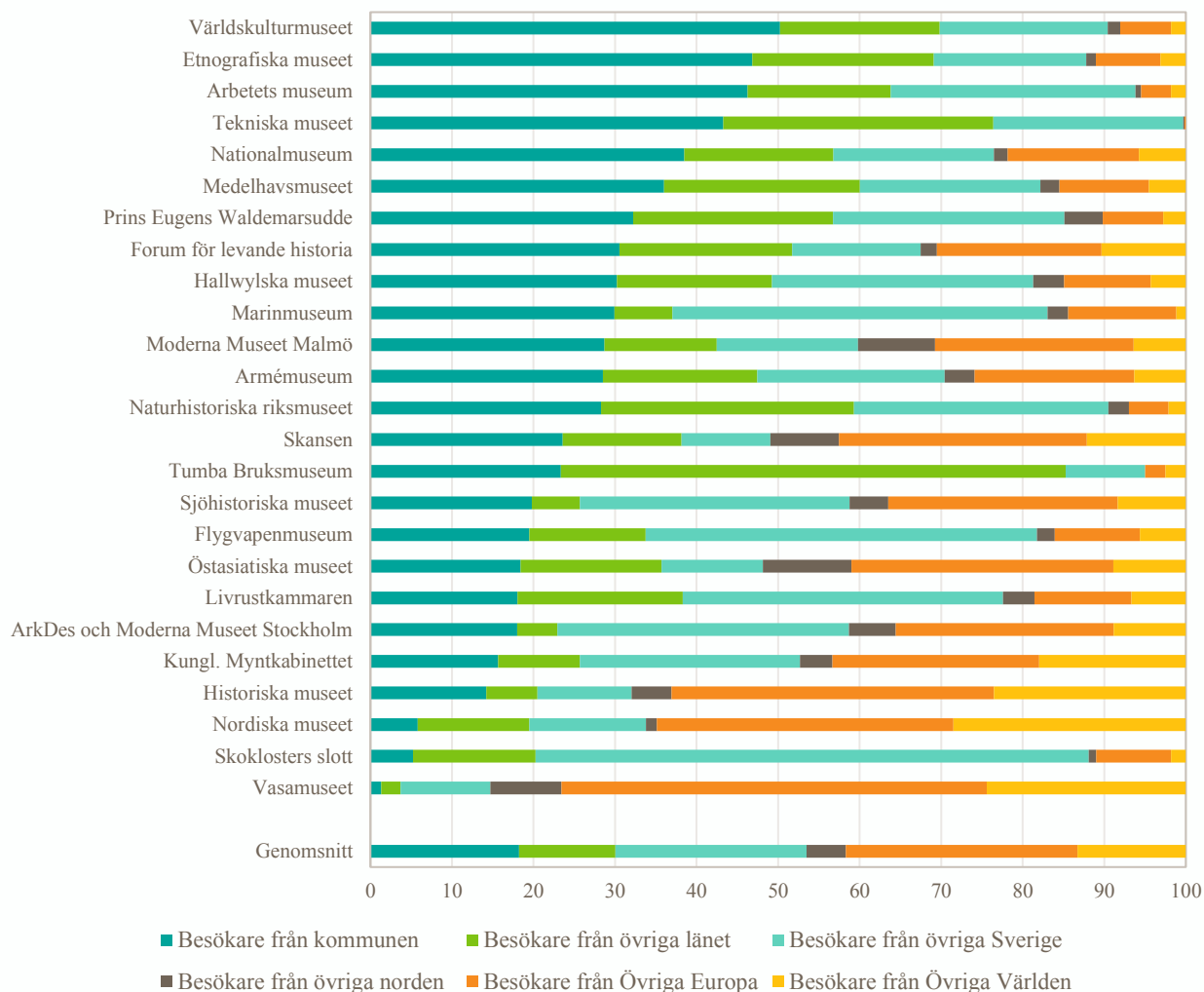
Besökarnas geografiska hemvist

I besöksundersökningen har det frågats om varifrån besökarna kommer, och denna information har kombinerats med vilket län respektive museum är beläget i. Utifrån detta kan man sedan undersöka hur stor andel av respektive museums besökare som kommer från det egna länet. En översiktsbild visar på stor variation mellan de olika museerna.

Framför allt Tumba bruksmuseum särskiljer sig genom att ha haft en väldigt stor andel av besökarna från det egna länet. Hela 85 procent av deras besökare kommer från Stockholms län. De museer som därefter har störst andel besökare från det egna länet, cirka 70 procent, är Tekniska

museet, Världskulturmuseet och Etnografiska museet. De två senare museerna är också de museer som har störst andel besökare från den egna kommunen, Göteborg respektive Stockholm.

Det museum som i undersökningen haft lägst andel besökare från det egna länet är Vasamuseet. Museets siffra på ungefär 10 procent är emellertid mycket osäker då antalet besöksintervjuer som genomförts på museet är få till antalet. Det finns dock ändå goda skäl att tro att Vasamuseet har en mycket låg andel besökare hemmahörande i det egna länet, och att en väldigt stor andel av deras besökare är utländska turister. Andra museer med en låg andel besökare från det egna länet är Nordiska museet och Historiska museet. Hos dessa museer är ungefär var femte besökare hemmahörande i Stockholms län.

Figur 5. Vuxna museibesökarens fördelning på geografisk hemvist 2016. Procent.

Även när man ser till vilken del av världen de utländska besökarna kommer ifrån finner vi stora skillnader mellan museerna. Som tidigare nämnts har Vasamuseet en publiksammansättning till stor del bestående av långväga gäster. Bland övriga museer med en stor andel utomnordiska besökare finner vi Nordiska museet, Historiska museet samt ArkDes och Moderna Museet Stockholm.

Museerna skiljer sig inte nämnvärt åt sett till andelen besökare från övriga Norden. För kategorin övriga Europa utmärker sig tre museer med en högre andel besökare. Dessa är ArkDes, Moderna Museet Stockholm och Vasamuseet där ungefär hälften av besökarna uppgivit att de kommer från övriga Europa. Störst andel besökare från övriga världen (Europa exkluderat) har Vasamuseet, Nordiska museet, Historiska museet och Kungliga myntkabinettet.

Förändrade besöksmönster i samband med fri entré

Att studera effekter av en politisk reform

Den 1 februari 2016 infördes fri entré vid vissa statliga museer. I Kulturanalys uppdrag att följa upp besöksutveckling och tillgänglighet på de centrala museerna ingår att även redovisa effekterna av införandet av fri entré avseende förändringar i besöksutvecklingen i förhållande till tidigare år.

Kulturanalys har, sedan det blev känt att regeringen planerade att återinföra fri entré vid vissa museer, vidtagit olika typer av åtgärder för att möjliggöra en utvärdering av reformen. Dessa åtgärder har i huvudsak handlat om att så långt möjligt kvalitetssäkra den statistikinhämtning som myndigheten har i uppdrag att utföra på museiområdet, särskilt rörande besöksräkning, publikundersökningar samt uppgifter om intäkter, kostnader och personal. Därutöver har Kulturanalys också genom upphandling uppdragit åt konsultföretaget Kontigo att utföra en kunskapsöversikt om priselasticitet för museibesök⁶ samt en sammanställning av utmaningar, och metoder för att hantera dessa utmaningar, för en utvärdering av effekterna av en fri entré-reform.⁷

Effektutvärderingar är metodologiskt krävande, då de handlar om att jämföra utfallet av en förändring med utfallet i en situation utan förändringen ifråga (det vill säga, med en om-inte-situation). Samma museum kan inte tillämpa både entréavgift och fri entré samtidigt för samma verksamhet och samma besökarkategori. Att göra en effektutvärdering handlar därför alltid om att försöka komma så nära ett ”återskapande” av en sådan om-inte-situation som möjligt.⁸

En effektutvärdering kräver tillförlitliga och standardiserade metoder för insamling av de data som ska utvärderas; i det här fallet främst antalet besökare och uppgifter om vilka som besöker museerna. Det behöver också finnas tillgång till data för en viss period före reformens införande, så att det går att jämföra utvecklingen efter reformens

införande med den före reformen. Därutöver behöver det göras en systematisk insamling och analys av data om andra faktorer som kan tänkas påverka utvecklingen av besökarantalet. Några exempel i det här fallet kan vara ändrade demografiska förhållande i närområdet, förändringar i antalet besökare i regionen (särskilt turister), vädervariationer, ekonomiska konjunkturer samt förändringar i museets verksamheter och marknadsföring. En ytterligare komplicerande faktor är att museer, och andra konkurrerande attraktioner, som inte omfattas av fri entré-reformen också kan förändra sin prissättning, verksamhet och marknadsföring, vilket alltså också bör beaktas.⁹

Enbart goda data är emellertid inte tillräckligt för att vi ska kunna uttala oss om effekter. Det bör helst också finnas ett inslag av kontrollerad jämförelse, vilket mest effektivt kan åstadkommas i form av ett kontrollerat experiment, där man med hjälp av så kallad randomisering skapar en reformgrupp som utsätts för en förändring och en kontrollgrupp som inte utsätts för denna förändring. I fallet med fri entré-reformen skulle till exempel ett stegvis införande ha skapat goda förutsättningar för effektutvärdering; det vill säga att ett antal slumpvis utvalda museer genomförde reformen vid en tidpunkt och att en annan grupp av museer, också den slumpvis utvald, genomförde den vid ett senare tillfälle. Ett alternativ till det kontrollerade experimentet, om än inte lika kraftfullt, är att göra en jämförelse mellan museerna i reformen och en grupp museer som i väsentliga avseenden (exempelvis antal besökare, lokalisering, typ av museum, typ av besökare) liknar de museer som ingår i reformen. Ett problem med den senare metoden i just det här fallet är emellertid att antalet centrala museer är ganska litet och att skillnaderna mellan de olika museerna är påtagliga i flera olika avseenden. Ytterligare ett alternativ är så kallad regressionsbaserad utvärdering, vilket innebär att besöksutvecklingen i hela populationen av museer analyseras i relation till olika variabler som kan tänkas påverka

⁶ Kontigo 2015a. *Priselasticitet Museibesök*.

⁷ Kontigo 2015b. *Utvärdering av effekterna av fri entré för vissa museer*.

⁸ Kontigo 2015b.

⁹ Kontigo 2015b.

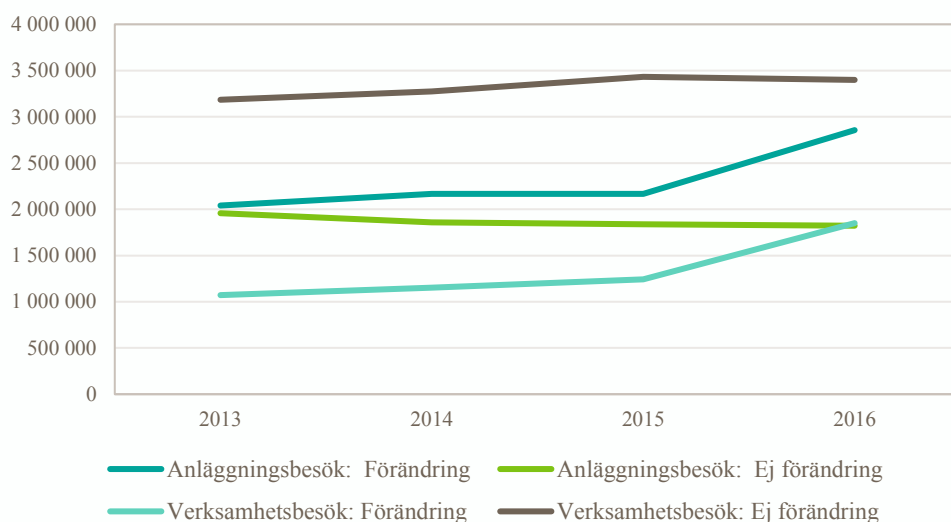
besöksmönstren, inklusive införandet av fri entré. Även här riskerar emellertid kombinationen av få museer och stora skillnader mellan museerna när det gäller viktiga faktorer att leda till hög osäkerhet, svåridentifierbara effekter och en lägre reliabilitet i utvärderingen.¹⁰

Ökning av antalet besök vid fri entré

Vad kan vi då uttala oss om? Givet fri entré-reformens utformning går det att formulera vissa förväntningar på vilken typ av förändring vi borde kunna se om det faktiskt är så att reformen har haft en effekt på museernas besöksutveckling. För det första borde vi kunna se en skillnad mellan den totala besöksutvecklingen för museer som går från att ha entréavgift till fri entré å ena sidan och museer som inte gör någon förändring (det vill säga som antingen fortsätter ha entréavgift eller fortsätter ha fri entré) å andra sidan.¹¹ Genom att vi inledningsvis fokuserar på skillnaden mellan grupper av museer, snarare än på utvecklingen vid enskilda museer, går det att argumentera för att vi åtminstone i viss utsträckning kontrollerar för betydelsen av faktorer som till exempel väder, konjunktur, förändringar av turistströmmar och liknande som i genomsnitt borde ha ungefär samma betydelse för båda grupperna av museer. Därtill vågar vi hävda att betydelsen av mer

specifika faktorer, exempelvis en särskilt populär utställning vid ett museum, också borde jämnas ut genom jämförelsen av grupper. Här har vi också detaljerad information om besöksverksamheten vid vart och ett av museerna, vilket gör det enkelt att exempelvis plocka bort enskilda museer ur jämförelsen och se vilken betydelse det får för den övergripande bilden.

För det andra borde skillnaden mellan grupperna när det gäller besöksutveckling vara större för verksamhetsbesöken än för anläggningsbesöken, eftersom det ligger i själva definitionen av verksamhetsbesöken att de omfattar den del av museet som antingen är, eller tidigare (det vill säga innan fri entré-reformen) var, avgiftsbelagd. Det är fullt möjligt att tänka sig att reformen inte har haft någon betydelse när det gäller den typ av museibesök som handlar om att gå på en trevlig restaurang eller besöka en fin park i anslutning till museet, eftersom denna typ av besök, anläggningsbesöken, inte påverkas av borttagandet av entréavgifter. Skulle det däremot visa sig att vi inte ser några skillnader mellan museer som har respektive inte har förändrat sin entréavgift när det gäller verksamhetsbesöken så skulle det vara en stark indikation på att reformen inte har påverkat museernas besöksutveckling.¹²

Figur 6. Antal anläggningsbesök och verksamhetsbesök vid museer som har gått från entréavgift till fri entré (förändring), respektive museer som inte har förändrat entréavgiften (ej förändring) under perioden 2013–2016.

¹⁰ Kontigo 2015b.

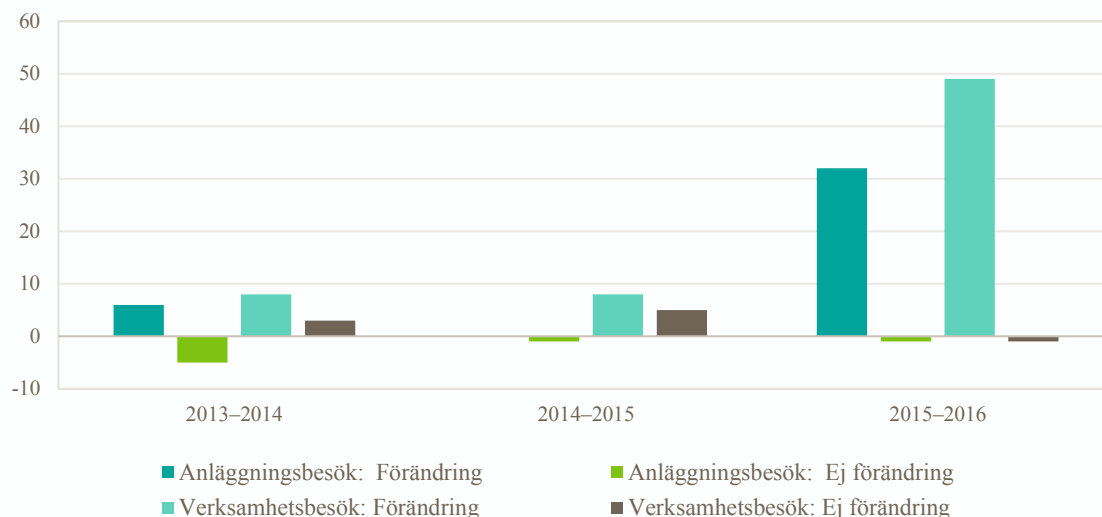
¹¹ Arbetets museum, Kungliga myntkabinettet och Sjöhistoriska museet ingår alla formellt i den grupp av museer som omfattas av 2016 års fri entré-reform. Samtliga tre hade emellertid redan fri entré vid införandet av reformen, vilket innebär att reformen inte inneburit

ingen förändring av entréavgiften för dessa museer. I analysen av förändringar i samband med införandet av reformen har dessa museer därför placerats i kategorin "ej förändring".

¹² En fullständig förteckning över vilka museer som ingår i vilken analyskategori återfinns i Bilaga II, Tabell 12.

I Figur 6 ser vi utvecklingen av tidskonsistenta anläggningsbesök och verksamhetsbesök under perioden 2013–2016 för de statliga museer som omfattas av fri entré-reformen och som införde fri entré i samband med reformen, samt för de museer som inte omfattas av reformen eller som redan hade fri entré när reformen infördes. Anläggningsbesöken vid de museer som genomförde en förändring i samband med reformen ökade med 32 procent från 2015 till 2016 (från 2,16 miljoner till 2,85 miljoner besök), vilket

kan jämföras med att antalet besök minskade med 3 procent vid de museer som inte genomförde någon förändring (från 1,84 miljoner till 1,82 miljoner besök). Verksamhetsbesöken vid de museer som genomförde en förändring ökade under samma period med 49 procent (från 1,24 miljoner till 1,85 miljoner besök), medan antalet besök vid de museer som inte genomförde en förändring minskade med 1 procent (från 3,43 miljoner till 3,40 miljoner besök) under samma period.

Figur 7. Procentuell förändring av anläggningsbesök och verksamhetsbesök jämfört med föregående år vid museer som har gått från entréavgift till fri entré (förändring) respektive museer som inte har förändrat avgiften (ej förändring) under perioden 2014–2016.

Sammantaget kan vi därmed konstatera att båda de ovanstående förväntningarna infrias av resultaten. Ökningen av besök har varit större vid de museer som ingår i reformen än vid de museer som inte ingår i reformen och skillnaden mellan de två gruppernas besöksutveckling är större när det gäller verksamhetsbesöken än för anläggningsbesöken.

Förändrade besöksmönster i samband med reformen

Utöver den samlade bild av besöksutvecklingen vid de centrala museerna som vi har redovisat i föregående avsnitt ska vi i det här avsnittet titta närmare på besöksutvecklingen från 2015 till 2016 vid ett mindre antal museer som uppfyller ett antal tämligen stränga metodkriterier när det gäller mätningen av verksamhetsbesök och genomförandet av publikundersökningar. Anledningen

till att vi här har valt att begränsa oss till förändringen av verksamhetsbesök är alltså att det är denna typ av besök som mer precist kan sägas stå i fokus vid införandet av fri entré. De tre kriterier som museerna ska uppfylla för att ingå i analysen av förändrade besöksmönster är:

- en tillförlitlig metod för räkning av verksamhetsbesök
- att fler än 300 respondenter deltog i publikundersökningarna både 2015 och 2016
- ett bortfall om mindre än 20 procent i publikundersökningarna både 2015 och 2016.

De sex museer som uppfyller samtliga dessa fyra kriterier är Hallwylska museet, Nationalmuseum¹³, Etnografiska museet, Medelhavsmuseet, Skansen och Tekniska museet. De fyra

¹³ Med Nationalmuseum avses här filialerna på Konstakademien och Kulturhuset Stadsteatern.

förstnämnda museerna ingår i fri entré-reformen medan de två senare hade entréavgifter under både 2015 och 2016. Samtidigt är det viktigt att påpeka att de sex museerna är olika i flera andra avseenden, inte minst när det gäller besöksvolym, vilket gör att det är viktigt att studera både nominella och procentuella förändringar.

Ökat antal besökare vid fri entré

I de två första figurerna ser vi hur besöksmönstret har förändrats nominellt, det vill säga uttryckt i antal besökare, respektive procentuellt, det vill säga uttryckt i relation till museets totala besökarantal. När vi studerar förändringen i besöksmönster från 2015 till 2016 vid de sex museerna är det viktigt att komma ihåg att vi talar om fyra relativt små museer (Hallwylska museet, Nationalmuseum, Etnografiska museet och Medelhavsmuseet), ett medelstort museum (Tekniska museet) och en riktig jätte (Skansen). Detta blir inte minst tydligt när vi jämför storleken på de nominella och de procentuella

förändringarna för de olika museerna. Vi ser till exempel att Hallwylska museet ökade sitt besökarantal med drygt 20 000 personer från 2015 till 2016, vilket motsvarar en ökning med drygt 80 procent. Samtidigt tappade Skansen ungefär 10 000 besökare under samma period, men eftersom det totala antalet besökare på Skansen uppgår till mer än 1,3 miljoner per år är denna förändring så liten (0,9 procent) att den inte ens syns i figuren för procentuella förändringar.

Med detta sagt finns det ändå anledning att notera att den totala utvecklingen när det gäller verksamhetsbesök är mycket likartad för de fyra museerna med fri entré – en ökning med mellan 20 000 och 40 000 besökare, vilket motsvarar ökningarna med mellan 40 och 90 procent – medan de två museerna som har haft entréavgift även under 2016 antingen inte uppvisar någon egentlig förändring alls (Skansen) eller en negativ besöksutveckling (Tekniska museet som minskar med cirka 50 000 besökare eller 15 procent).

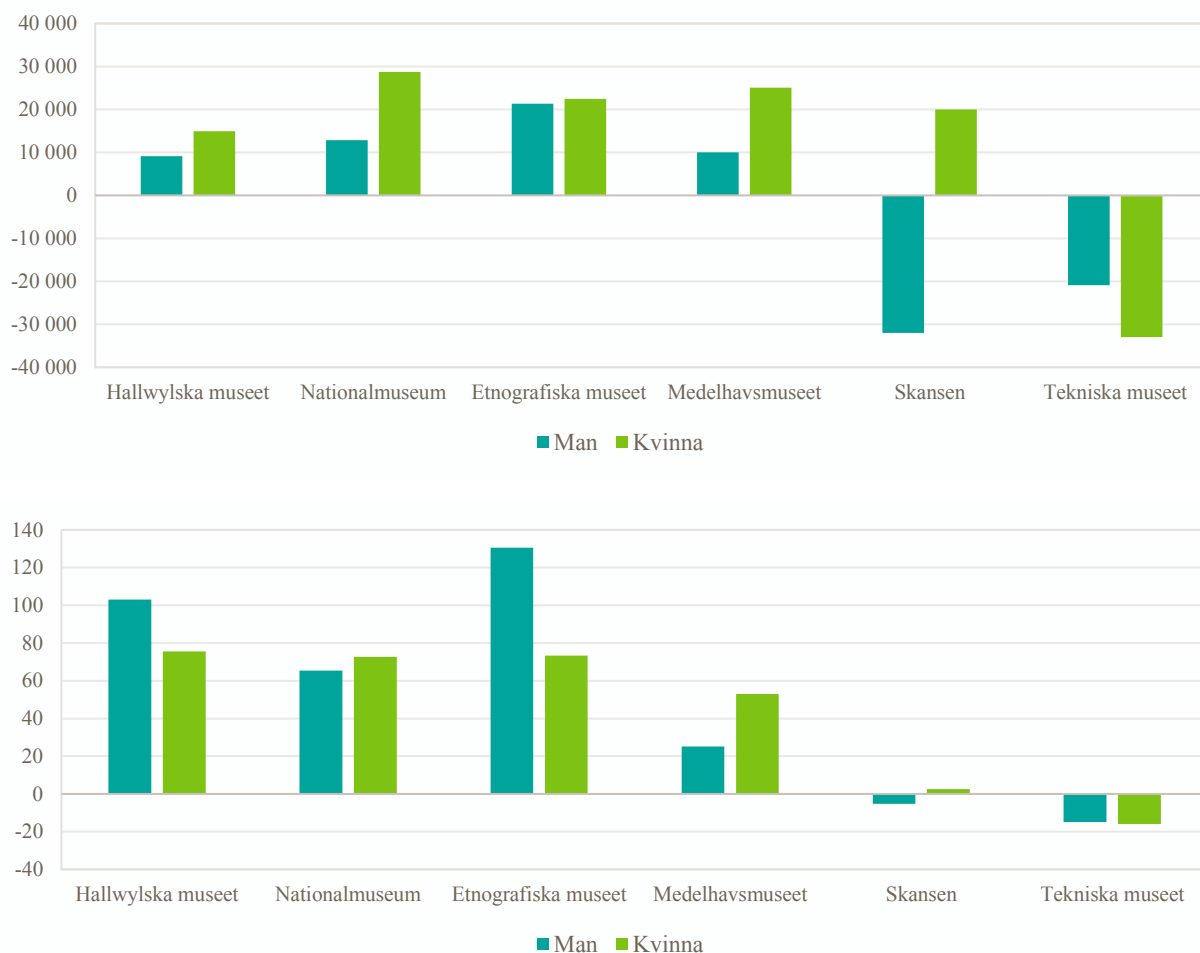

Figur 8. Total nominell och procentuell förändring av verksamhetsbesök från 2015 till 2016 vid sex museer.

Antal besökande kvinnor och män

I de figurer som beskriver nominell och procentuell förändring av museernas besöksmönster med avseende på kön ser vi att fri entré verkar ha lockat både män och kvinnor till de fyra museerna i reformen. Ser vi till de nominella förändringarna så har antalet manliga och kvinnliga besökare ökat ungefär lika mycket vid Hallwylska museet och Etnografiska museet, medan ökningen särskilt har skett när det gäller antalet kvinnliga besökare vid Nationalmuseum och Medelhavsmuseet. Tittar vi å andra sidan på

de procentuella förändringarna så ser vi att andelen manliga besökare har ökat vid Etnografiska museet och vid Hallwylska museet medan andelen kvinnor har ökat vid Medelhavsmuseet. På Skansen har antalet manliga besökare minskat med ungefär 30 000, vilket dock nästan vägs upp på totalen av den ökning med 20 000 kvinnliga besökare som samtidigt har skett. På Tekniska museet har minskningen av antalet kvinnliga besökare varit större än minskningen av manliga besökare men i procentuella termer har minskningen varit ungefär lika stor bland både män och kvinnor.

Figur 9. Nominell och procentuell förändring av verksamhetsbesök från 2015 till 2016 vid sex museer med avseende på kön.

Ökning av unga vuxna och pensionärer vid fri entré

I de figurer som beskriver nominell och procentuell förändring av museernas besökare med avseende på ålder ser vi att ökningen av besökare till de fyra museerna med fri entré har skett i nästan samtliga ålderskategorier men att det i procent-

uella termer särskilt är kategorierna 65 år och äldre (vid samtliga fyra museer) samt kategorin 19–29 år (Etnografiska museet och Medelhavsmuseet) som har ökat. Dessa två kategorier har också ökat något vid Skansen medan det där samtidigt har skett en minskning av besökare i kategorin 30–44 år. Vid Tekniska museet minskar samtliga kategorier ungefär lika mycket.

Figur 10. Nominell och procentuell förändring av verksamhetsbesök från 2015 till 2016 vid sex museer med avseende på ålder.

Ökning av besökare från närområdet och från utlandet

I de figurer som beskriver nominell och procentuell förändring av museernas besökare med avseende på geografisk hemvist ser vi att de fyra museerna med fri entré har sett tydliga nominella ökningar av besökare från närområdet, vilket för de sex museer som studeras här utgörs av Stockholms kommun respektive Stockholms län. Ser vi till de procentuella förändringarna för museerna med fri entré är mönstren lite olika för olika museer. Hallwylska har särskilt sett en procentuell ökning av besökare från närområdet,

Nationalmuseum har sett ungefär lika stora ökningar för samtliga sex kategorier av geografisk hemvist, medan särskilt Etnografiska museet – men också Medelhavsmuseet har sett ökningar både av besökare från närområdet och av utomnordiska turister. Skansen har haft nominella ökningar av besökare från Stockholms kommun samt utomnordiska turister, medan antalet besökare från Stockholms län, övriga Sverige och övriga Norden har sjunkit. Tekniska museet har haft störst nominella minskningar av besökare från Sverige, medan minskningen procentuellt sett är större för besökare från andra länder.

Figur 11. Nominell och procentuell förändring av verksamhetsbesök från 2015 till 2016 vid sex museer med avseende på geografisk hemvist.

Flergångsbesökare snarare än förstagångsbesökare

Vid fyra av de sex museerna som uppfyller kriterierna för ett närstudium av förändringen av besöksmönster har publikundersökningen innehållit en fråga om hur många museibesök den svarande har gjort under det senaste året. Denna fråga är intressant i det här sammanhanget eftersom en av tankarna med fri entré-reformen har varit att sänka trösklarna för museibesök och därmed, möjligen, locka nya kategorier av besökare till museerna. Det finns anledning att

vara försiktig när det gäller att tolka besöksmönstren i relation till den här frågan, eftersom det inte är omöjligt att den också fångar en ökning i antalet besök per person som kan vara kopplad till fri entré-reformen. En mer omedelbar tolkning är dock att ökningen vid de tre museerna med fri entré främst har skett bland tämligen museivana besökare. På Tekniska museet ser vi liksom tidigare ett närmast omvänt mönster jämfört med fri entré-museerna i det att det har skett en viss nominell ökning av förstagångsbesökare medan vi ser nominella minskningar i de mer museivana kategorierna.

Figur 12. Nominell och procentuell förändring av verksamhetsbesök från 2015 till 2016 vid sex museer med avseende på museibesöksvanor.

Kulturanalys bedömning

När Kulturanalys sammanfattar de förändringar i besöksmönster som här har redovisats så är ett tydligt resultat att den totala utvecklingen när det gäller verksamhetsbesök är mycket likartad för de fyra museerna med fri entré – en ökning med mellan 20 000 och 40 000 besökare, vilket motsvarar ökningarna med mellan 40 och 90 procent. Däremot uppvisar de två museer som har haft entréavgift även under 2016 antingen ingen egentlig förändring alls (Skansen) eller en negativ besöksutveckling (Tekniska som minskar med cirka 50 000 besökare eller 15 procent).

Därtill har vi sett att ökningen av besökare vid de fyra museerna med fri entré är relativt jämnt fördelad med avseende på kön, medan det när gäller ålder går att se särskilda ökningarna i kategorierna unga vuxna samt pensionärer. När det gäller geografisk hemvist tycks ökningen vid de

fyra museerna med fri entré främst gå att koppla till en ökning av besökare från närområdet, i det här fallet Stockholm, samt utländska turister. Avslutningsvis har vi också sett att ökningen av besökare vid museerna med fri entré främst utgörs av flergångsbesökare.

För Tekniska museet, som inte ingår i fri entré-reformen, minskade verksamhetsbesöken under 2016 jämfört med 2015 och utvecklingen när det gäller museets besöksmönster ter sig i flera avseenden närmast som en omvänd spegelbild av utvecklingen vid de fyra museerna med fri entré. För Skansen skedde i det stora hela mycket små förändringar mellan 2015 och 2016 och där vi kunde se ökningarna för någon kategori av besökare såg vi minskningar för någon annan kategori utan tydliga överensstämmelser med något av mönstren för de fem övriga museerna.

Bilaga I. Besöksutveckling per museum

I följande avsnitt redovisas hur museerna har genomfört besöksräkning och publikundersökningar samt de statistiska förutsättningarna för jämförelser av besöksmönster i samband med fri entré-reformen. Beskrivningarna bygger på den information som museerna har inrapporterat till Kulturanalys. Det finns flera förklaringar till variationer i besök över säsongen och mellan enstaka år. Bidragande orsaker kan till exempel vara kopplade till omfattningen av turism och väderlek. En rad andra faktorer kan också spela roll och dessa kan vara generella för hela museisektorn, eller påverka besöken på de

enskilda museerna på olika sätt. Vi har valt att i denna genomgång ta med de faktorer som varje enskilt museum har valt att lyfta fram som betydelsefulla för en förståelse av besöksutvecklingen. Det kan exempelvis gälla särskilda utställningar, ombyggnationer eller andra faktorer av specifik art. Restaurangverksamheten varierar i omfattning mellan museerna och är ytterligare en faktor som påverkar relationen mellan anläggningsbesök och verksamhetsbesök. Någon fördjupad analys av förklarande faktorer på generell och museispecifik nivå görs inte.

Arbetets museum

Anläggningsbesök

Arbetets museum har alltid räknat anläggningsbesök via fotocell.

Verksamhetsbesök

Verksamhetsbesök via skolor har registrerats som bokningar. Övriga verksamhetsbesök har inte räknats.

Publikundersökningar

Under början av 2015 försökte Arbetets museum göra längre intervjuer med fler frågor. Detta var dock för arbetskrävande och museet gick över till en kortare enkät enligt Kulturanalys modell med ca 100 svar per månad, vilket har fortsatt under 2016. Målsättningen för 2017 är att öka antalet insamlade svar och uppnå minst 1 500 enkäter.

Fri entré

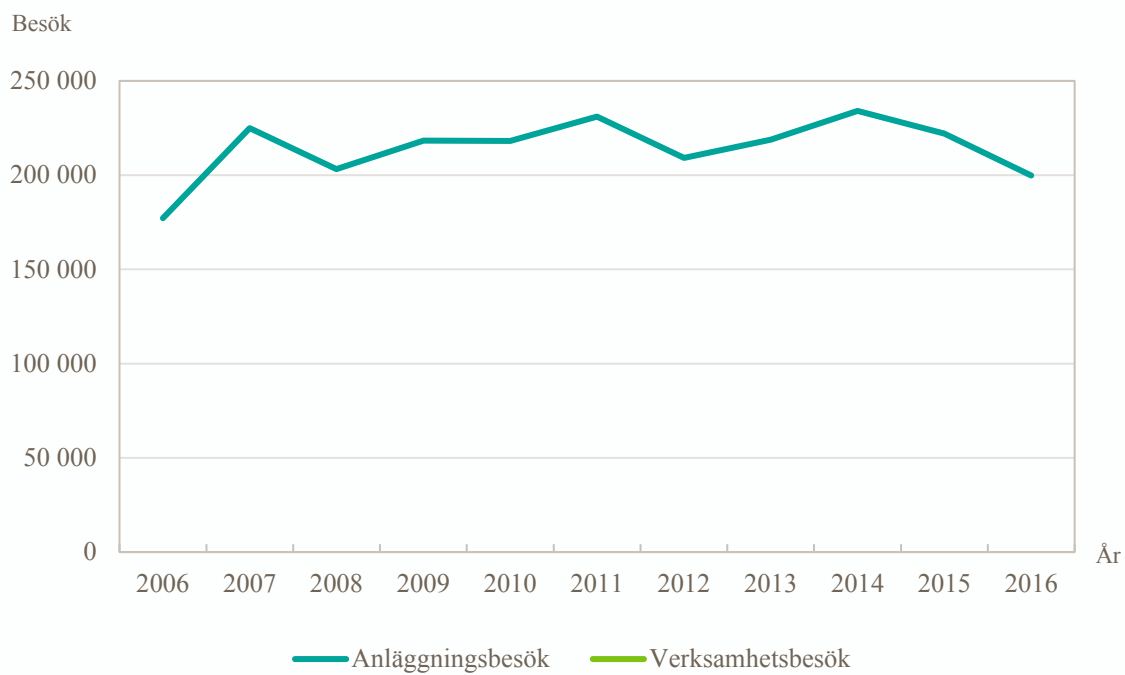
Museet har haft fri entré sedan museet öppnade 2012.

Övrigt

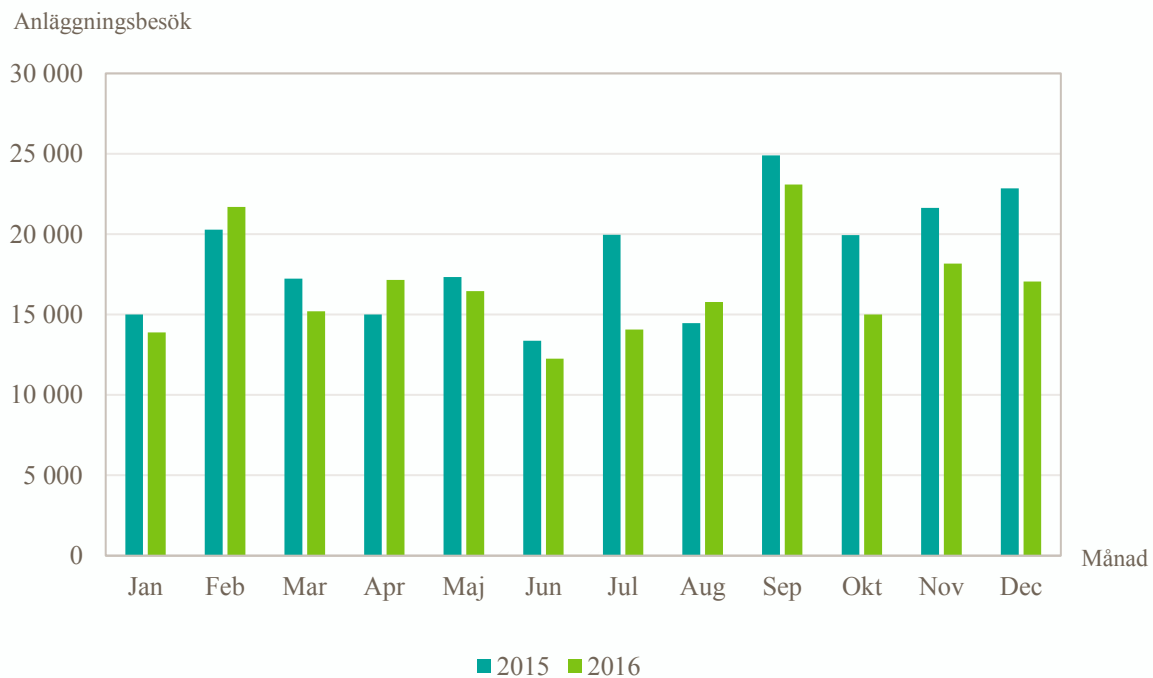
Museet har en populär restaurang i sina lokaler.

Kommentar om årets besöksutveckling

Under våren 2016 då museet visade *Bamse och Dundermysteriet* hade museet högre besökssiffror än normalt, men under sommaren och främst hösten var besökssiffrorna lägre. De främsta orsakerna är en omfattande nybyggnation i området närmast museet vilket påverkat parkeringsmöjligheterna och tillgängligheten till museet. Museet uppger också att Upplev Norrköpings uteblivna satsning på en stor sommarutställning i Norrköping har påverkat besökstalen.

Figur 13. Arbetets museum, antal besök 2006–2016.

Figur 14. Arbetets museum, antal anläggningsbesök per månad 2015–2016.

Forum för levande historia

Anläggningsbesök

Museet räknar inte anläggningsbesök och museets bedömning är att de besök som faller under definitionen anläggningsbesök, det vill säga besök i museets entré och toalett, men som inte tagit del av utställningarna är mycket få. Museet saknar restaurang och butik.

Verksamhetsbesök

Museet räknar verksamhetsbesök genom manuell besöksräkning.

Publikundersökningar

Forum för levande historia har till och med 2015 gjort intervjuer enligt Kulturrådets äldre modell med 2+2 undersökningsveckor. Under 2016 utökades intervjuerna till att bli kontinuerliga under större del av året, med upp till 6 intervjuer per dag.

Fri entré

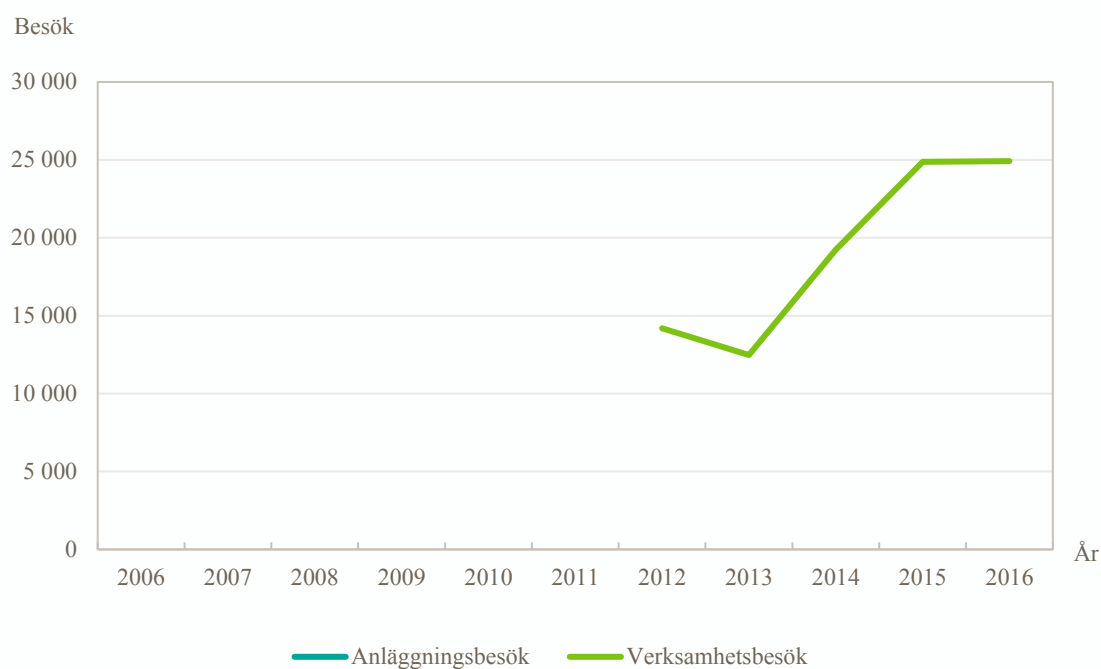
Museet har alltid haft fri entré.

Övrigt

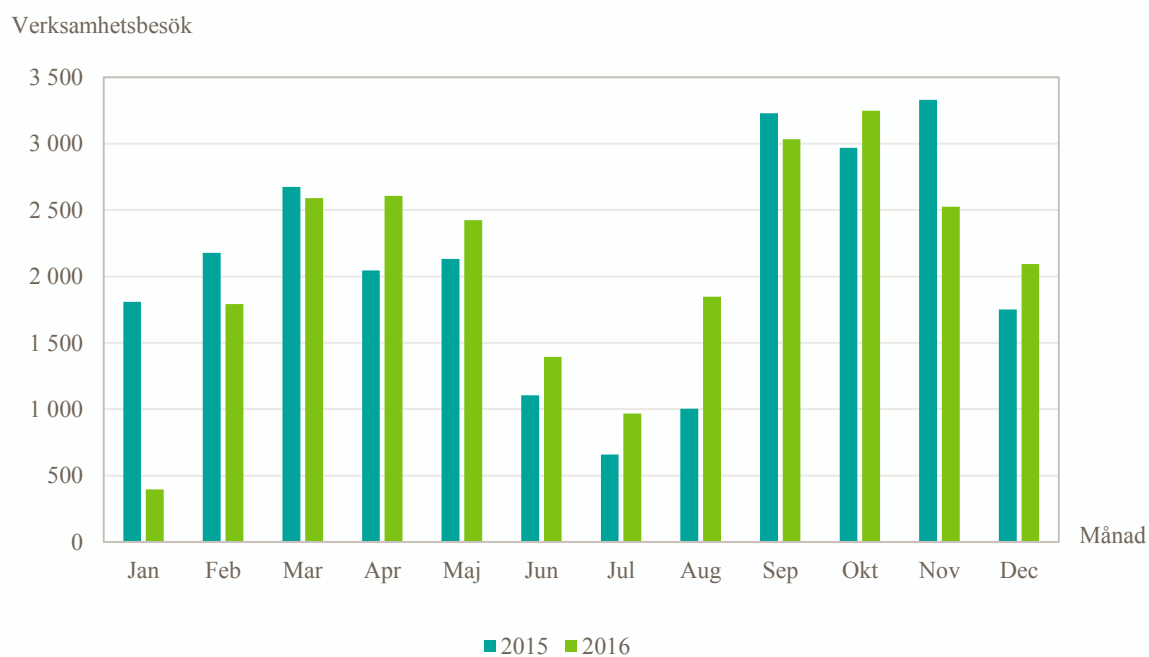
Det är femte året som Forum för levande historia ingår i den grupp museer, besöksmål och utställningsverksamheter som enligt regeringsuppdrag ska rapportera besökssiffror. Forum för levande historia vänder sig främst till skolor och därmed är besöken som flest under skolterminerna.

Kommentar om årets besöksutveckling

Under 2016 har Forum för levande historia haft två utställningar i sina lokaler: workshoprummet *Alla människor! – Om rättigheter och lika värde* och utställningen *Anne Frank – Om jag bara får vara mig själv*. Att besöken under sommaren var något högre 2016 än under 2015 beror troligen på att utställningen om Anne Frank lockade ett större antal turister.

Figur 15. Forum för levande historia, antal besök 2006–2016.

Figur 16. Forum för levande historia, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Livrustkammaren och Skoklosters slott med Stiftelsen Hallwylska museet

Myndigheten Livrustkammaren och Skoklosters slott med Stiftelsen Hallwylska museet består av tre museer.

Livrustkammaren

Anläggningsbesök

Museet har registrerat anläggningsbesök med en fotocell i entrédörren under hela tidsperioden.

Verksamhetsbesök

I årets rapport har Livrustkammaren reviderat verksamhetsbesöken, och nuvarande siffror bygger på kassauppgifter för perioden 2013–2016. Under år 2016 har barn och skolbesök räknats manuellt medan vuxna verksamhetsbesökare inte har registrerats.

Publikundersökningar

Livrustkammaren har i samverkan med Riksutställningar gjort publikundersökningar under större delen av 2015 med ett längre frågeformulär. Enkäten innehöll både Kulturanalys frågor och frågor om museibesökarnas bedömning av utställningens kvalitet. Under 2016 användes Kulturanalys standardfrågor med ett par tillägg för att minska arbetsbelastningen och öka svarsbenägenheten samt möjliggöra fler intervjuer per dag.

Fri entré

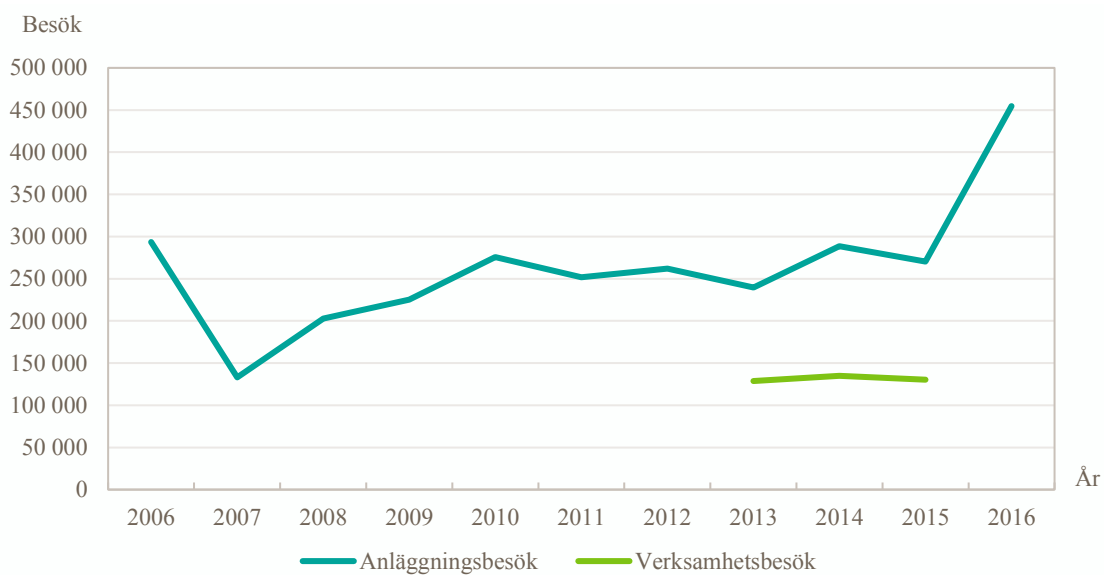
Livrustkammaren har fri entré sedan februari 2016.

Övrigt

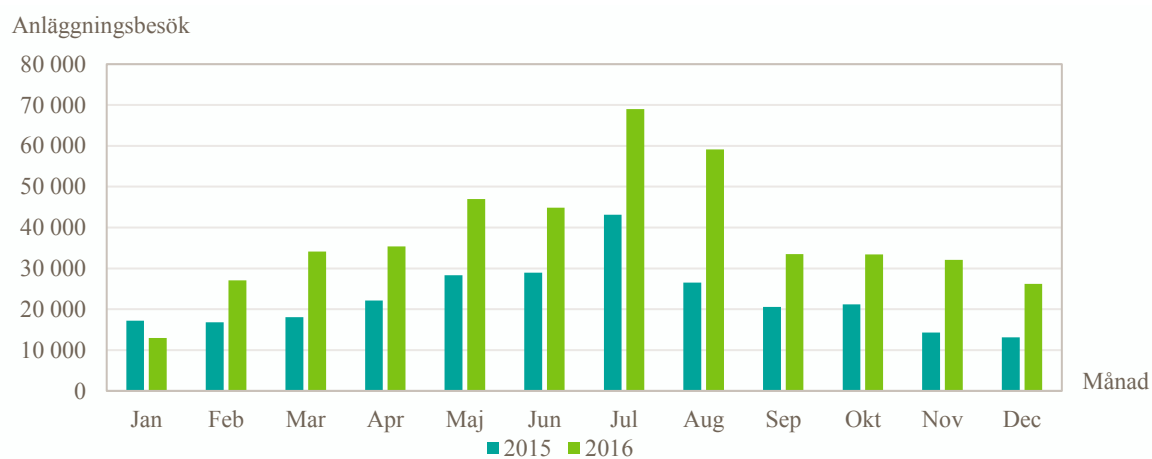
Museet har ingen restaurang eller café.

Kommentar om årets besöksutveckling

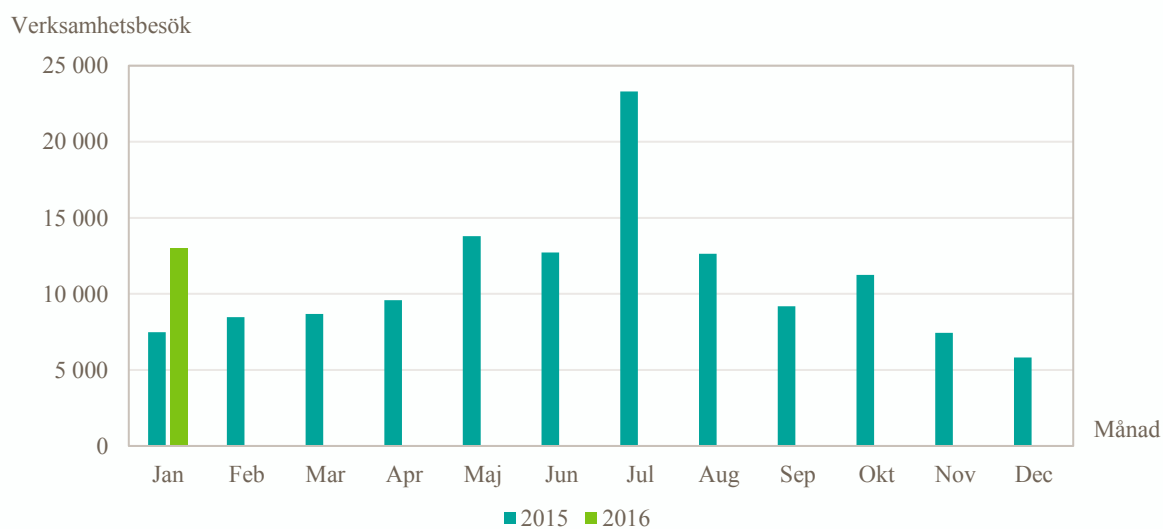
I Livrustkammaren har inte varje besök kunnat registreras manuellt i kassan, eftersom tillströmningen av besökare varit hög. Det gör att museet enbart redovisar anläggningsbesökare enligt räknaren, men eftersom det inte finns något annat än museiverksamhet i anläggningen och räkningen skett likadant som tidigare år, ger det ändå en mycket god bild av det ökade antalet besökare.

Figur 17. Livrustkammaren, antal besök 2006–2016.

Figur 18. Livrustkammaren, antal anläggningsbesök per månad 2015–2016.

Figur 19. Livrustkammaren, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Skoklosters slott

Anläggningsbesök

Museet mäter anläggningsbesök med fotoceller och har till och med 2015 dividerat uppgifterna från fotocellerna med två för att kompensera för eventuell dubbelräkning av besökare. Från februari 2016 divideras fotocellsuppgifterna med tre, då museipersonalen har bedömt att besökarna i och med fri entré rör sig på ett annat sätt på museet och oftare passerar fotocellerna.

Verksamhetsbesök

I årets rapport har Skoklosters slott reviderat verksamhetsbesöken och nuvarande siffror bygger på kassauppgifter för perioden 2013–2016. Under 2016 har barn och skolbesök räknats manuellt. Vuxna verksamhetsbesökare har inte registrerats.

Publikundersökningar

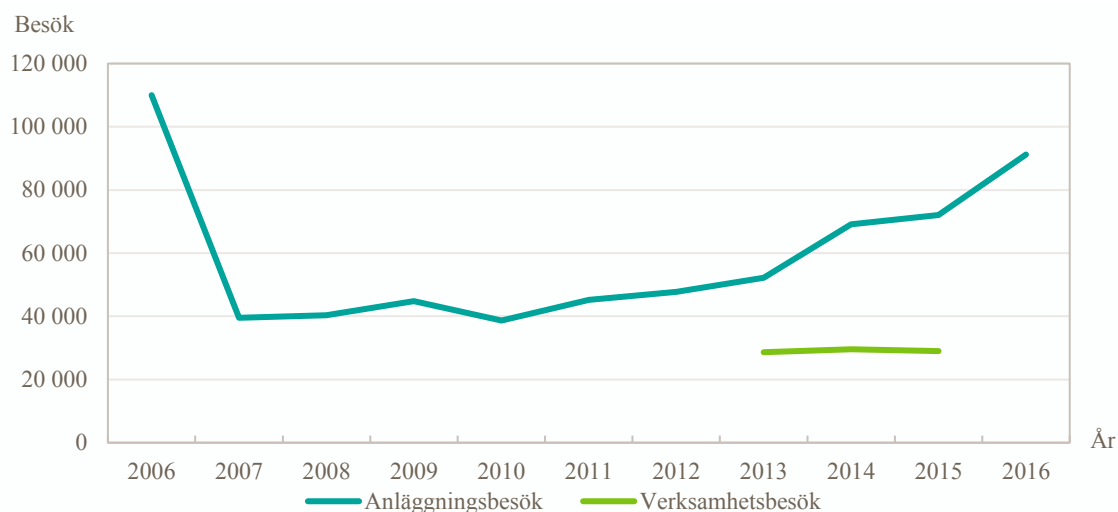
Skoklosters slott har i samverkan med Riksutställningar gjort publikundersökningar under större delen av 2015 med ett längre frågeformulär. Enkäten innehåller både Kulturanalys frågor och frågor om museibesökarnas bedömning av utställningens kvalitet. Under 2016 kortades frågeformuläret för att minska arbetsbelastningen och öka svarsbenägenheten samt möjliggöra fler intervjuer per dag.

Övrigt

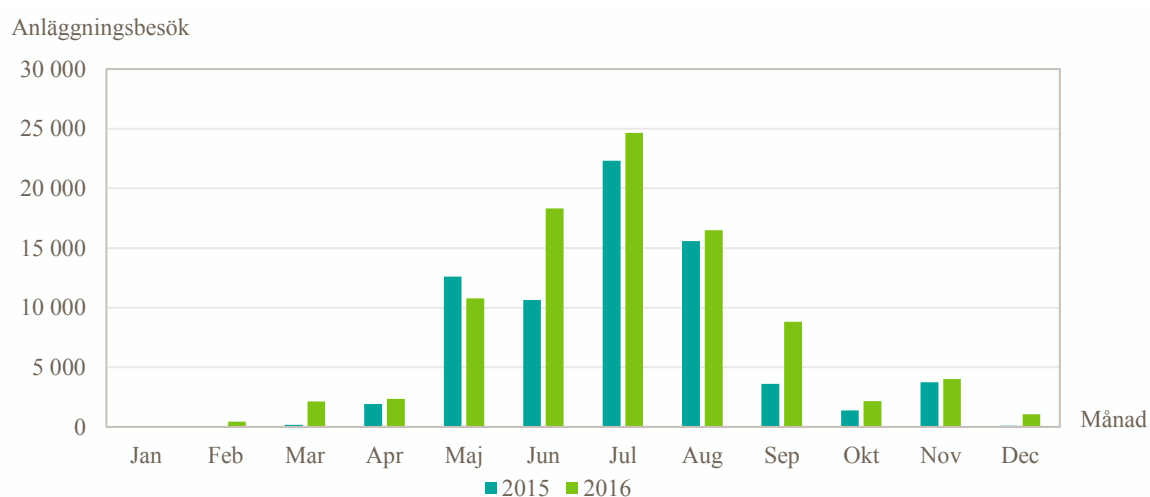
En påtaglig del av Skoklosters verksamhet kommer till uttryck i anläggningsbesöken, men inte i verksamhetsbesöken, då dessa verksamheter inte äger rum i de tidigare avgiftsbelagda områdena. Exempel på sådana aktiviteter är det årliga nationaldagsfirandet och julmarknaden. Dessa aktiviteter har under alla år haft fri entré.

Museet har ett café.

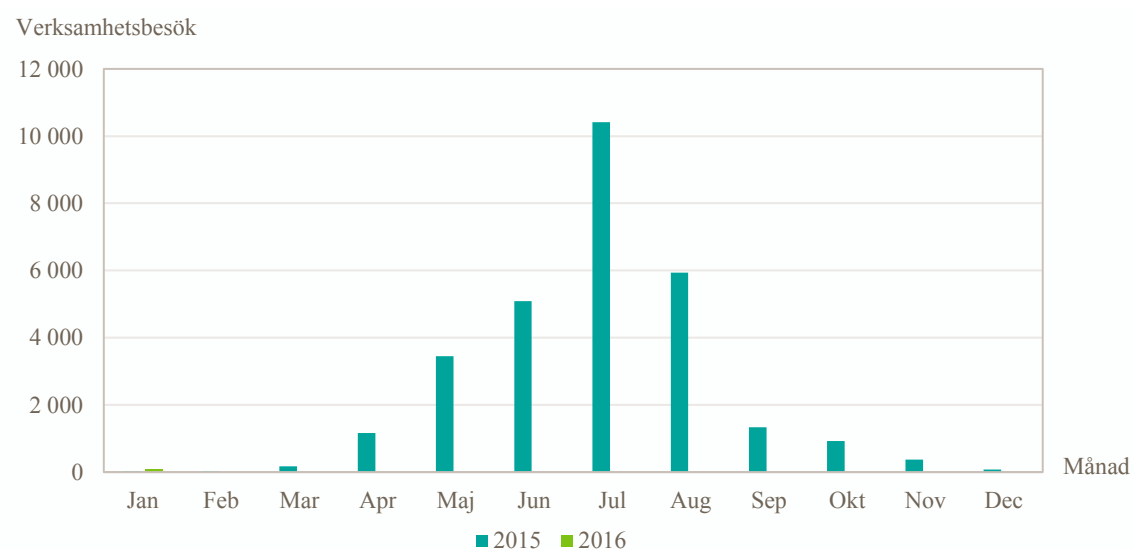
Museet har öppet under den varmare delen av året, eftersom endast en mindre del av slottet är uppvärmt. Under vinterhalvåret är museet endast öppet för separata bokningar.

Figur 20. Skoklosters slott, antal besök 2006–2016.

Figur 21. Skoklosters slott, antal anläggningsbesök per månad 2015–2016.

Figur 22. Skoklosters slott, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Hallwylska museet

Anläggningsbesök

Museet har till och med april 2016 mätt anläggningsbesök med en fotocell vid entrédörren. Från och med maj 2016 har en värmekamera ersatt fotocellen som besöksräknare. Någon kalibrering mellan de olika besöksräkningsteknikerna är inte gjord än, men det har aviserats att det ska göras under år 2017.

Under år 2015 öppnades en restaurang på museets innergård och besöksräkningsutrustningen flyttades till själva huvudentrén och räknar nu även personal och övriga besökare som går in i museet via personalingången. På grund av detta dras 560 personer av från statistiken varje månad för personal.

Verksamhetsbesök

I årets rapport har Hallwylska museet reviderat verksamhetsbesöken och nuvarande siffror bygger på kassauppgifter för perioden 2013–2016.

Publikundersökningar

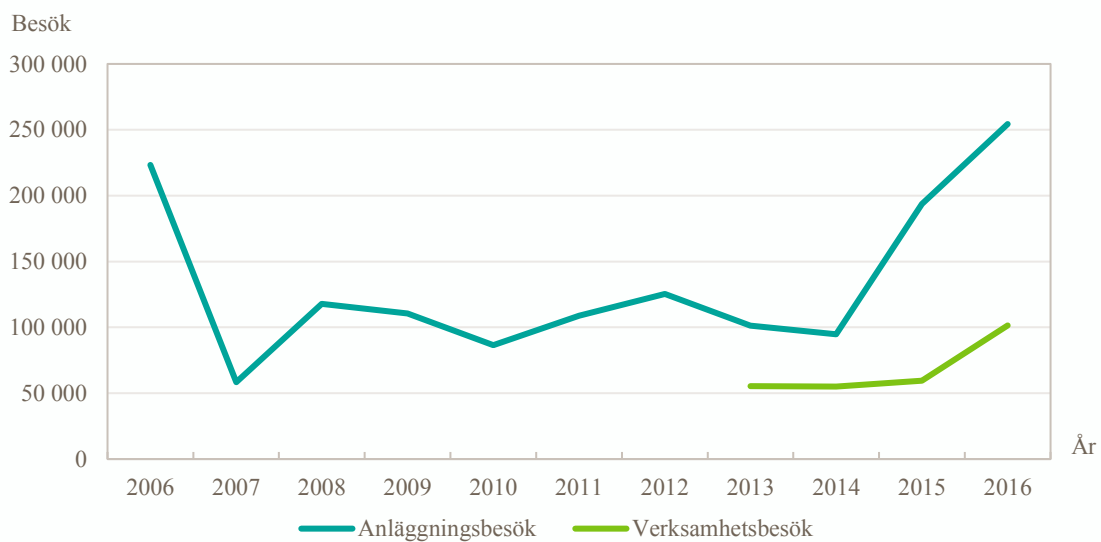
Hallwylska museet har i samverkan med Riksutställningar gjort publikundersökningar under större delen av 2015 med ett längre frågeformulär. Enkäten innehåller både Kulturanalys frågor och frågor om museibesökarnas bedömning av utställningens kvalitet. Under 2016 kortades frågeformuläret för att minska arbetsbelastningen och öka svarsbenägenheten samt möjliggöra fler intervjuer per dag.

Fri entré

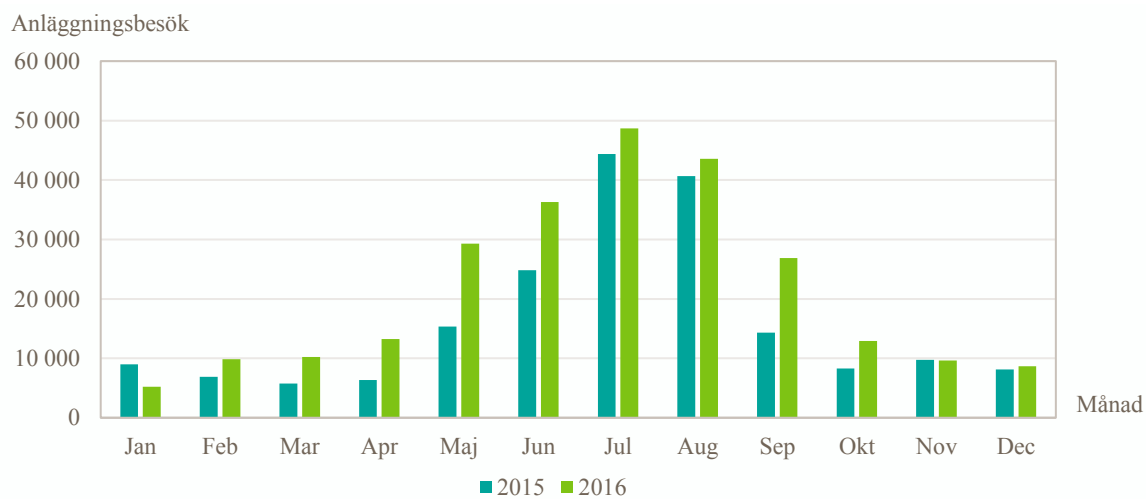
Hallwylska museet har fri entré sedan februari 2016.

Övrigt

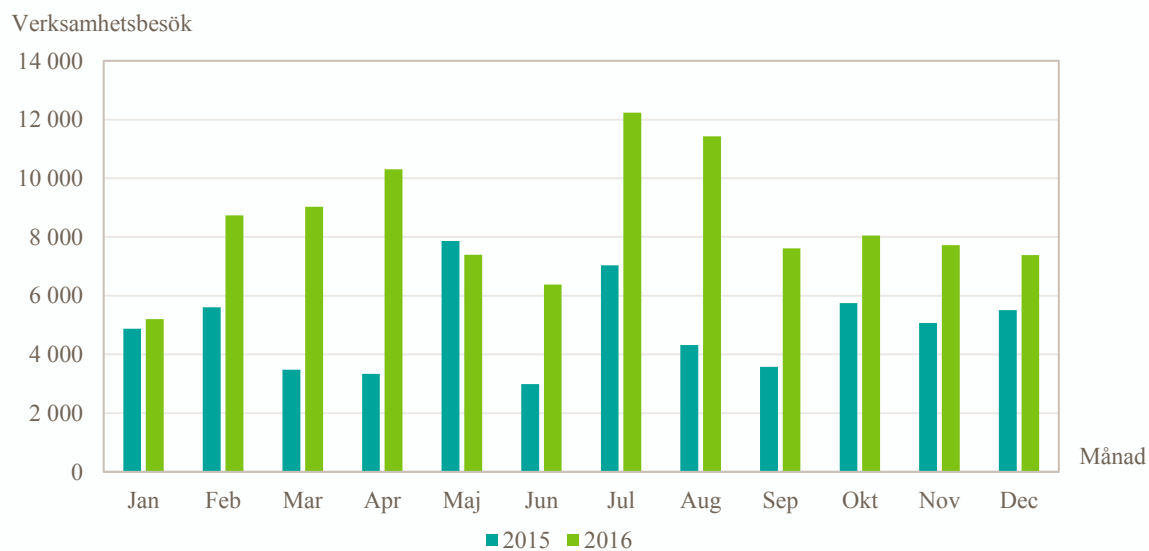
På Hallwylska museets innergård öppnades en restaurangverksamhet under 2015 som har blivit mycket välbesökt. Detta bidrog till en fördubbling av antalet anläggningsbesökare under sommarmånaderna jämfört med tidigare år och ökningen fortsatte även under 2016.

Figur 23. Hallwylska museet, antal besök 2006–2016.

Figur 24. Hallwylska museet, antal anläggningsbesök per månad 2015–2016.

Figur 25. Hallwylska museet, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Moderna Museet

Myndigheten Moderna Museet har museer i Stockholm och i Malmö.

Moderna Museet Stockholm

Anläggningsbesök

Moderna Museet i Stockholm ligger i samma anläggning som Arkitektur- och designcentrum, ArkDes. Anläggningsbesöken har registrerats via fotoceller till och med april 2015. I maj 2015 gick mätutrustningen sönder och först i november 2015 var de nya besöksräkningskamerorna i drift. Tidigare rapporterade anläggningsbesök är reviderade och metoden för den nya gemensamma anläggningsbesöksräkningen har tagits fram i ett samarbete mellan de båda museerna. Metoden bygger på att besöksräkningskamerorna vid de två skyltade gemensamma ingångarna till museet summeras. Noterbart är att det finns flera andra ingångar till museet. Dessa ingångar är svårare att hitta för ovana besökare då de inte är skyltade och bedömningen har gjorts att dessa passager oftast passeras av besökare som redan har passerat någon av de två skyltade ingångarna. Därför inkluderas inte dessa kameror i anläggningsbesöksräkningen.

Verksamhetsbesök

Verksamhetsbesök har räknats manuellt i kassan till och med 2015. Verksamhetsbesöken har dock inte reviderats och därför har inga uppgifter om verksamhetsbesök för vuxna och totalt lämnats in till Kulturanalys. Museet har aviserat att revideringen av statistiken ska göras under 2017. Från februari 2016, när fri entré infördes, har endast barn och unga samt skolgrupper räknats för verksamhetsbesök.

Publikundersökningar

Moderna Museet Stockholm har i samverkan med Riksutställningar gjort publikundersökningar under större delen av 2015 med ett längre frågeformulär. Enkäten innehåller både Kulturanalys frågor och frågor om museibesökarnas bedömning av utställningens kvalitet. Under 2016 gjordes intervjuerna i samverkan med ArkDes. Där användes Kulturanalys standardfrågor med ett par tillägg för att minska arbetsbelastningen och öka svarsbenägenheten samt möjliggöra fler intervjuer per dag.

Fri entré

Moderna Museet Stockholm har fri entré till basutställningarna sedan februari 2016. För separata utställningar tar museet ut en entréavgift.

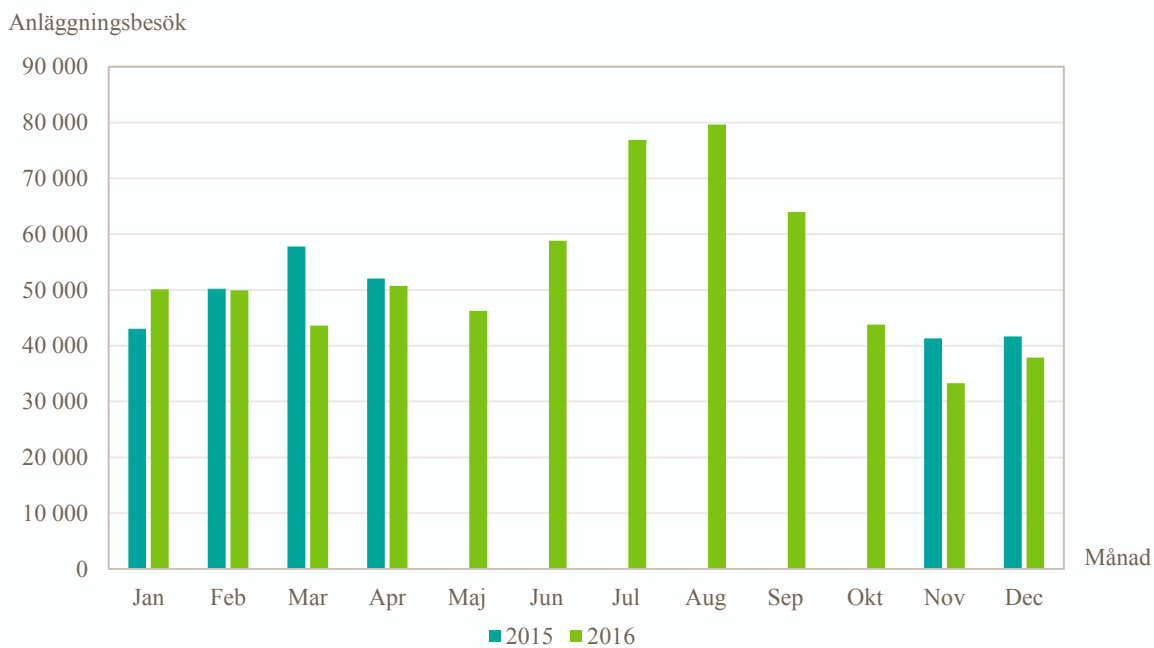
Övrigt

I den gemensamma anläggningen finns ett café som är i ArkDes regi samt en restaurang, en espressobar och en butik som är i Moderna Museets regi.

År 2012 hade ArkDes och Moderna Museet i Stockholm ett större gemensamt projekt, *Bucky Dome*, där besöken delades upp på de två museerna. Även 2015 hade museerna ett samarbete, denna gång kring Olafur Eliasson-utställningen *Verklighetsmaskiner*. Utställningen var fördelad på båda museerna och i biljettpriset ingick inträde till både Moderna Museets och ArkDes övriga utställningslokaler. Båda museerna har därför valt att räkna besöken till Olafur Eliasson-utställningen som besök till respektive museum. Detta har även gällt 2016 års utställning med Yayoi Kusama.

Figur 26. Moderna Museet Stockholm, antal besök 2006–2016.

Figur 27. Moderna Museet Stockholm, antal anläggningsbesök per månad 2015–2016.

Moderna Museet Malmö

Moderna Museet Malmö startade sin verksamhet 2009.

Anläggningsbesök

Anläggningsbesök har registrerats via en fotocell i entrén.

Verksamhetsbesök

Verksamhetsbesök har räknats manuellt i kassan till och med 2015. Verksamhetsbesöken har dock inte reviderats och därför har inga uppgifter om verksamhetsbesök för vuxna och totalt lämnats in till Kulturanalys. Museet har aviserat att revideringen av statistiken ska göras under 2017. Kulturanalys saknar uppgifter om hur Moderna Museet Malmö har räknat verksamhetsbesök från och med februari 2016.

Publikundersökningar

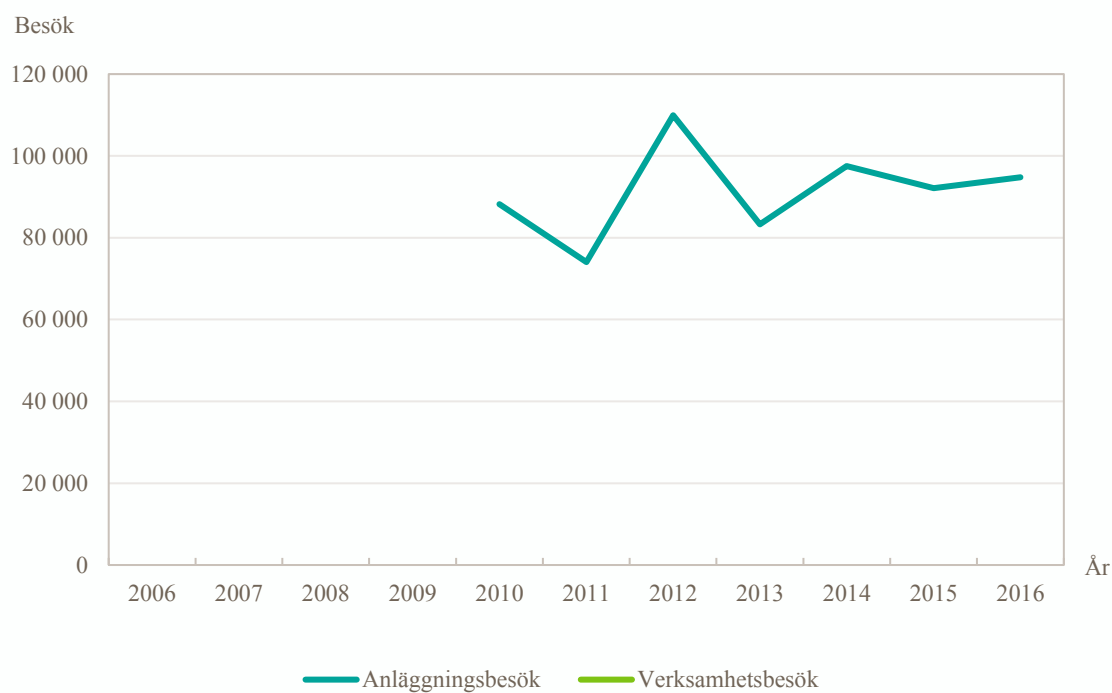
Museet har under 2015 gjort publikundersökningar enligt Kulturrådets äldre modell med 2+2 undersökningsveckor. Under 2016 utökades intervjuerna till att bli kontinuerliga under större del av året, med upp till 6 intervjuer per dag.

Fri entré

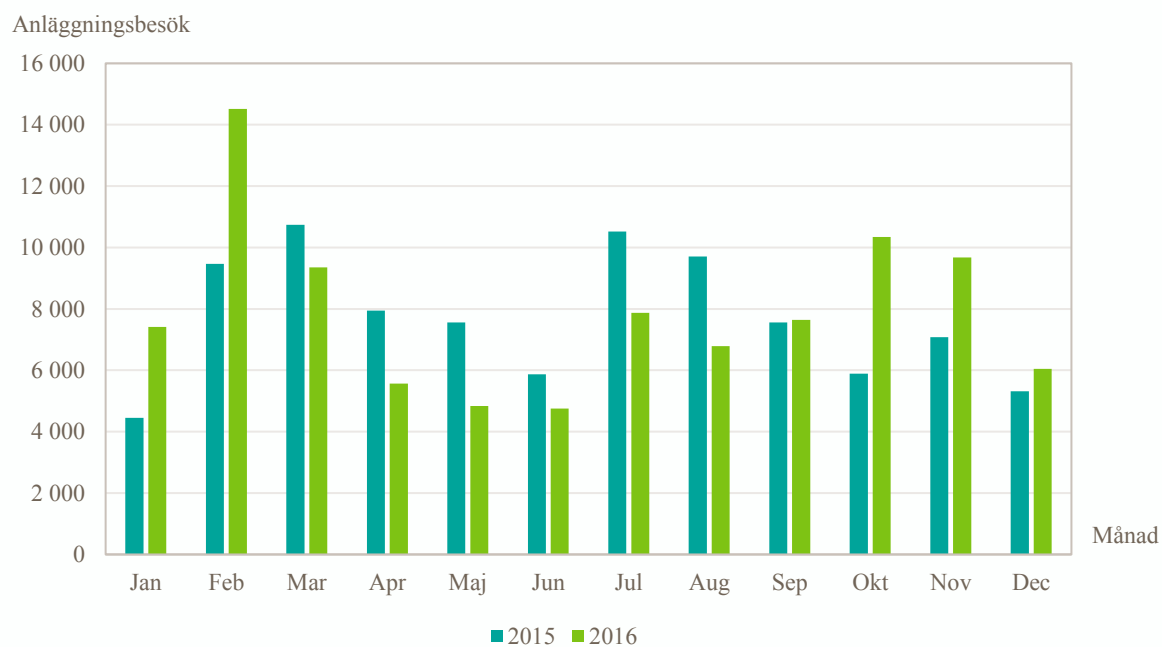
Moderna Museet Malmö har fri entré sedan februari 2016.

Övrigt

Museet har ett café i anslutning till anläggningen och på sommaren öppnas en ingång till museet via cafêet.

Figur 28. Moderna Museet Malmö, antal besök 2006–2016.

Figur 29. Moderna Museet Malmö, antal anläggningsbesök per månad 2015–2016.

Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde

Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde är en museimyndighet. Nationalmuseum är stängt sedan början av 2013 för renovering men har efter stängningen haft verksamhet på Konstakademien och Kulturhuset Stadsteatern. Prins Eugens Waldemarsudde är öppet som vanligt.

Nationalmuseum (huvudbyggnaden)

Anläggningsbesök

Museet har mätt anläggningsbesök med en fotocell i entrédörren under hela tidsperioden.

Verksamhetsbesök

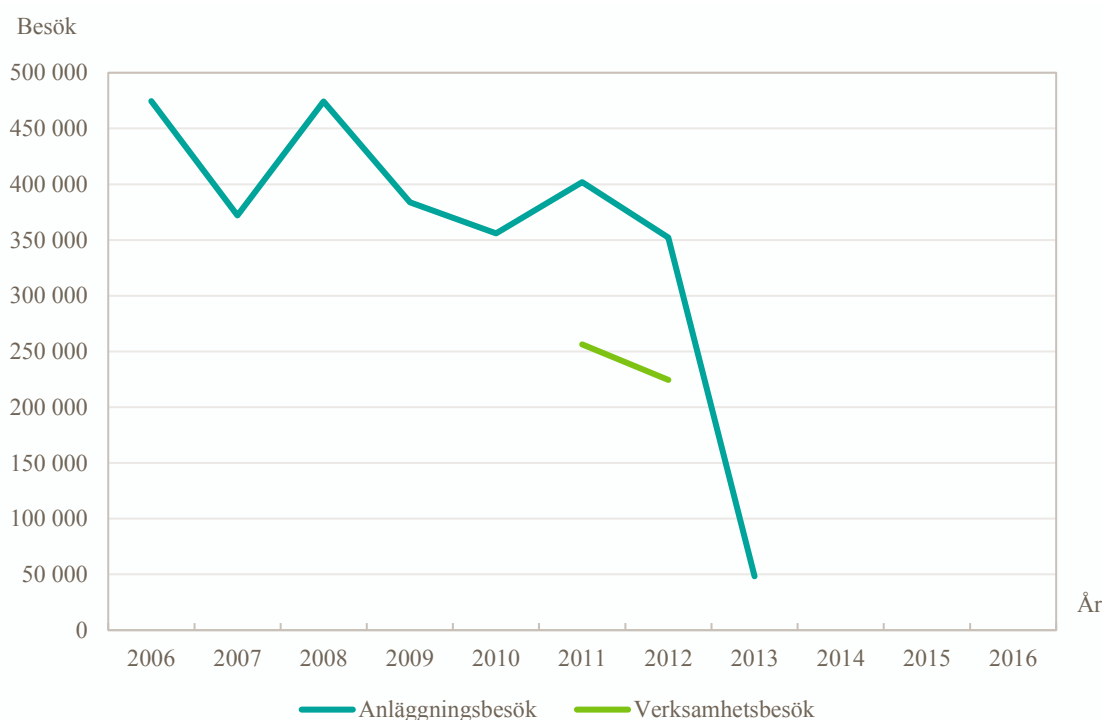
Verksamhetsbesök har registrerats i kassan. Till årets redovisning har Nationalmuseum reviderat verksamhetsbesöksuppgifterna från år 2011 och 2012 som bygger på kassauppgifter

Fri entré

Museet omfattas av fri entré-reformen.

Övrigt

Nationalmuseums byggnad på Blasieholmen stängde under 2013 för renovering och beräknas öppna igen under 2018. Under stängningstiden finns tillfälliga utställningar på Konstakademien samt på Kulturhuset Stadsteatern under namnet Nationalmuseum Design.

Figur 30. Nationalmuseum (huvudbyggnaden), antal besök 2006–2016.

Nationalmuseum, utställningar på Konstakademien och Kulturhuset Stadsteatern

Anläggningsbesök

Museerna mäter inte anläggningsbesök.

Verksamhetsbesök

Museerna mäter verksamhetsbesök manuellt.

Publikundersökningar

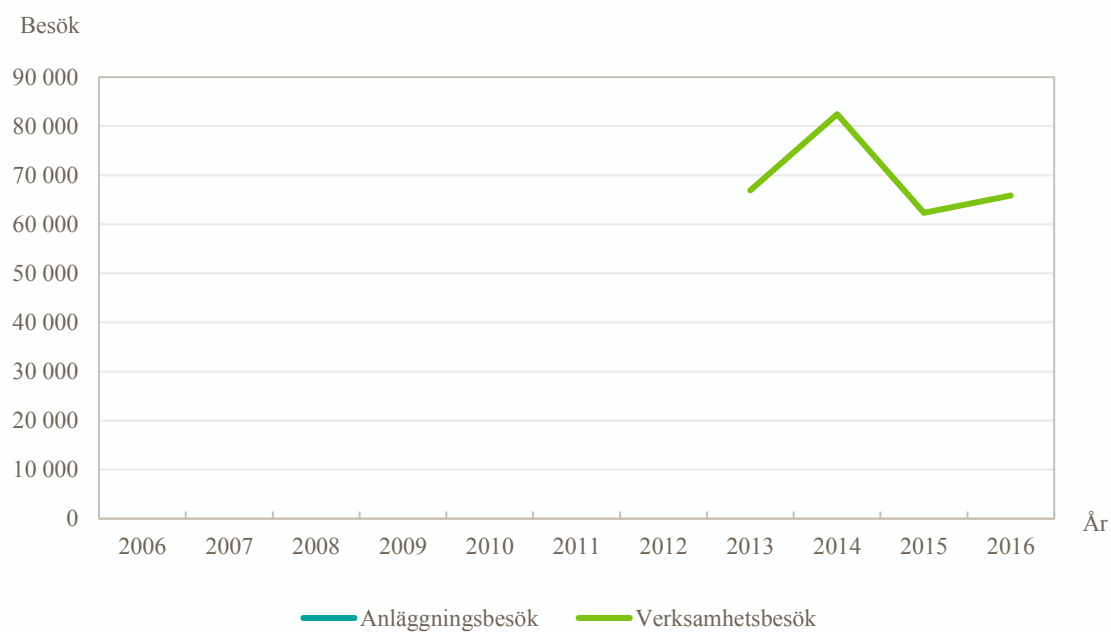
Museet har gjort egna intervjuer under större delen av året, där museet inkluderat Kulturanalys frågor under år 2015 och 2016.

Fri entré

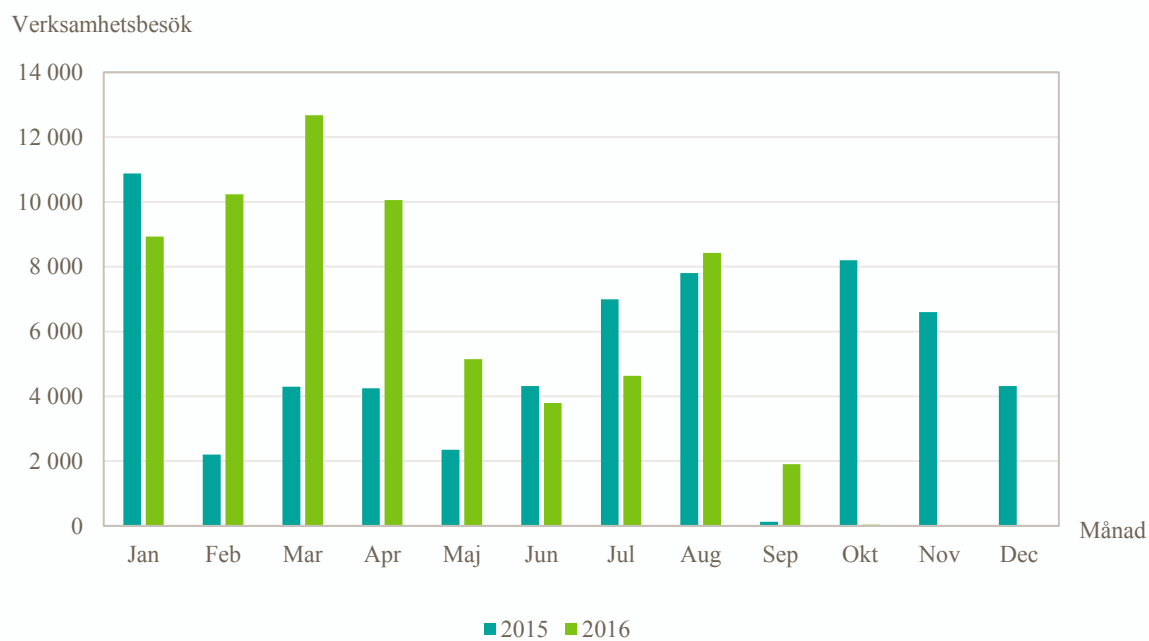
Museet har fri entré sedan februari 2016 och omfattar verksamheterna på Konstakademien och Kulturhuset Stadsteatern.

Publikundersökningar

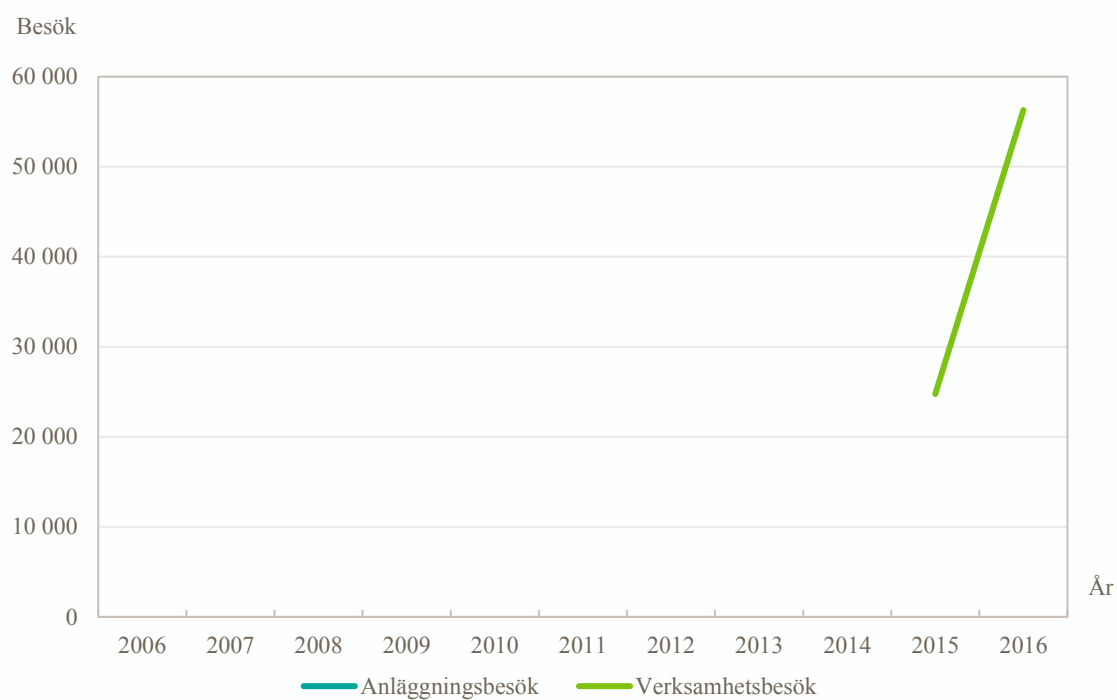
Museet har gjort intervjuer enligt Kulturrådets äldre modell med 2+2 undersökningsveckor. Sedan år 2015 har Kulturanalys frågor ställts i Nationalmuseums egen undersökning.

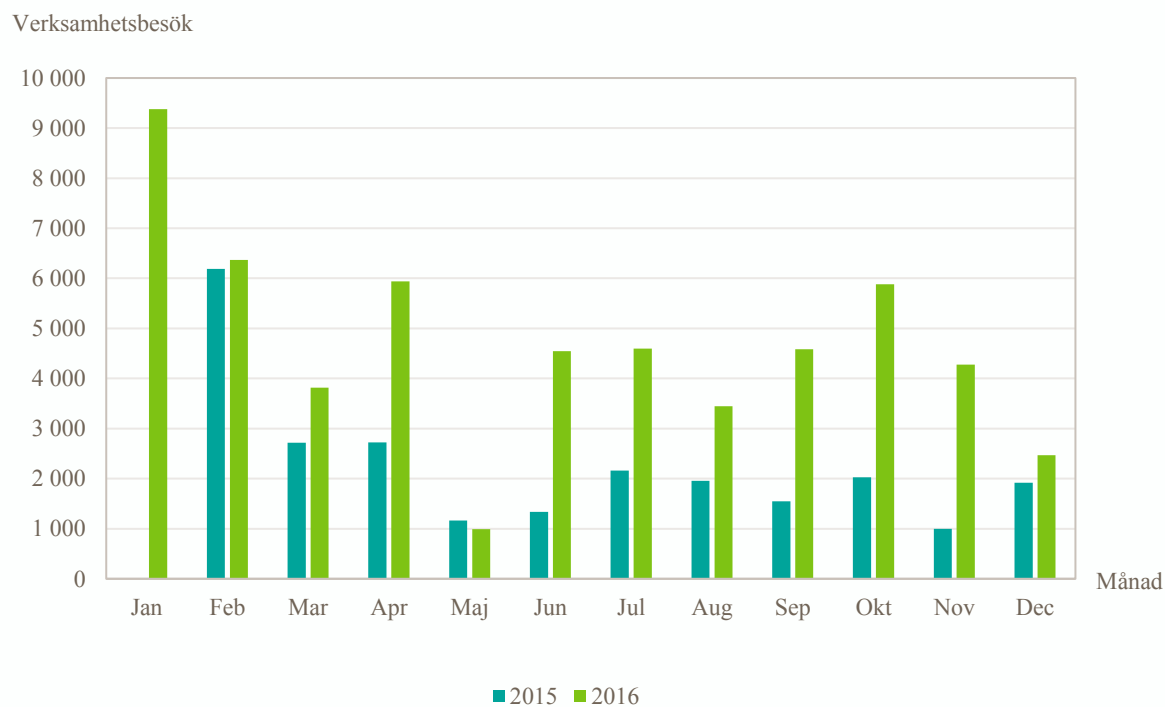
Figur 31. Nationalmuseum på Konstakademien, antal besök 2006–2016.

Figur 32. Nationalmuseum på Konstakademien, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Figur 33. Nationalmuseum på Kulturhuset Stadsteatern, antal besök 2006–2016.

Figur 34. Nationalmuseum på Kulturhuset Stadsteatern, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Prins Eugens Waldemarsudde

Anläggningsbesök

Museet har till och med 2015 räknat museibesök genom att summera besökare som går till utställningarna och besökare som handlar i museibutiken. Övriga besök i museibyggnaden och i museiparken utomhus har inte räknats in. Under år 2016 har en automatisk besöksräknare monterats och alla besök i museet och museiparken har räknats in. Att museet ändrat anläggningsbesöksräkningen så påtagligt gör att besöksstatistiken för anläggningsbesök mellan år 2015 och 2016 inte är jämförbar. Avsikten under 2017 är att kalibrera den nya besöksräkningstekniken med den gamla.

Verksamhetsbesök

Verksamhetsbesök räknas i kassan.

Publikundersökningar

Museet har under 2015 gjort publikundersökningar enligt Kulturrådets äldre modell med 2+2 undersökningsveckor. Under 2016 har museet gjort intervjuer enligt Kulturanalys modell med upp till 6 intervjuer per dag, under större delen av året.

Fri entré

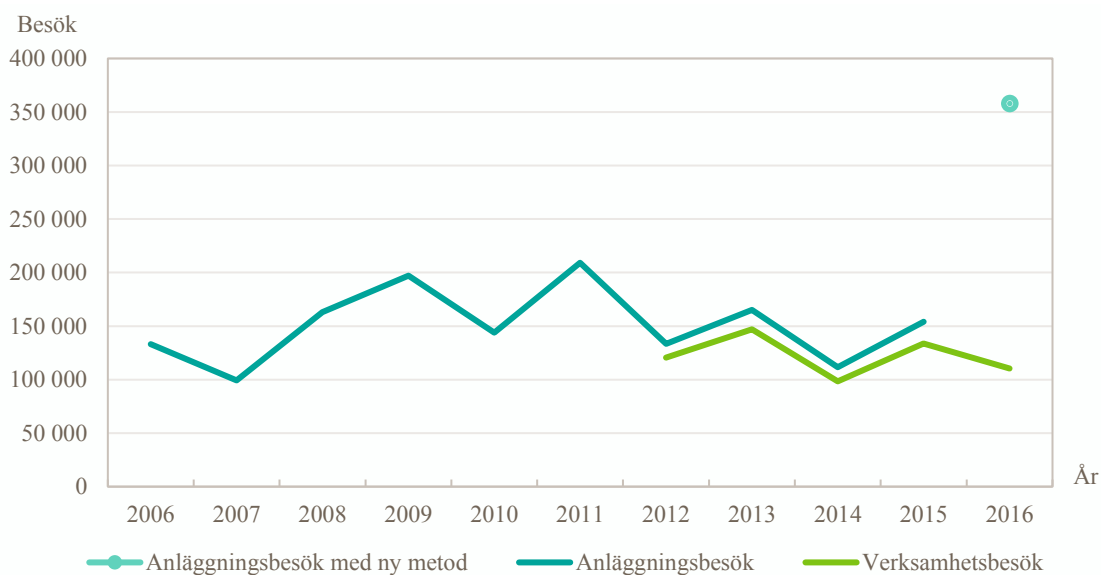
Museet ingår inte i fri entré-reformen.

Övrigt

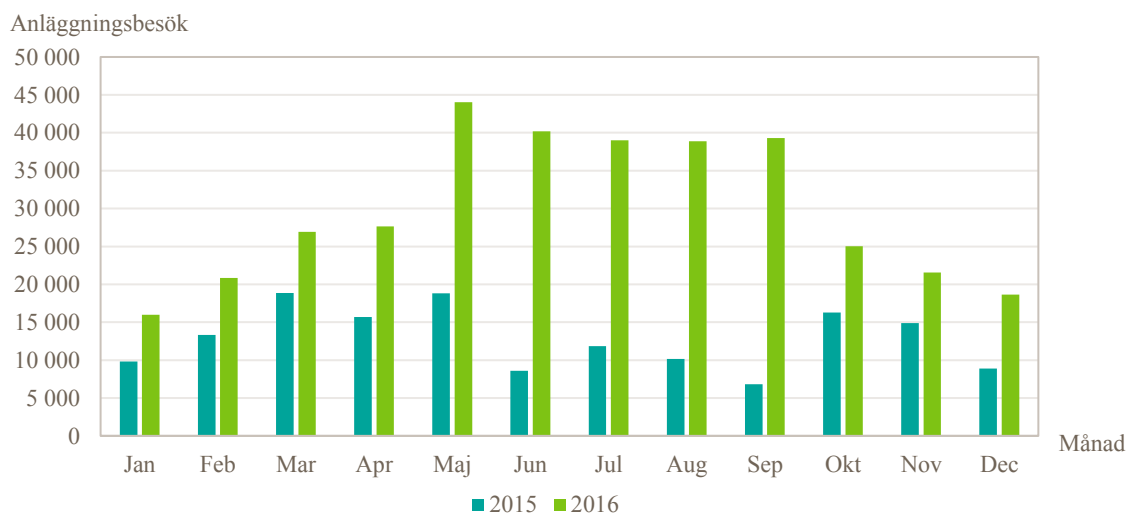
Museet har en restaurang i museibyggnaden.

Kommentar om årets besöksutveckling

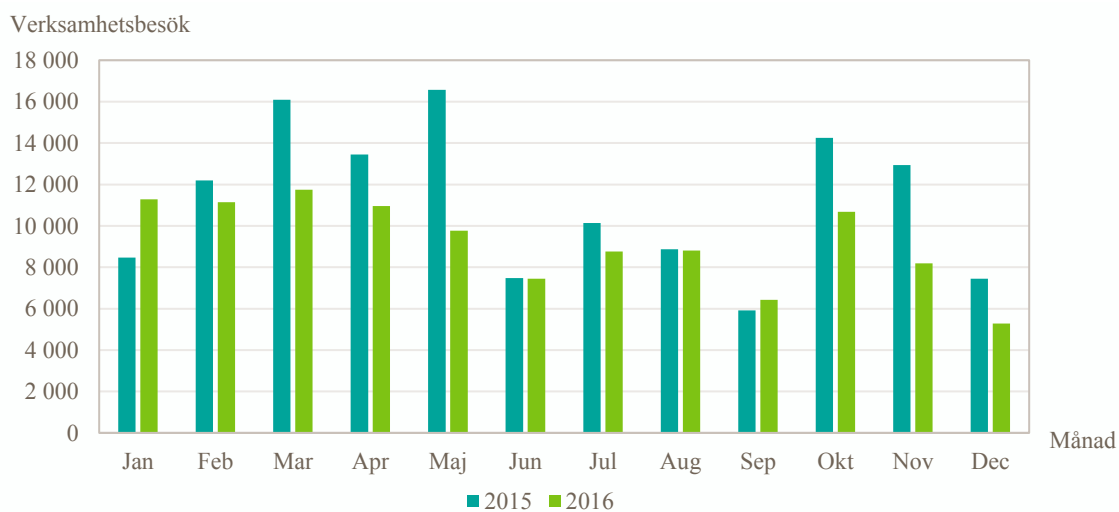
Under 2016 lockade utställningarna *Ljusets magi*, samt retrospektiverna med Max Book och Cecilia Edefalk en stor publik. Museet var under cirka 6 månader utan fungerande restaurangverksamhet vilket kan ha påverkat besöksantalet negativt under den tiden. Museet upplever även att fri entré-reformens införande på vissa statliga museer kan ha påverkat besöksantalet något i negativ riktning under början av 2016. År 2016 var trots detta ett normalår för museet besöksmässigt sett utifrån ett tioårsperspektiv.

Figur 35. Prins Eugens Waldemarsudde, antal besök 2006–2016.

Figur 36. Prins Eugens Waldemarsudde, antal anläggningsbesök per månad 2015–2016.

Figur 37. Prins Eugens Waldemarsudde, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Naturhistoriska riksmuseet

Anläggningsbesök

Museet har inte registrerat anläggningsbesök fram till och med 2015. Från 2016 har museet mätt anläggningsbesök med besöksräkningskameror i entrédörrarna. Avdrag för personal, fastighetsskötare och hantverkare har gjorts med 100 personer per dag under årets 228 arbetsdagar.

Verksamhetsbesök

Till och med 2015 har verksamhetsbesök registrerats i kassan. Från 2016 sker besöksräkningen med besöksräkningskameror. Under januari 2016 räknades besökarna genom både kassan och besöksräkningskameror, vilket möjliggör en kalibrering av hur väl besöksräkningskamerornas uppgifter överensstämmer med den manuella besöksräkningen i kassan. Museet har också gjort kompletterande undersökningar av hur stor andel av besökarna i museet som enbart besökt restaurangen.

Museets avsikt var att via publikundersökningen kunna dela upp verksamhetsbesöken i andelen vuxna samt barn och unga. Att intervjua barn och unga gick dock inte som planerat och museet kan därför inte redovisa sina verksamhetsbesök uppdelat på vuxna samt barn och unga.

Sammantaget är Naturhistoriska riksmuseets räkning av verksamhetsbesök osäkrare än manuell besöksräkning, då skattningen av andelen verksamhetsbesök dels bygger på stickprovsundersökningar. Kulturanalys bedömer ändå att verksamhetsbesöksräkningen är tillräckligt tillförlitlig för att det ska vara möjligt att studera skillnader mellan 2015 och 2016.

Publikundersökningar

Museet har under 2015 gjort publikundersökningar i kassan där var hundra kund har intervjuats om ålder, kön och hemregion. Respondenten fick därefter frågan om att lämna ut e-postadress eller mobilnummer som kontaktuppgift för att kunna få resten av enkäten skickad till sig tre timmar efter museibesöket. I sms-/e-postdelen har Kulturanalys frågor om museibesöksvanor och utbildningsnivå inkluderats. Bortfallet på sms-/e-postdelen har varit större och därför är resultaten för utbildningsnivå och museibesöksvanor osäkrare. Museet har gjort bedömningen att det tidsmässigt inte var möjligt att slumpmässigt välja ut vilken person i ett sällskap som skulle intervjuas. Det gör att museets resultat från publikundersökningen inte är helt slumpmässigt och bör tolkas försiktigt.

År 2016 användes inte kassorna för entréavgifter och museet övergick till att göra dagliga intervjuer med upp till 6 intervjuer per dag från och med maj 2016.

Fri entré

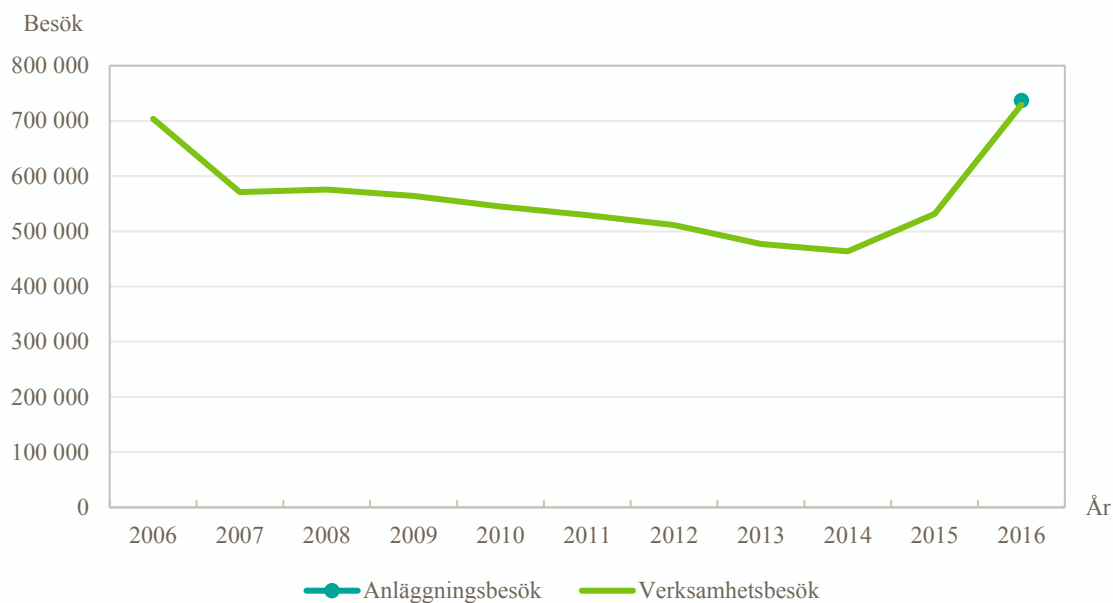
Museet ingår i fri entré-reformen.

Övrigt

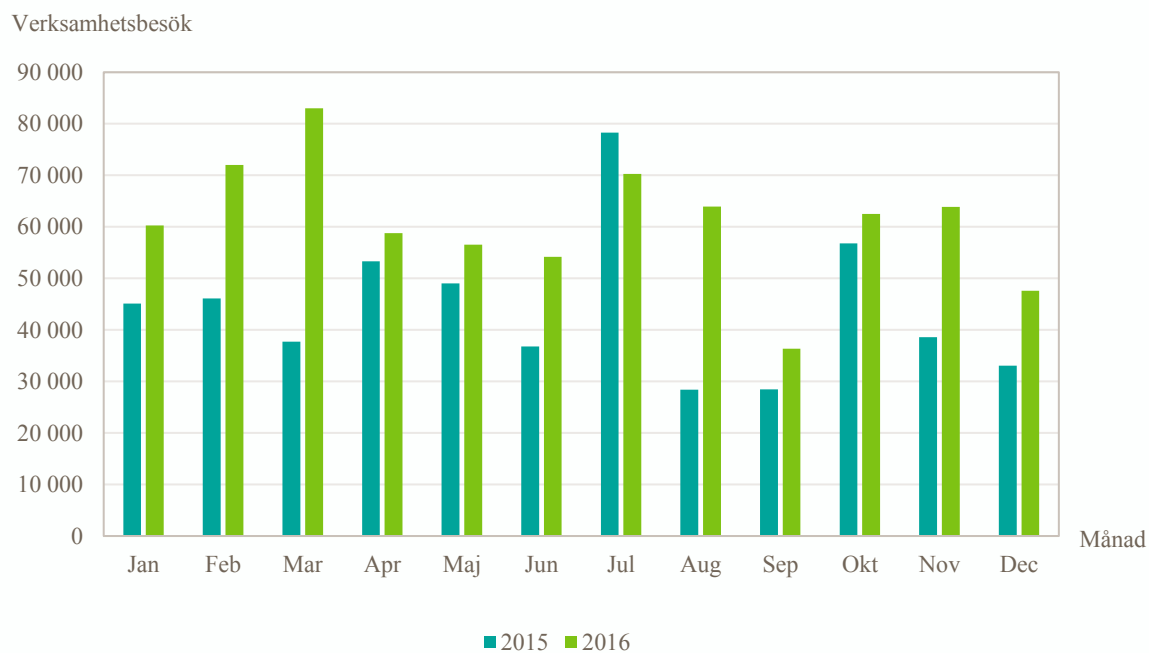
Museet har en restaurang och ett café.

Kommentar om årets besöksutveckling

Museet upplever att den stora besöksökningen under 2016 beror på fri entré-reformen. Besöken till den avgiftsbelagda kupolbiografen Cosmonova har legat på samma nivå under 2016 som 2015.

Figur 38. Naturhistoriska riksmuseet, antal besök 2006–2016.

Figur 39. Naturhistoriska riksmuseet, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Nordiska museet

Nordiska museet har förutom huvudbyggnaden på Djurgården även fyra filialer som rapporterar in månadsbesöksstatistik till Kulturanalys: Julita gård, Härkeberga kaplansgård, Svindersvik samt Tyresö slott och park.

Nordiska museet (huvudbyggnaden)

Anläggningsbesök

Museet registrerar anläggningsbesök manuellt i kassan. I dessa siffror ingår restaurangbesök, toalettbesök och butik.

Verksamhetsbesök

Museet registrerar verksamhetsbesök manuellt i kassan.

Publikundersökningar

Nordiska museet har till och med år 2015 gjort intervjuer enligt Kulturrådets äldre modell med 2+2 undersökningsveckor. Under 2016 lade museet in Kulturanalys frågor i sin egen undersökning som pågick under större delen av året.

Fri entré

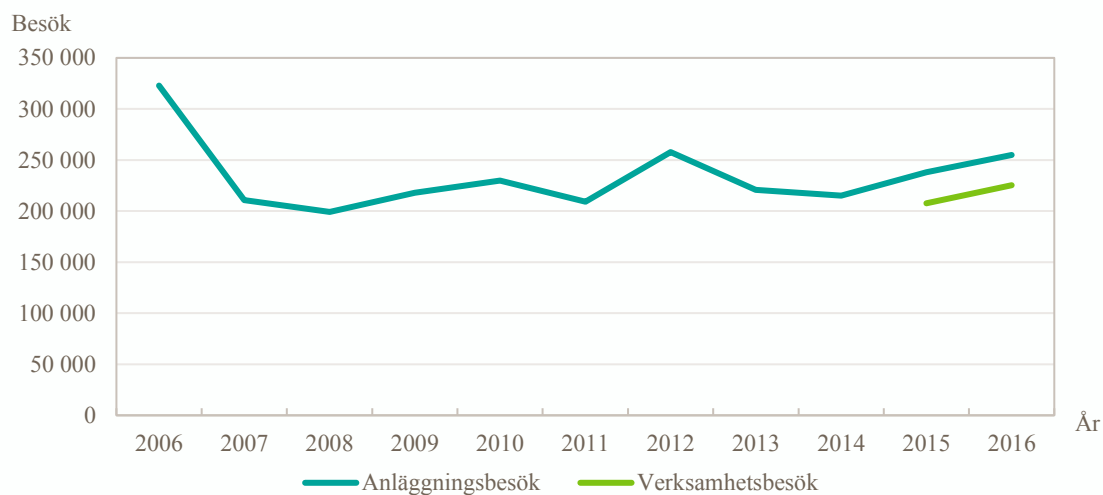
Museet omfattas inte av fri entré-reformen men under vernissagen av utställningen *Nordiskt ljus* den 29 oktober 2016 och under onsdagskvällar har museet haft fri entré.

Övrigt

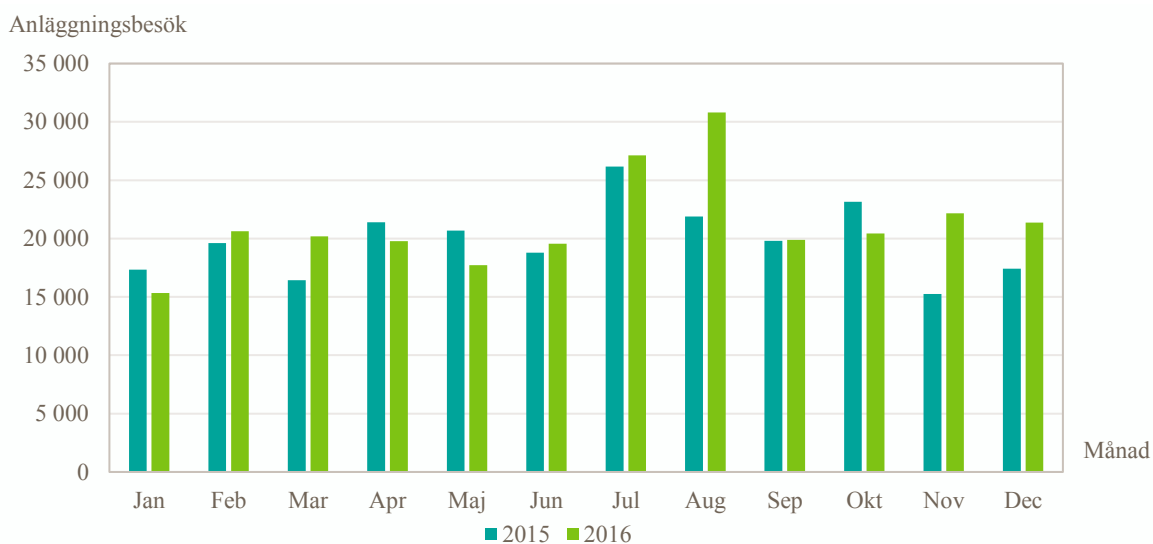
Nordiska museet har en restaurang i museet.

Kommentar om årets besöksutveckling

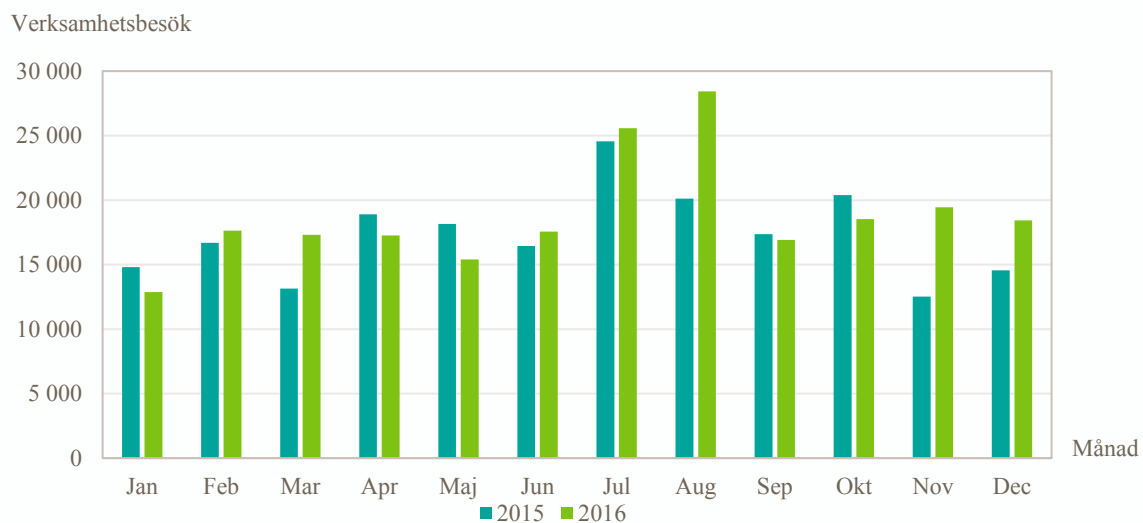
Utställningen *Nordiskt ljus* öppnade i oktober och en utställning om Kerstin Bernhard i november. En stor satsning på turister genererade många besök under sommaren. Museet satsar mycket på att komplettera utställningar med programverksamhet och vill med detta öppna upp museet för debatter och diskussioner om vår tid.

Figur 40. Nordiska museet, antal besök 2006–2016.

Figur 41. Nordiska museet, antal anläggningsbesök per månad 2015–2016.

Figur 42. Nordiska museet, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Härkeberga kaplansgård

Anläggningsbesök

Museet räknar inte anläggningsbesök.

Verksamhetsbesök

På Härkeberga kaplansgård registreras verksamhetsbesök manuellt i kassan.

Publikundersökningar

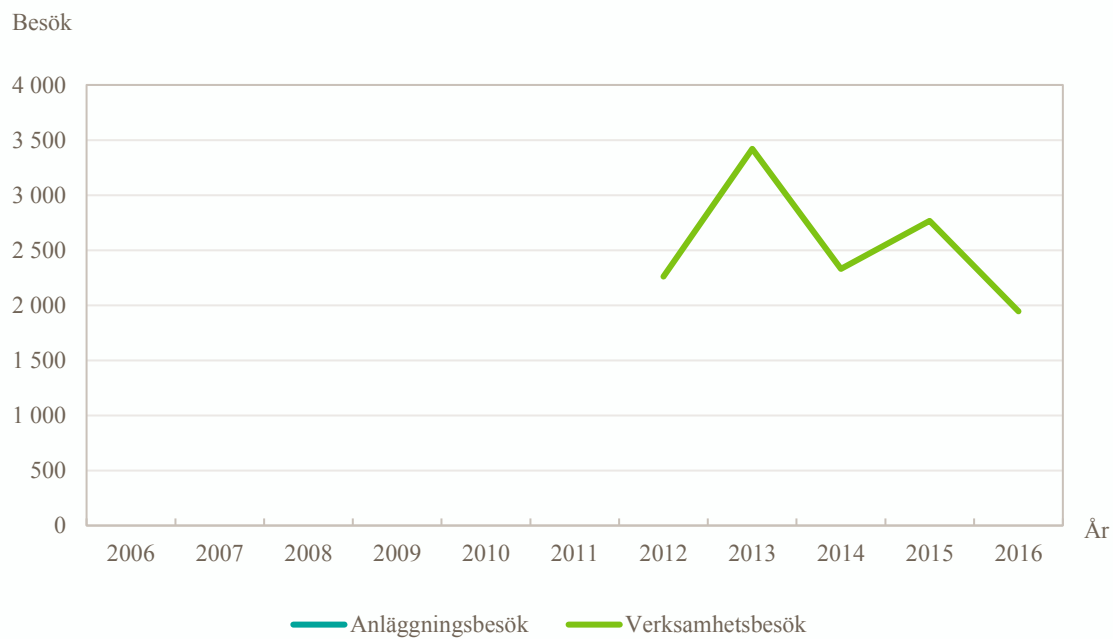
Inga publikundersökningar utförs på Härkeberga kaplansgård.

Fri entré

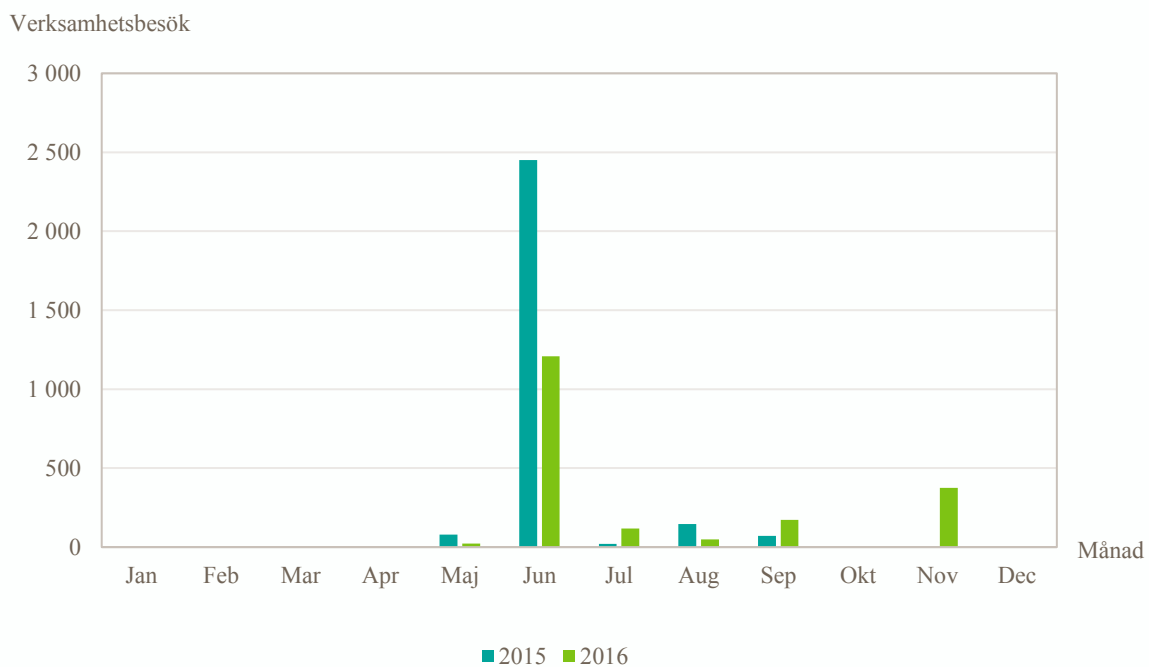
Filialen omfattas inte av fri entré-reformen.

Kommentar om årets besöksutveckling

Härkeberga kaplansgårds verksamhet drivs av gillet på orten och på midsommarafton genomförde gillet ett särskilt lyckat evenemang med många besökare.

Figur 43. Härkeberga kaplansgård, antal besök 2006–2016.

Figur 44. Härkeberga kaplansgård, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Julita gård

Anläggningsbesök

I slutet av augusti 2016 installerades två automatiska besöksräknare som mäter anläggningsbesöken. Museet har inrapporterat 60 033 anläggningsbesök till Kulturanalys.

Att mäta besök på ett öppet område med många ingångar är svårt och det finns risk för både över- och underskattningar av besöksantalet. Kulturanalys väljer att inte publicera dessa siffror i andra sammanställningar i denna rapport, då vi inte haft möjlighet att titta närmare på om mätmetoden ger en bra skattning av antalet anläggningsbesökare vid Julita gård.

Verksamhetsbesök

På Julita gård registreras verksamhetsbesök manuellt i kassan.

Publikundersökningar

Inga publikundersökningar har utförts på Julita gård.

Fri entré

Julita gård omfattas inte av fri entré-reformen.

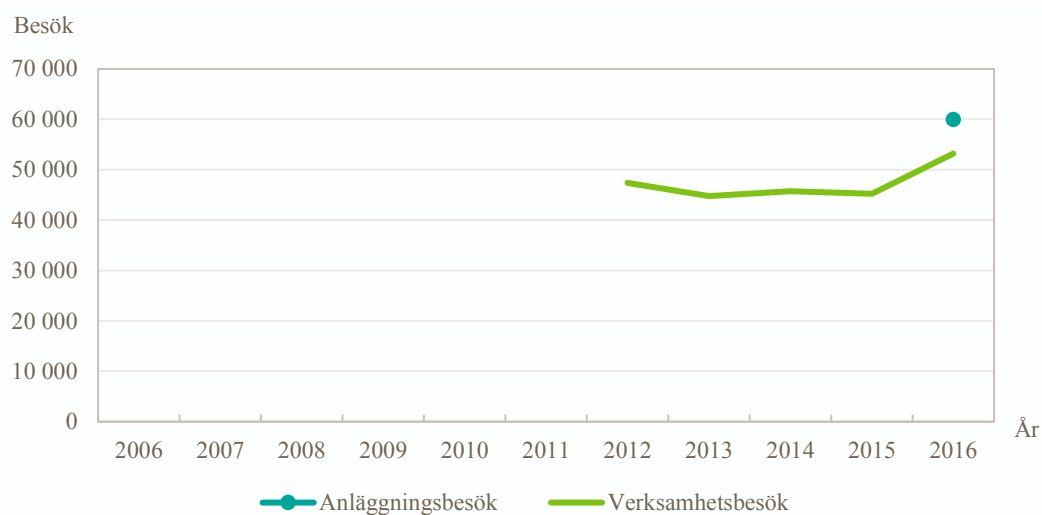
Övrigt

På Julita gård finns en restaurang och två butiker.

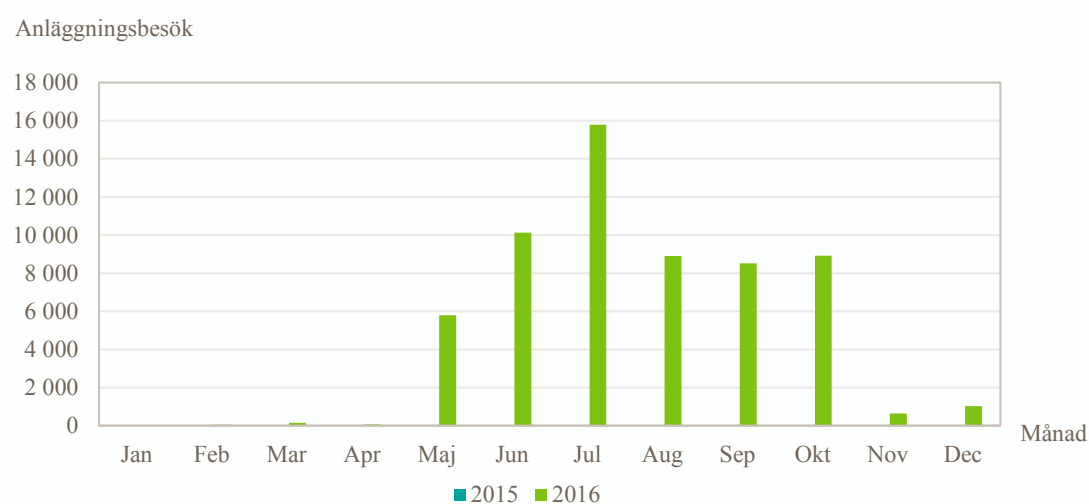
Åren innan anläggningsbesöksräknarna installerades uppskattar museet att det varit ca 9 000 anläggningsbesökare per år som nyttjat området. Exempel på anläggningsaktiviteter har varit Ko-släppet.

Kommentar om årets besöksutveckling

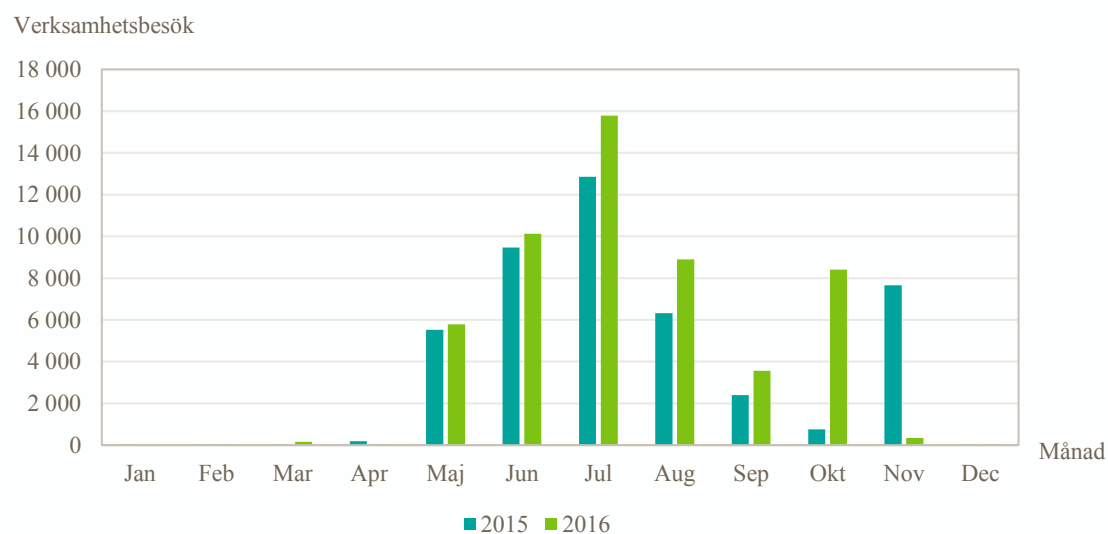
Julita gård har haft en utmärkt besöksutveckling under de senaste åren.

Figur 45. Julita gård, antal besök 2006–2016.

Figur 46. Julita gård, antal anläggningsbesök per månad 2015–2016.

Figur 47. Julita gård, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Svindersvik

Anläggningsbesök

Anläggningsbesök är antalet besökare som besöker sommarnöjet Svindersvik samt det café som finns på området. Anläggningsbesök började räknas från april 2016.

Verksamhetsbesök

Svindersvik registrerar verksamhetsbesök manuellt i kassan.

Publikundersökningar

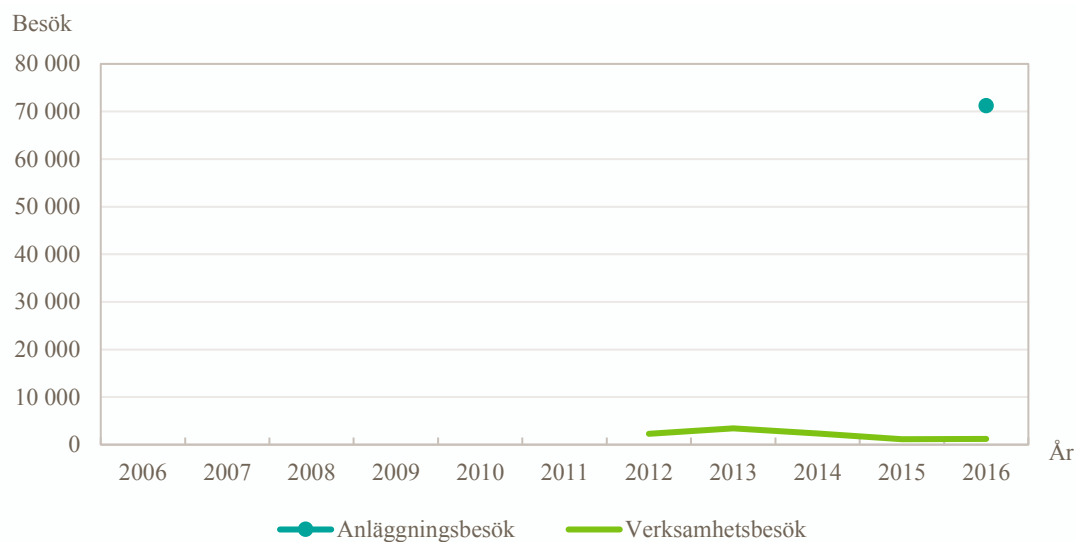
Inga publikundersökningar utförs på Svindersvik.

Fri entré

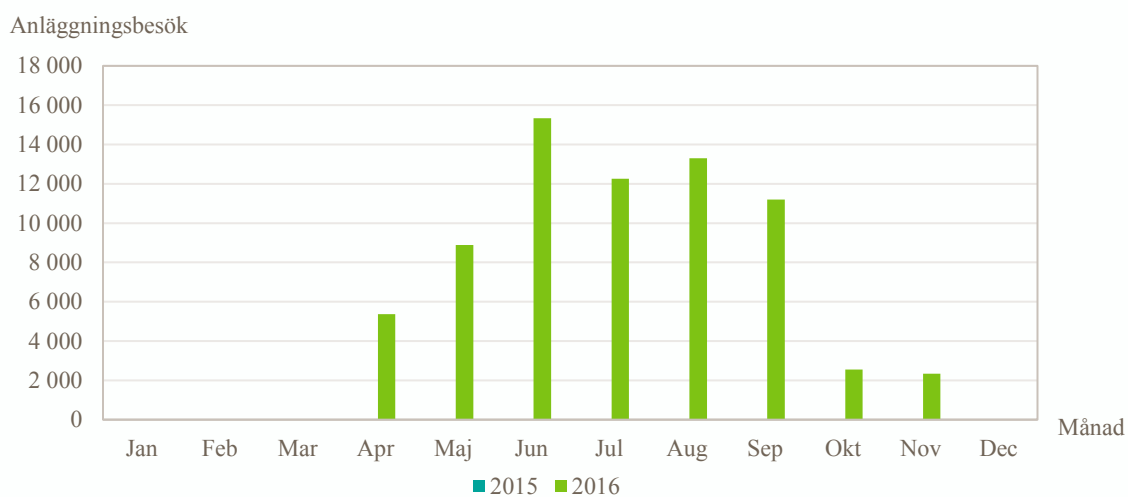
Svindersvik omfattas inte av fri entré-reformen.

Kommentar om årets besöksutveckling

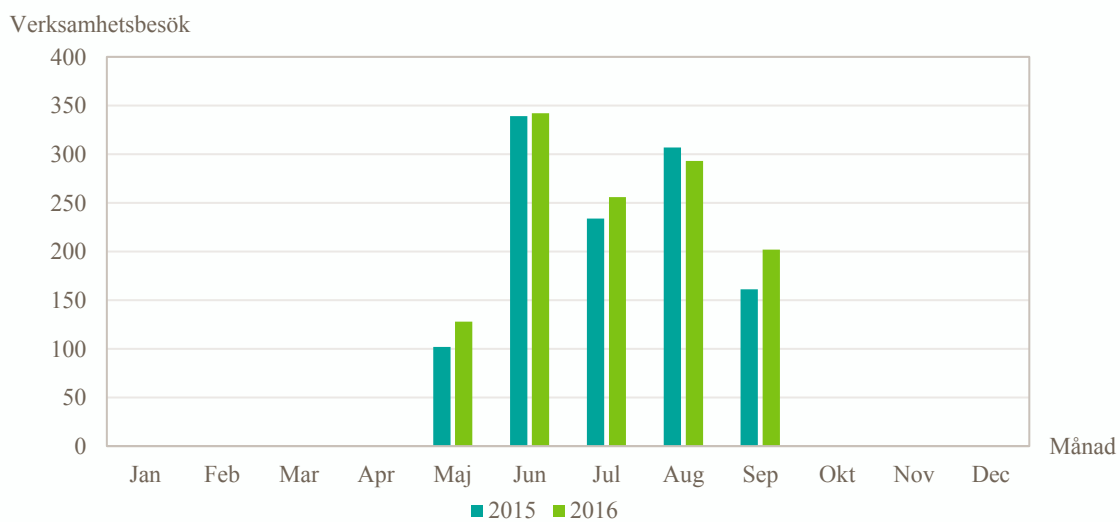
Under sommarhalvåret hålls konserter i paviljongen och visningar av sommarnöjet.

Figur 48. Svindersvik, antal besök 2006–2016.

Figur 49. Svindersvik, antal anläggningsbesök per månad 2015–2016.

Figur 50. Svindersvik, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Tyresö slott och park

Anläggningsbesök

Tyresö slott och park började att registrera anläggningsbesök under 2016. Som anläggningsbesök räknas alla som kommer in på det stora parkområdet. De registreras med pyroelektrisk sensor som kan avgöra i vilken riktning besökaren rör sig. Tyresö slott och park har rapporterat in 249 508 anläggningsbesök för 2016.

Att mäta besök på ett öppet område med många ingångar är svårt och det finns risk för både över- och underskattningar av besöksantalet. Kulturanalys väljer att inte publicera dessa siffror i andra sammanställningar i denna rapport, då vi inte haft möjlighet att titta närmare på om mätmetoden ger en bra skattning av antalet anläggningsbesökare vid Tyresö slott och park.

Verksamhetsbesök

På Tyresö slott och park registreras verksamhetsbesöken manuellt i kassan.

Publikundersökningar

Inga publikundersökningar utförs på Tyresö slott och park.

Fri entré

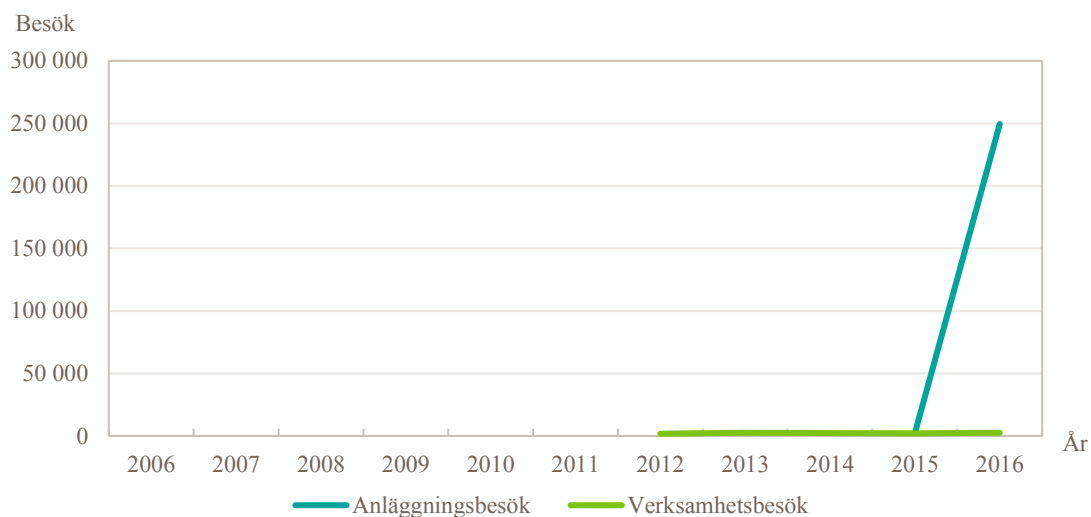
Tyresö slott och park omfattas inte av fri entré-reformen.

Övrigt

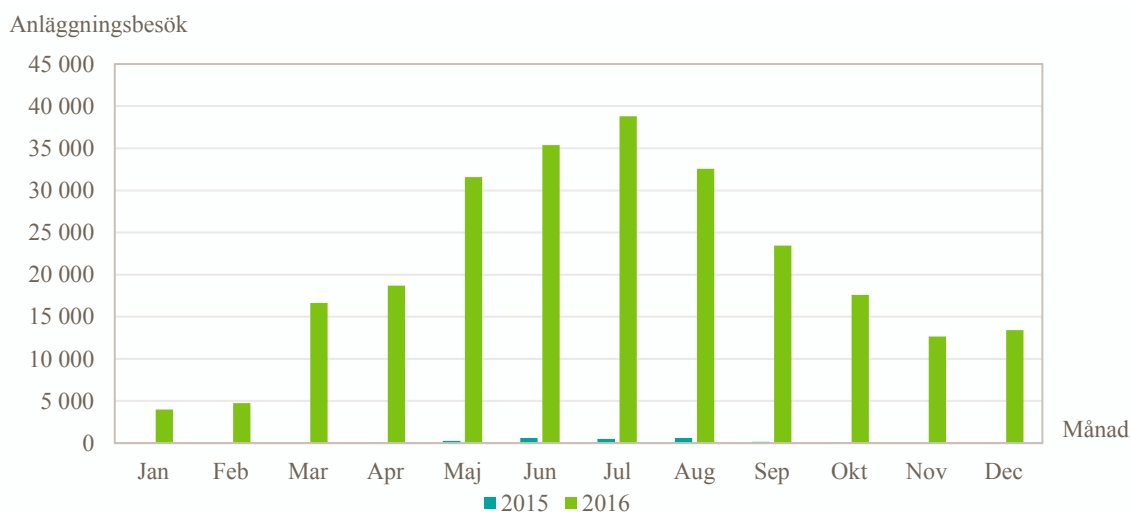
Nordiska museet äger Tyresö slott och park. I parken finns ett antal entreprenörer som hyr lokaler av museet och som bedriver olika typer av verksamhet som handelsträdgård, spa, restaurang, vandrarhem eller café. Dessa hyresgäster är en stor och viktig del av anläggning men deras besök räknas inte in i siffrorna för Tyresö slott och park.

Kommentar om årets besöksutveckling

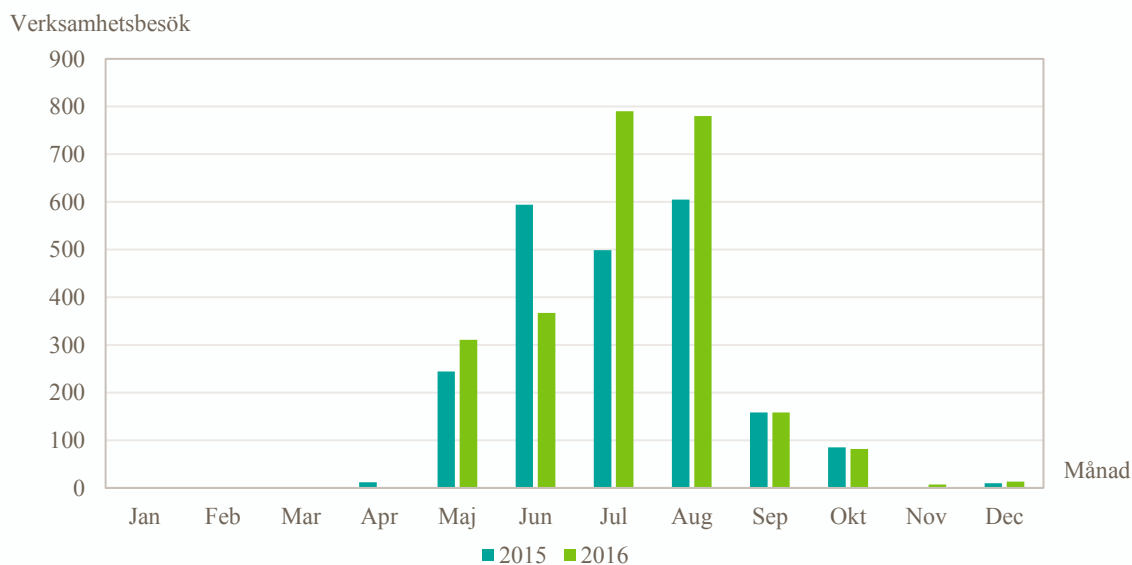
Under 2016 har Nordiska museet börjat räkna även besökarna i parken. Stora satsningar har gjorts på infrastruktur och erbjudanden till besökarna i slottet och parken. Nordiska museet öppnade under sommarmånaderna en utställning om kvinnorna på Tyresö slott. Arbetet med att lyfta kvinnornas historia på slottet kommer att fortsätta under 2017 och 2018.

Figur 51. Tyresö slott, antal besök 2006–2016.

Figur 52. Tyresö slott, antal anläggningsbesök per månad 2015–2016.

Figur 53. Tyresö slott, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Riksantikvarieämbetets besöksmål

Riksantikvarieämbetet har två museer: Gamla Uppsala museum och Glimmingehus.

Gamla Uppsala museum

Anläggningsbesök

Museet mäter inte anläggningsbesök då parken som ingår i Gamla Uppsalas anläggning inte är inhägnad, vilket gör det mycket svårt att mäta anläggningsbesök på ett effektivt sätt.

Verksamhetsbesök

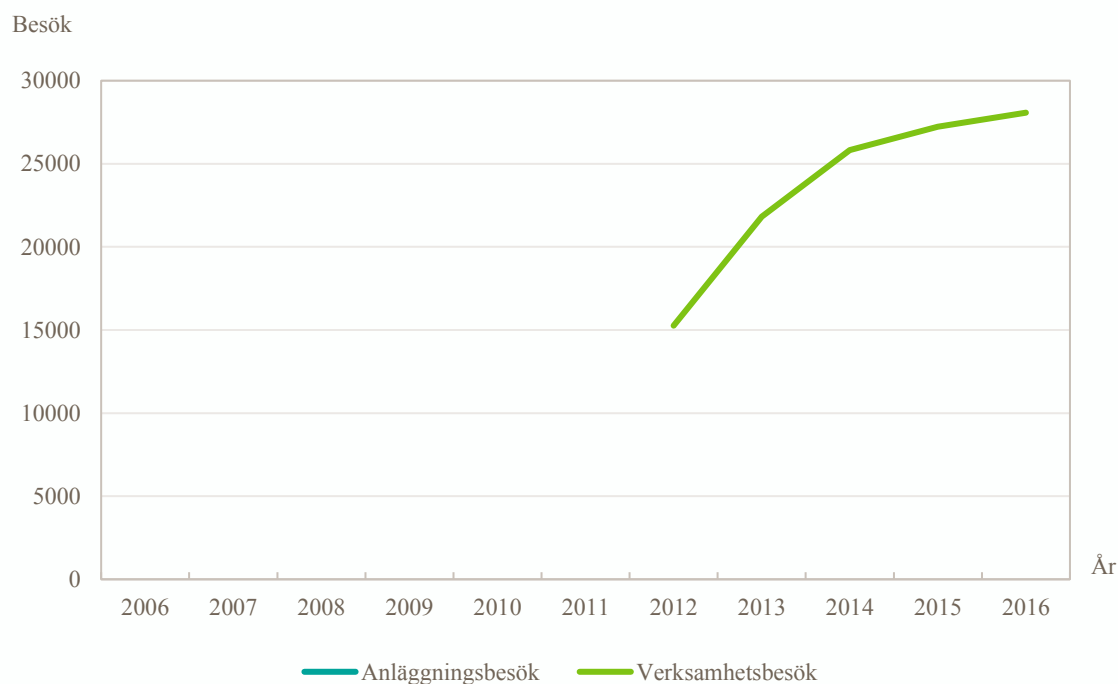
Verksamhetsbesök mäts manuellt i kassan.

Publikundersökningar

Gamla Uppsala museum har försökt göra publikundersökningar under åren. Intervjuerna har dock blivit för få för att utgöra ett tillförlitligt material. Museet uppger att genomförandet av intervjuer har krävt en stor arbetsinsats i förhållande till befintliga personalresurser. Bedömningen har varit att det inte varit möjligt att uppnå tillräckligt många intervjuer utan att påtagligt inskränka museiverksamheten. Därför har inte intervjuer gjorts på museet under 2016.

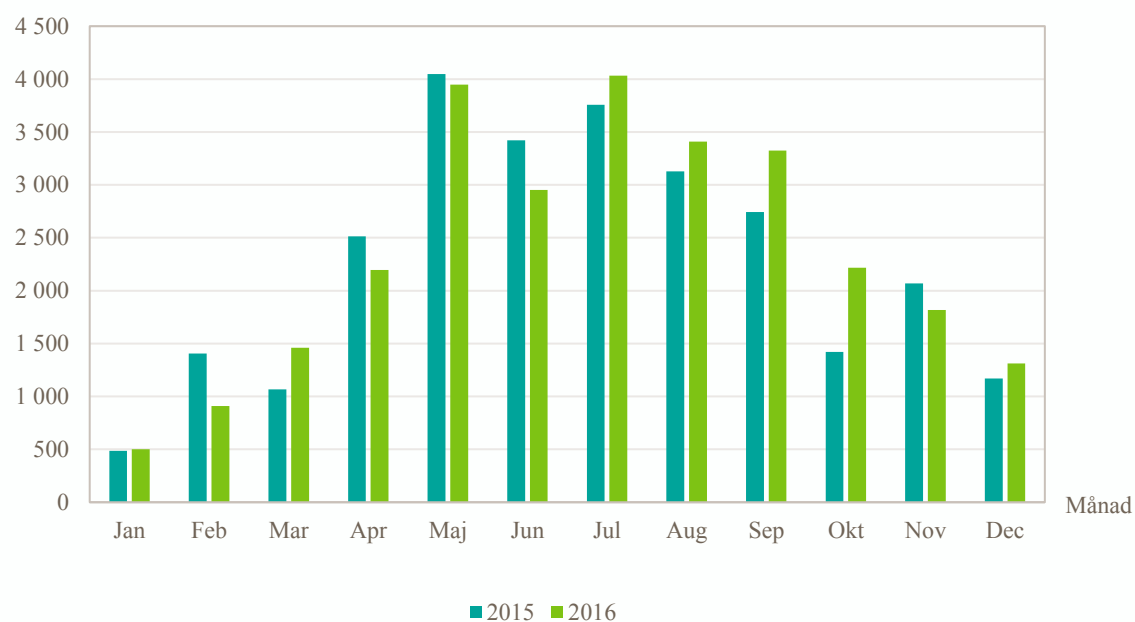
Fri entré

Museet omfattas inte av fri entré-reformen.

Figur 54. Gamla Uppsala museum, antal besök 2006–2016.

Verksamhetsbesök

Figur 55. Gamla Uppsala museum, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Glimmingehus

Anläggningsbesök

Museet mäter anläggningsbesök i kassan.

Verksamhetsbesök

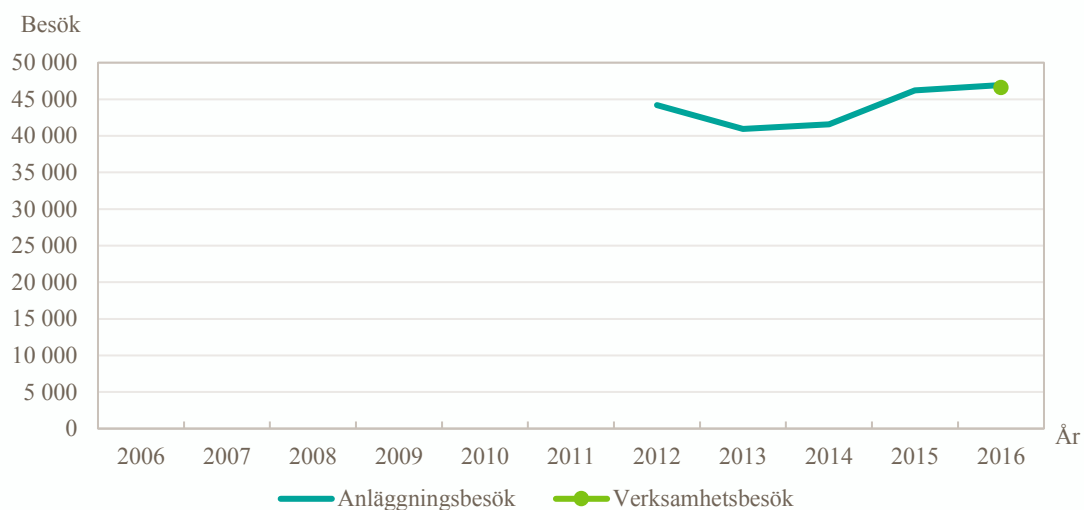
Verksamhetsbesök mäts manuellt i kassan. Museet har till skillnad från de flesta andra museer inte reviderat besöksuppgifterna och tagit fram verksamhetsbesök per månad för perioden 2012–2015.

Publikundersökningar

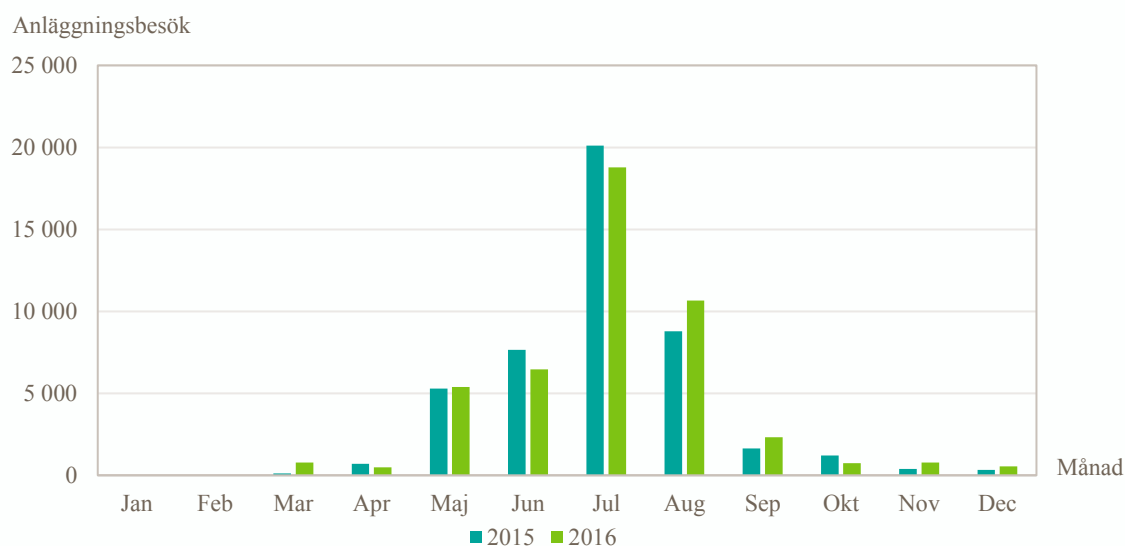
Glimmingehus har försökt göra publikundersökningar under åren. Intervjuerna har dock blivit för få för att utgöra ett tillförlitligt material. Museet uppger att genomförandet av intervjuer har krävt en stor arbetsinsats i förhållande till befintliga personalresurser. Bedömningen har varit att det inte varit möjligt att uppnå tillräckligt många intervjuer utan att påtagligt inskränka museiverksamheten. Därför har inte intervjuer gjorts på museet under 2016.

Fri entré

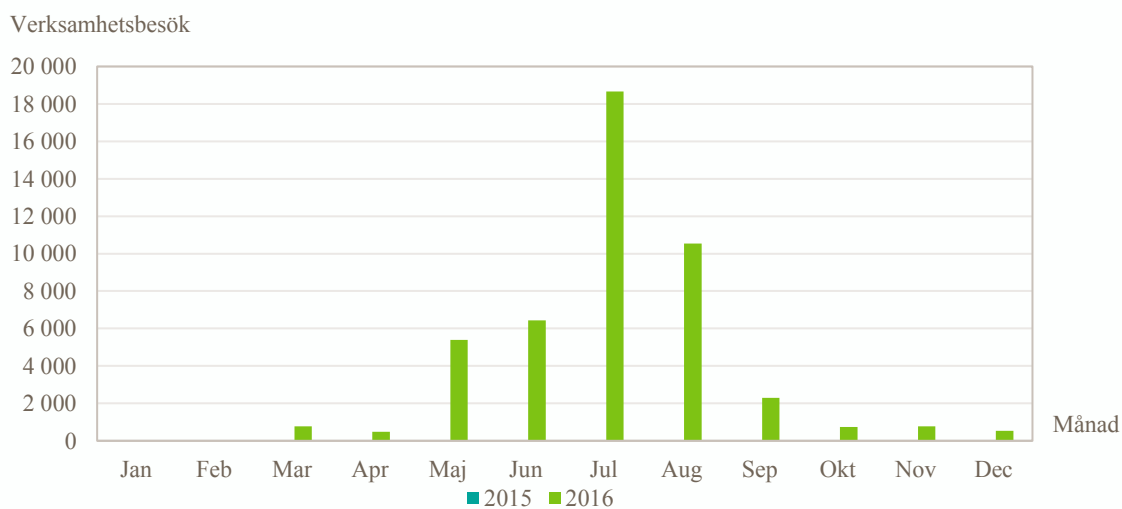
Museet omfattas inte av fri entré-reformen.

Figur 56. Glimmingehus, antal besök 2006–2016.

Figur 57. Glimmingehus, antal anläggningsbesök per månad 2015–2016.

Figur 58. Glimmingehus, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Skansen

Anläggnings- och verksamhetsbesök

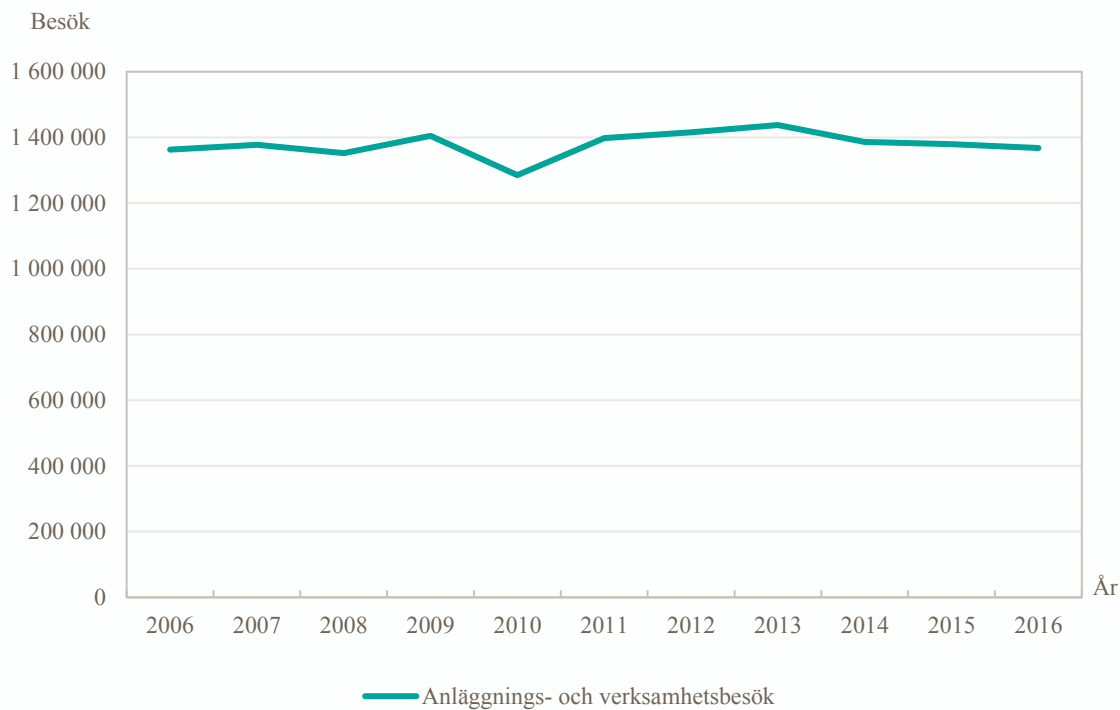
På Skansen får alla besökare från 6 år betala entréavgift. Det gäller oavsett om det endast gäller toalettbesök, besök i någon butik eller någon av restaurangerna. Eftersom alla besökare löser entréavgift räknas de som verksamhets- och anläggningsbesökare. Det går att diskutera om alla besök på Skansen verkligen ska klassas som verksamhetsbesök, till exempel om de som enbart äter lunch på området ska räknas. I praktiken verkar det dock inte gå att skilja på vad som är ett anläggnings- respektive verksamhetsbesök på Skansen och därför räknas besöken som både och. Det bör noteras att en betydande del av Skansens verksamhet skiljer sig åt från andra centrala museers, exempelvis genom djurparken och evenemang som Allsång på Skansen.

Publikundersökningar

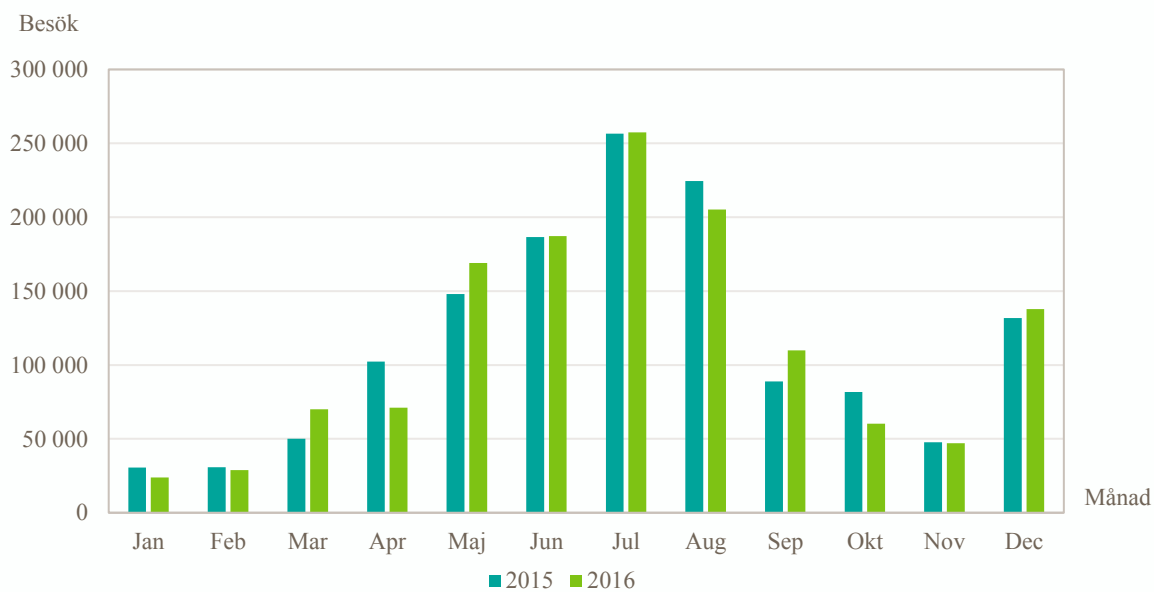
Skansen har gjort intervjuer efter Kulturrådets äldre modell med 2+2 veckors intervjuperioder samtidigt som museet gjort en undersökning i kassan där den betalande fått svara på frågor om ålder, kön och hemregion. Museet har även gjort en egen undersökning med fler frågor vid utgången från museet. Från 2015 har museet lagt in Kulturanalys frågor i undersökningen vid utgången och levererar undersökningsdata till Kulturanalys.

Fri entré

Museet omfattas inte av fri entré-reformen.

Figur 59. Skansen, antal besök 2006–2016.

Figur 60. Skansen, antal anläggnings- och verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Statens centrum för arkitektur och design, ArkDes

Anläggningsbesök

Museet ligger i samma byggnad som Moderna Museet Stockholm och museerna har gemensamma ingångar till museianläggningen. Därför redovisar ArkDes och Moderna museet i Stockholm en gemensam anläggningsbesöksiffra. Museerna har flera ingångar men endast två av ingångarna är skyltade entréer, vilka används för besöksräkning. Museet har under lång tid använt sig av fotoceller för anläggningsbesöksräkning. Under 2015 gick besöksräkningsutrustningen sönder och den ersattes senare under året av infraröda kameror. Därför saknas det anläggningsbesöksuppgifter för perioden maj–oktober 2015.

Verksamhetsbesök

I den gemensamma anläggningen med Moderna Museet finns det flera ingångar till ArkDes tidigare avgiftsbelagda utställningsområden, vilket komplicerar besöksräkningen under fri entré.

Under förra fri entré-reformen 2005–2006 registrerades verksamhetsbesök med flera fotoceller. För perioden 2007–2015 när museet hade entréavgift, registrerade museet verksamhetsbesök manuellt genom kassan. Under år 2016 har flera besöksräkningskameror använts på ett likande sätt som under perioden 2015 till 2016, men med en annan teknisk lösning. För den metod för besöksräkning som använts under 2016 finns det en påtaglig risk att besökarna passerar mer än en besöksräkningskamera under sitt besök, vilket i så fall innebär en dubbelräkning.

Det finns problem med att se utveckling över tid med nuvarande besöksräkningsmetod, då till exempel en ändring i utställningarna kan ge ett förändrat rörelsemönster hos besökarna som därmed kan påverka hur ofta de går förbi respektive besöksräkningskamera.

Skillnaderna mellan besöksräkningsmetoderna för perioden 2006, 2007–2015 och 2016 är mycket stor och det går inte att göra några jämförelser i utveckling över tid mellan de tre olika besöksräkningsmetoderna. Det finns en påtaglig risk för att ArkDes besöksräkningsmetod för verksamhetsbesök överskattar antalet besökare och siffran kan inte jämföras med andra museers verksamhetsbesök. Kulturanalys har därför beslutat att inte publicera de inrapporterade verksamhetsbesöksiffrorna för 2016.

Fri entré 2016

ArkDes ingår i fri entré-reformen.

Publikundersökningar

ArkDes har till och med 2015 gjort intervjuer enligt Kulturrådets äldre modell med 2+2 undersökningsveckor. Under 2016 utökades intervjuerna till att bli kontinuerliga under året och detta har skett i samverkan med Moderna Museet Stockholm.

Övrigt

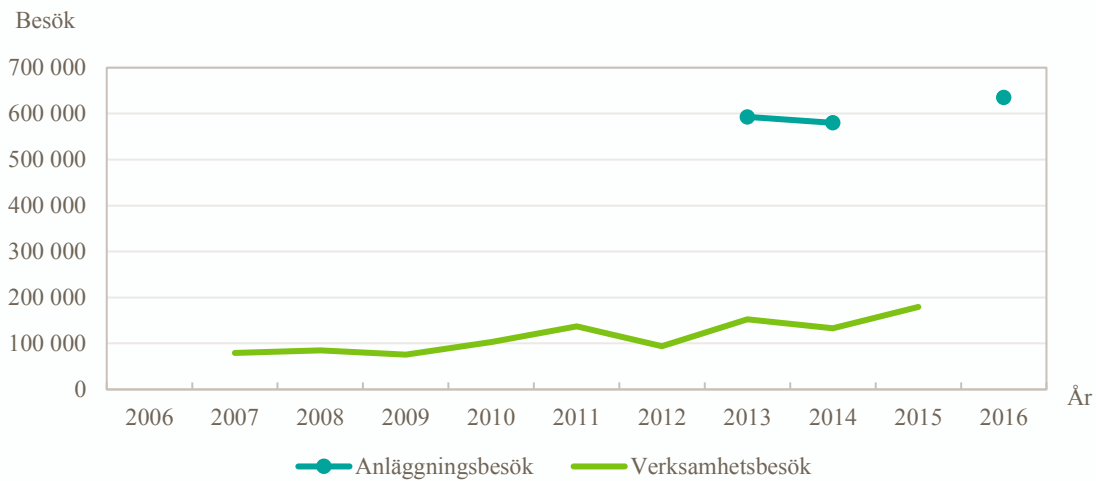
Myndigheten Statens centrum för arkitektur och design som tidigare använt namnet Arkitektur- och designcentrum övergick år 2014 till att kalla sig ArkDes.

I den gemensamma anläggningen finns ett café som är i ArkDes regi samt en restaurang, en espressobar och en butik som är i Moderna Museets regi.

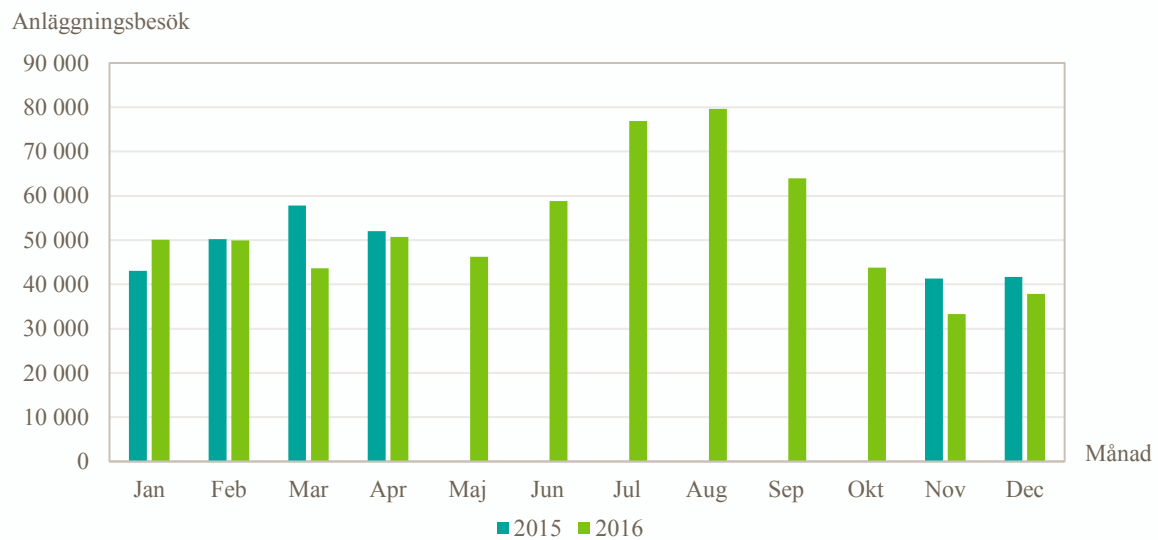
År 2012 hade ArkDes och Moderna Museet Stockholm ett större gemensamt projekt, *Bucky Dome*, där besöken delades upp på de två museerna. Även 2015 hade museerna ett samarbete, denna gång kring Olafur Eliasson-utställningen *Verklighetsmaskiner*. Utställningen var fördelad på båda museerna och i biljettpriset ingick inträde till både Moderna Museets och ArkDes övriga utställningslokaler. Båda museerna har därför valt att räkna besöken till Olafur Eliasson-utställningen som besök till respektive museum, vilket även gällt 2016 års utställning av Yayoi Kusama.

Kommentar om årets besöksutveckling

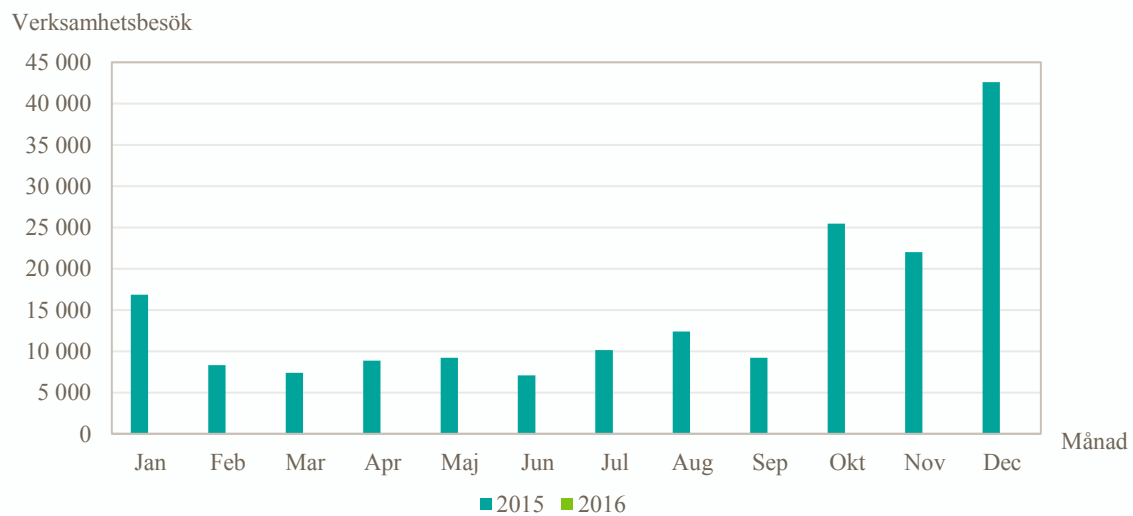
Utställningen med Moderna museet av den japanska konstnären Yayoi Kusama var en riktig publikdragare under 2016.

Figur 61. ArkDes, antal besök 2006–2016.

Figur 62. ArkDes, antal anläggningsbesök per månad 2015–2016.

Figur 63. ArkDes, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Statens försvarshistoriska museer

Myndigheten Statens försvarshistoriska museer omfattar museerna Armémuseum och Flygvapenmuseum.

Armémuseum

Anläggningsbesök

Fram till 2014 saknas dokumentation om hur Armémuseum har räknat anläggningsbesök och därför publiceras inte siffror från den tidsperioden. Under 2015 har Armémuseum mätt anläggningsbesök manuellt i kassan där alla som besökt anläggningen, oavsett syfte med besöket, har registrerats som besökare i kategorierna vuxna och barn. Därtill har museet fått uppgifter om antalet sålda luncher i restaurangen och besök i biblioteket som räknats med i anläggningsbesöken. Under 2016 har den manuella räkningen i kassan ersatts av en fotocell som automatisk besöksräknare. Under 2017 återgår museet till att räkna museibesök manuellt igen.

Verksamhetsbesök

Under 2015 registrerade Armémuseum alla besökare till anläggningen i kassan och ingen skillnad har gjorts på om det har varit anläggningsbesökare eller verksamhetsbesökare. Exempelvis har de som besökt toalett, butik och foajé, samt de som besökt restaurangen via museets huvudentré men som inte besökt den avgiftsbelagda utställningsdelen, registrerats i samma kategori som de som besökt de avgiftsbelagda utställningsdelarna. Därför går det inte att särskilja verksamhetsbesöken för 2015. Under 2016 har alla som passerat fotocellen i entrédörren räknats som verksamhetsbesökare. Museet uppger att det är mycket få som enbart besökt museets toalett och butik, men dessa har räknats in som verksamhetsbesökare då de också passerat fotocellen. På grund av att Armémuseum inte mätt anläggningsbesök under perioden 2015–2016 samt att verksamhetsbesök inte revideras fram till år 2014 har Kulturanalys beslutat att inte publicera verksamhetsbesöksuppgifter för Armémuseum.

Publikundersökningar

Under perioden 2009–2014 har Armémuseum gjort publikundersökningar enligt Kulturrådets modell med intervjuer under 2 veckor på våren och 2 veckor under sommaren. Under 2015 gjordes inga publikundersökningar på Armémuseum. Under 2016 gjordes intervjuer enligt Kulturanalys modell med upp till 6 intervjuer per dag under större delen av året.

Fri entré

Museet har haft fri entré under december månad år 2012 och december månad 2013 samt från och med februari 2016.

Övrigt

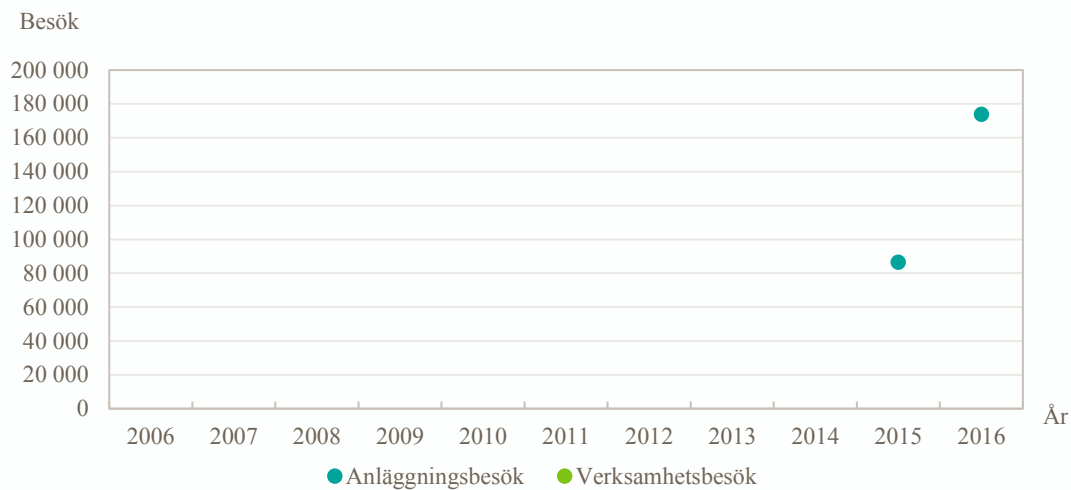
Museet har en populär restaurang i sina lokaler som kan besökas både genom en separat entré och genom museets huvudentré. De flesta som besöker restaurangen går genom restaurangens egen entré.

Armémuseum har inte reviderat sin besöksräkning i anläggnings- och verksamhetsbesök bakåt i tiden. Att Armémuseum inte har gjort någon revidering av besöksstatistiken för den tidsperioden innebär att Kulturanalys saknar information om det är verksamhets- eller anläggningsbesök som redovisas för respektive månad under tidsperioden 2006–2014.

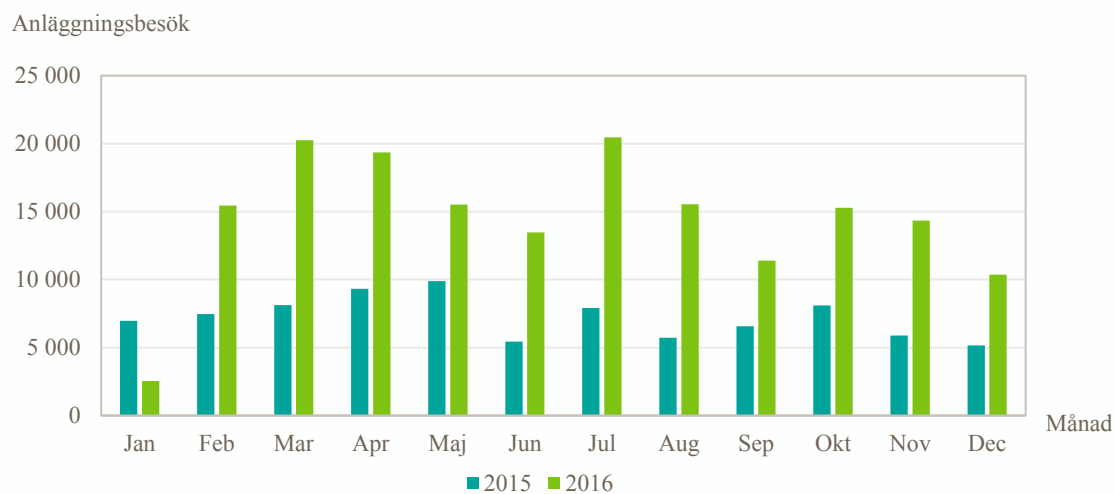
Från 2006 till 2014 har Armémuseum använt kassa eller fotocell som besöksräkningsteknik under olika delar av tidsperioden. Dokumentation om vilken besöksräkningsteknik som använts för respektive månad har inte inrapporterats till Kulturanalys. Sammantaget gör det att det inte går att tolka besöksutvecklingen på Armémuseum under perioden 2006–2014. Därför har Kulturanalys valt att inte publicera Armémuseums tidigare inrapporterade besöksuppgifter för åren 2006–2014 i denna publikation.

Kommentar om årets besöksutveckling

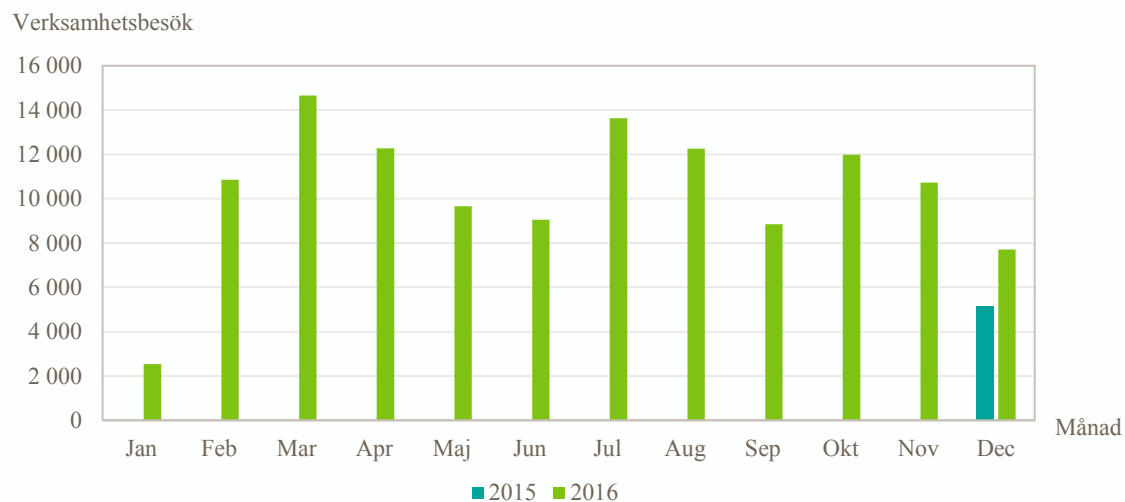
Fri entré i kombination med uppskattade program, stadsvandringar, dramatiserade skolovsprogram och en spännande basutställning är orsakerna till förbättrade besöks-siffror.

Figur 64. Armémuseum, antal besök 2006–2016.

Figur 65. Armémuseum, antal anläggningsbesök per månad 2015–2016.

Figur 66. Armémuseum, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Flygvapenmuseum

Anläggningsbesök

Museet mäter anläggningsbesök i kassan och från år 2016 mäts även anläggningsbesök som kommer genom restaurangens separata entré. Museet uppger att det är ett tillskott på ca 7 procent anläggningsbesök som passerar restaurangens separata entré.

Verksamhetsbesök

Verksamhetsbesök mäts manuellt i kassan.

Publikundersökningar

Flygvapenmuseum har gjort publikundersökningar enligt Kulturrådets äldre modell med 2+2 undersökningsveckor till och med år 2015. Under 2016 kommer museet att böja göra kontinuerliga undersökningar över hela året.

Fri entré

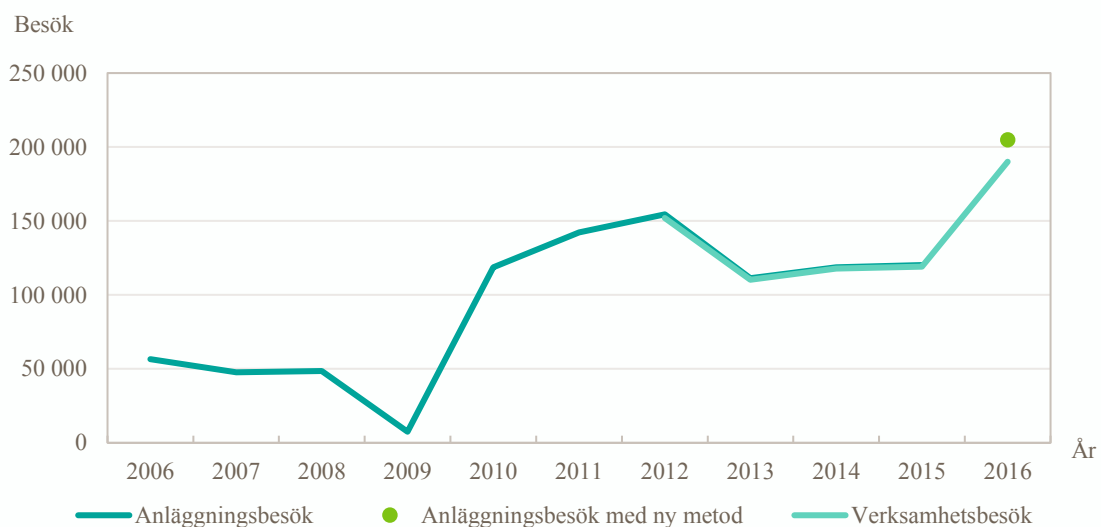
Museet omfattas inte av fri entré-reformen.

Övrigt

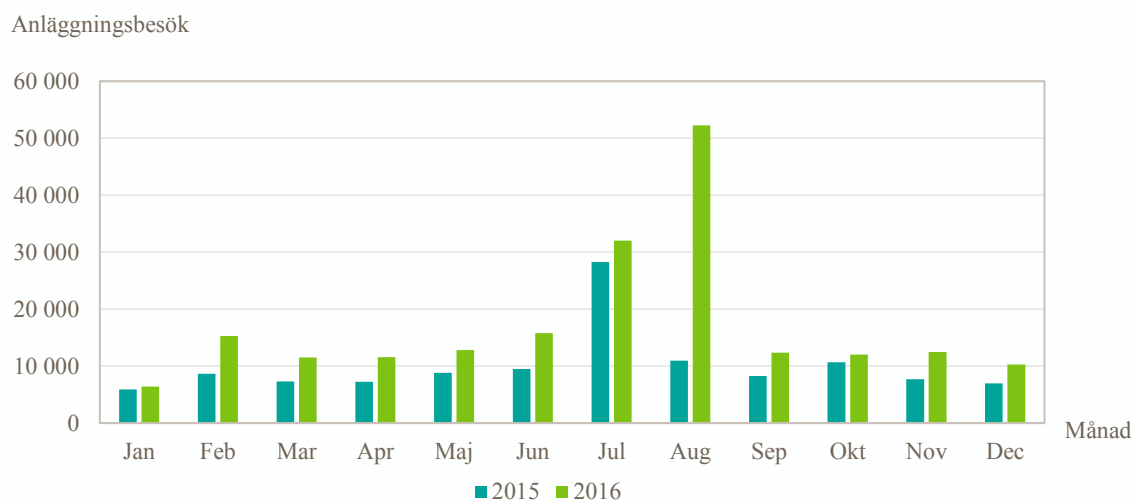
Museet har en restaurang som både kan nås från museet och via den separata ingången.

Kommentar om årets besöksutveckling

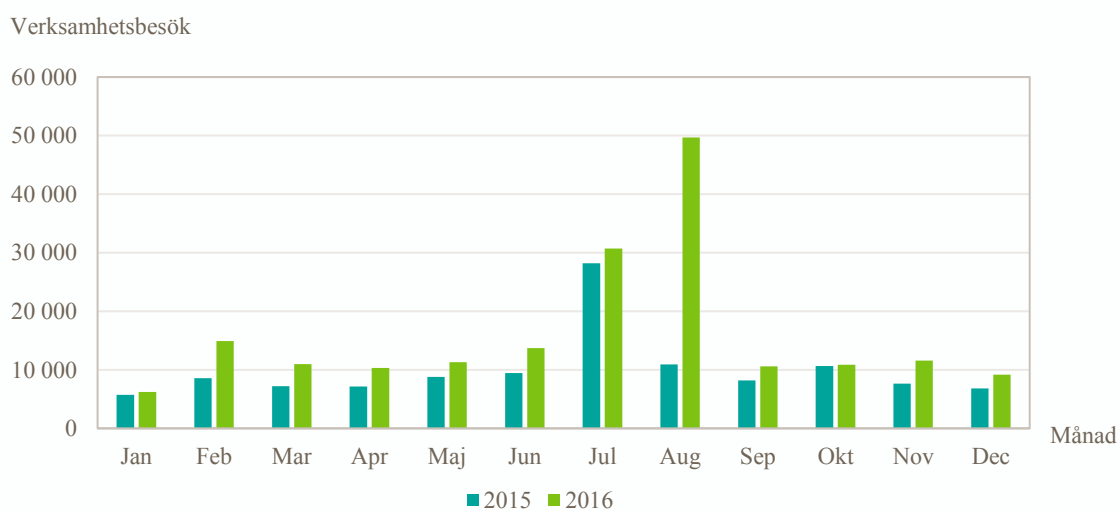
Flygdagarna med flyguppvisningar i augusti var mycket populära och gav en stor publikökning.

Figur 67. Flygvapenmuseum, antal besök 2006–2016.

Figur 68. Flygvapenmuseum, antal anläggningsbesök per månad 2015–2016.

Figur 69. Flygvapenmuseum, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Statens historiska museer

Statens historiska museer innefattar museerna Historiska museet, Kungliga myntkabinettet och Tumba bruksmuseum

Historiska museet

Anläggningsbesök

Historiska museet har till och med 2015 räknat besök manuellt i kassan. Restauranggäster har räknats som anläggningsbesökare men inte som verksamhetsbesökare. Från och med januari 2016 har Historiska museet börjat räkna besök med en besöksräkningsmatta. Kalibrering mellan manuell besöksräkning och besöksräkningsmattan har gjorts.

Verksamhetsbesök

Fram till 2015 har verksamhetsbesök räknats i kassan. Från januari 2016 görs detta med hjälp av en besöksräkningsmatta och kompletterande stickprovsundersökningar av hur stor del av besökarna som är verksamhetsbesökare.

Sammantaget är Historiska museets räkning av verksamhetsbesök osäkrare än manuell besöksräkning, då skattningen av andelen verksamhetsbesök delvis bygger på stickprovsundersökningar. Kulturanalys bedömer ändå att verksamhetsbesöksräkningen är tillräckligt tillförlitlig för att det ska vara möjligt att studera skillnader mellan 2015 och 2016.

Publikundersökningar

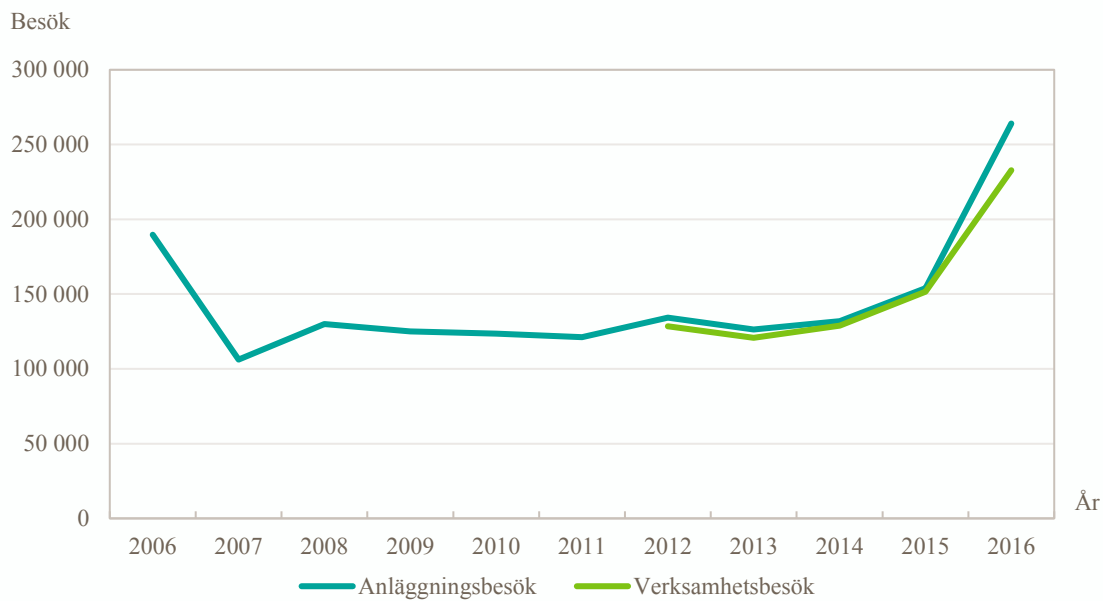
Till och med 2013 har museet gjort intervjuer enligt Kulturrådets äldre modell med 2+2 undersökningsveckor. Från 2014 gör museet egna intervjuer i ett längre frågeformulär, där även Kulturanalys frågor ingår, under större delen av året. Frågeformuläret i Historiska museets egen undersökning är långt, med många egna frågor. Detta medför att museet gör färre intervjuer och har ett högre partiellt bortfall på Kulturanalys frågor, än vad andra museers publikundersökningar har. Detta medför en större statistisk osäkerhet i materialet.

Fri entré

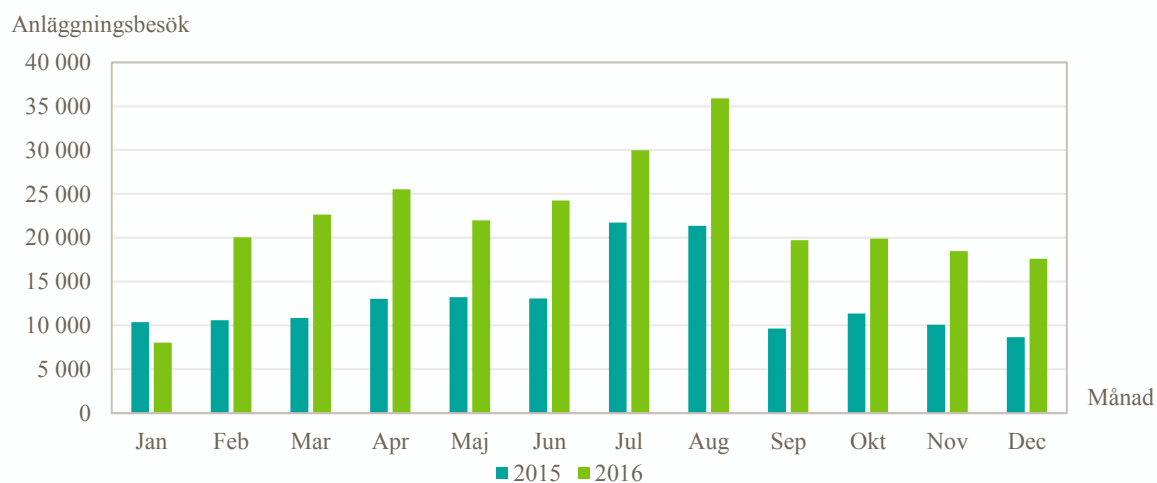
Museet ingår i fri entré-reformen och har fri entré från januari 2016.

Övrigt

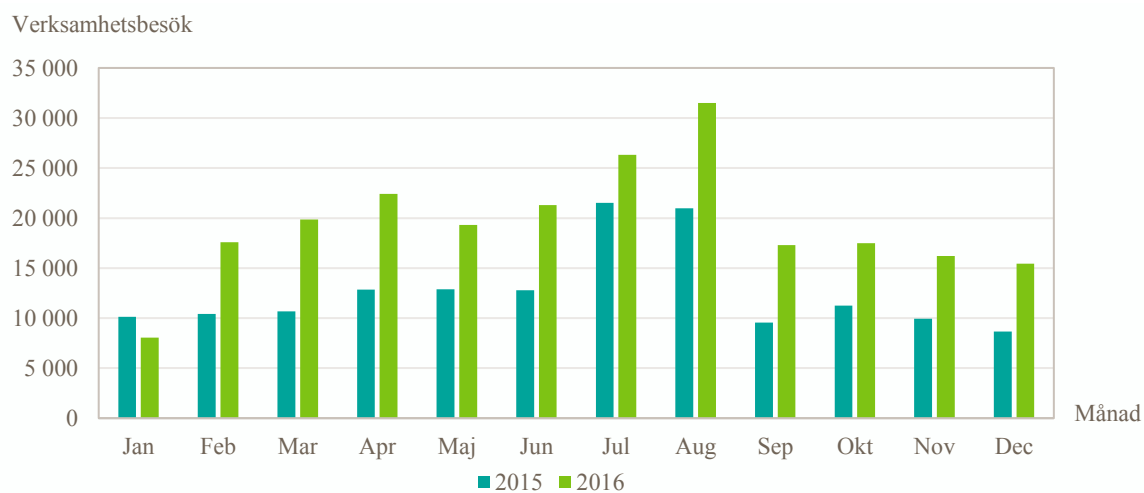
Historiska museet har en restaurang som nås via museet eller andra ingångar.

Figur 70. Historiska museet, antal besök 2006–2016.

Figur 71. Historiska museet, antal anläggningsbesök per månad 2015–2016.

Figur 72. Historiska museet, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Kungliga Myntkabinettet

Anläggnings- och verksamhetsbesök

Under perioden 2006–2012 finns det endast uppgifter om anläggningsbesök, då både restauranggäster och toalettbesökare registrerats som ”fri entré” i kassan. Under 2013 delades anläggnings- och verksamhetsbesök upp på olika artiklar i kassan, vilket har inneburit att museet kunnat redovisa båda kategorierna för 2014. Under åren 2014–2015 förändrades besöksräkningen och de som endast besökte toalett eller restaurang registrerades inte i kassan. Detta gör att endast verksamhetsbesök finns registrerade. Från och med 2016 registreras både anläggnings- och verksamhetsbesök i kassan.

Publikundersökningar

Museet har under 2015 gjort publikundersökningar enligt Kulturrådets äldre modell med 2+2 undersökningsveckor. Under 2016 har museet gjort intervjuer enligt Kulturanalys modell med upp till 6 intervjuer per dag, under större delen av året.

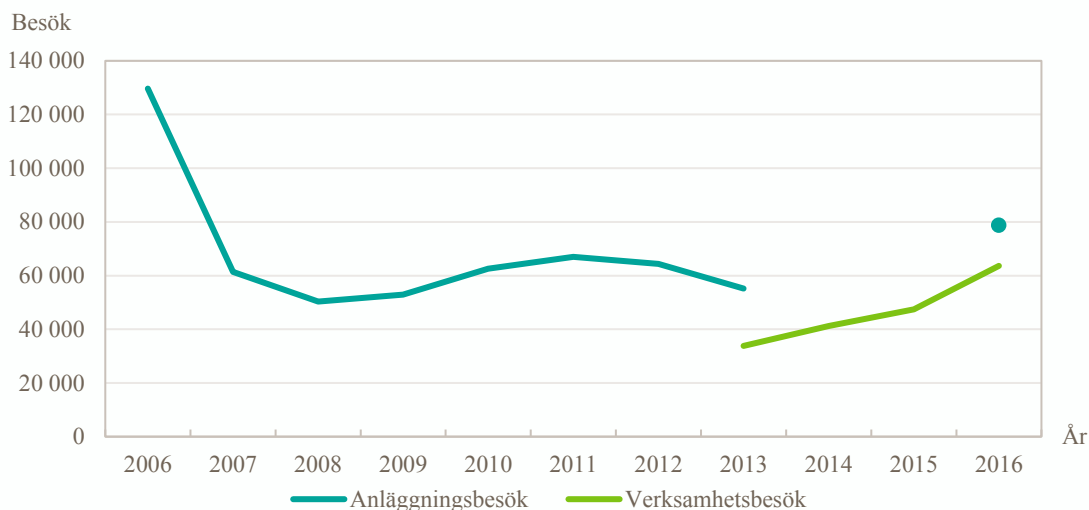
Fri entré

Museet införde fri entré under juni–september 2014 samt från och med juni 2015. Från 2016 ingår museet i fri entré-reformen.

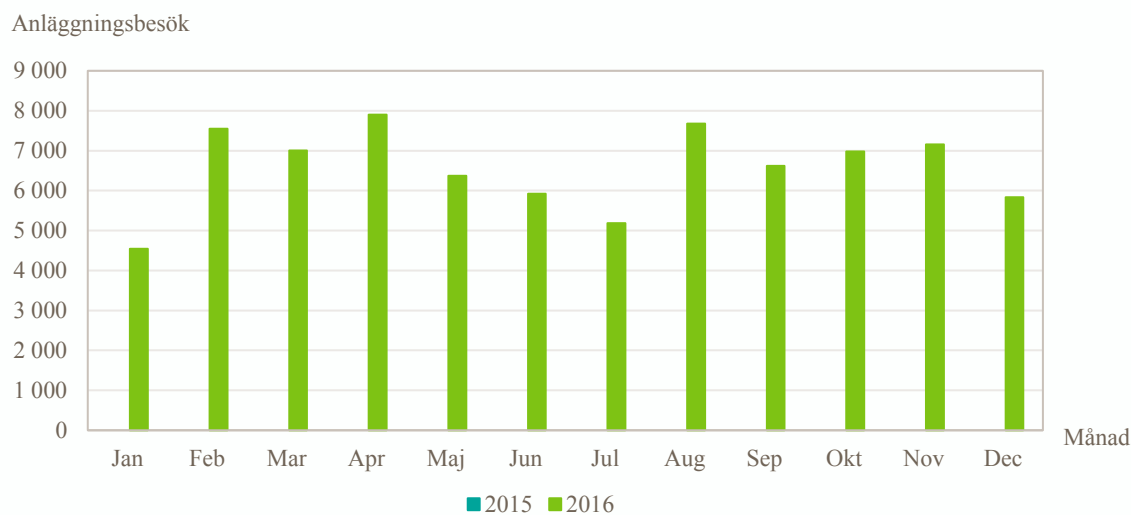
Övrigt

Museet har en restaurang i anslutning till museet. De besök som går in i restaurangen antingen via museet eller restaurangen räknas som anläggningsbesök från 2016.

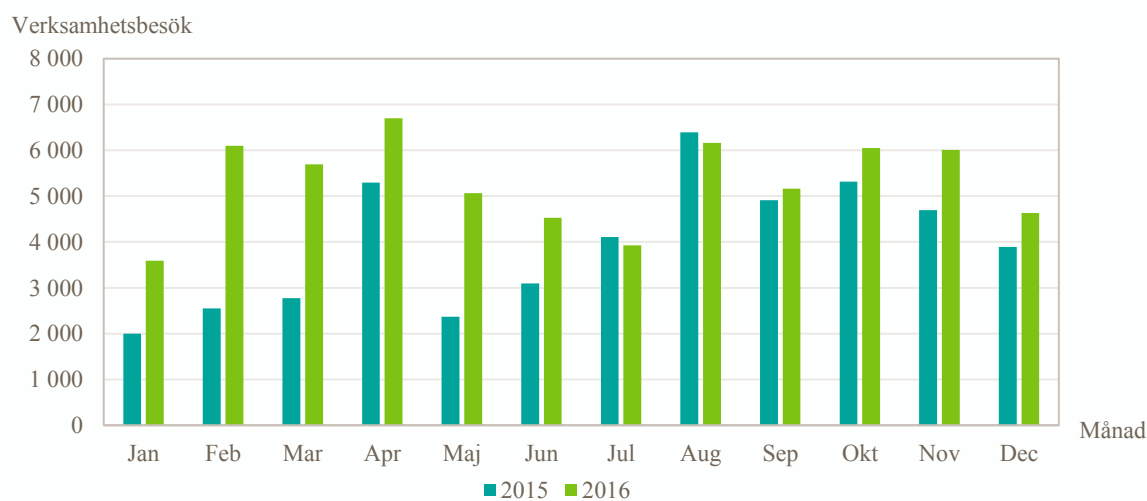
En stor del av besökarna till Myntkabinettet är konferensgäster, då entrébiljett till museet ingår i konferensavgiften.

Figur 73. Kungliga Myntkabinettet, antal besök 2006–2016.

Figur 74. Kungliga Myntkabinettet, antal anläggningsbesök per månad 2015–2016.

Figur 75. Kungliga Myntkabinettet, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Tumba Bruksmuseum

Tumba Bruksmuseum består av fyra separata byggnader och en utomhusmiljö. Museet bedömer att det inte finns någon bra metod att räkna de besökare som går till de tre övriga byggnaderna eller vistas i utomhusmiljön utan att besöka museets huvudbyggnad. Besökssiffrorna är därför en underskattning av verkligt antal besök för både anläggnings- och verksamhetsbesök.

Anläggningsbesök

Från och med 2016 registreras även de som enbart besöker restaurangen i kassan och därför kan Tumba Bruksmuseum redovisa anläggningsbesök från 2016.

Verksamhetsbesök

Verksamhetsbesök registreras i kassan.

Publikundersökningar

Museet har under 2015 gjort publikundersökningar enligt Kulturrådets äldre modell med 2+2 undersökningsveckor. Under 2016 utökades intervjuerna till att bli kontinuerliga under större del av året, med upp till 6 intervjuer per dag. I relation till andra centrala museer är Tumba Bruksmuseum ett litet museum, sett till både antalet besökare och personal. Därför är intervjuerna också betydligt färre än för många andra museer och den statistiska precisionen lägre i Tumba Bruksmuseums publikundersökningar.

Fri entré

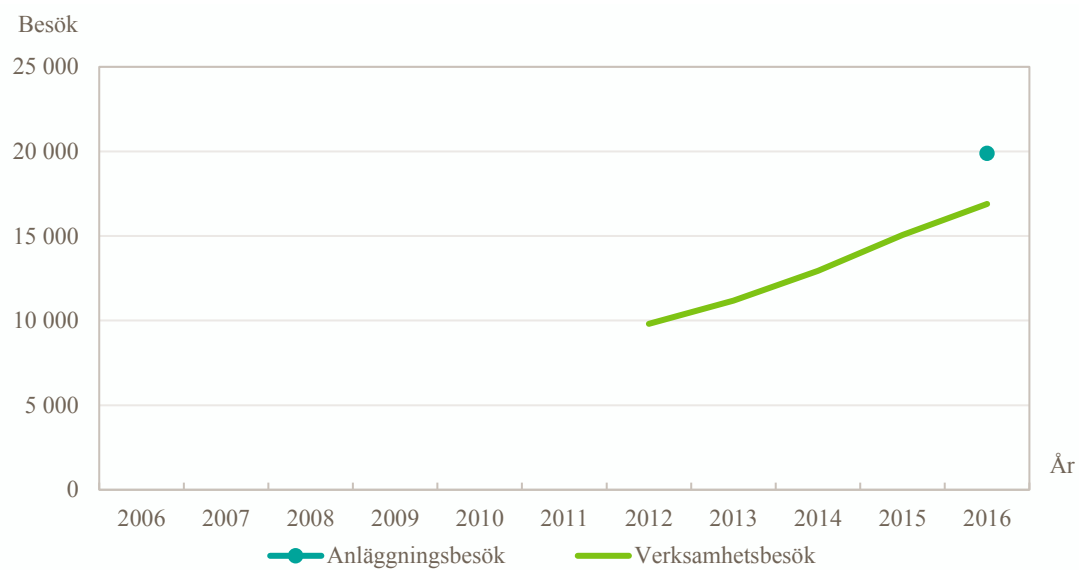
Museet har haft fri entré under hela tidsserien.

Övrigt

Museet har en restaurang i huvudbyggnaden. Museet började rapportera in månadsstatistik till Kulturanalys 2012.

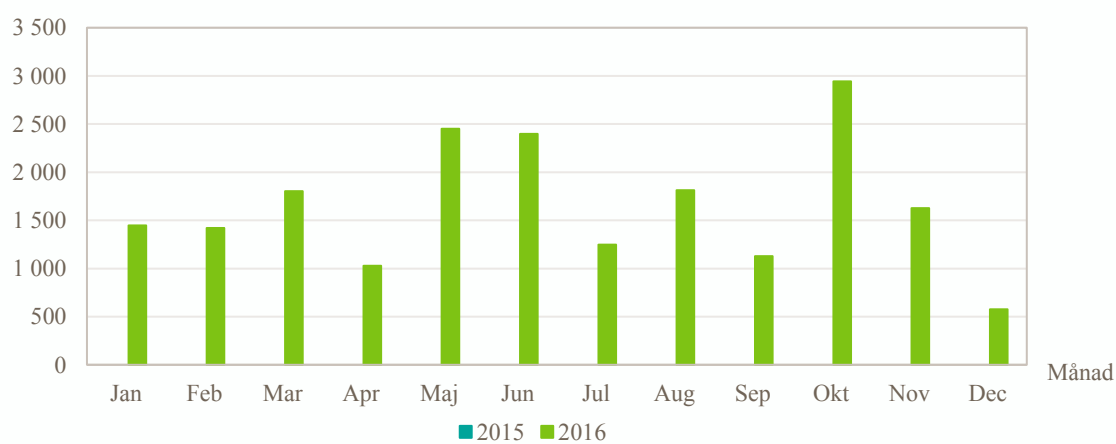
Kommentar om årets besöksutveckling

Antalet skolgrupper, men även besökare under ordinarie öppettider och deltagare i programverksamhet har ökat under 2016. Besökstoppen i oktober beror mestadels på många inbokade skolvisningar.

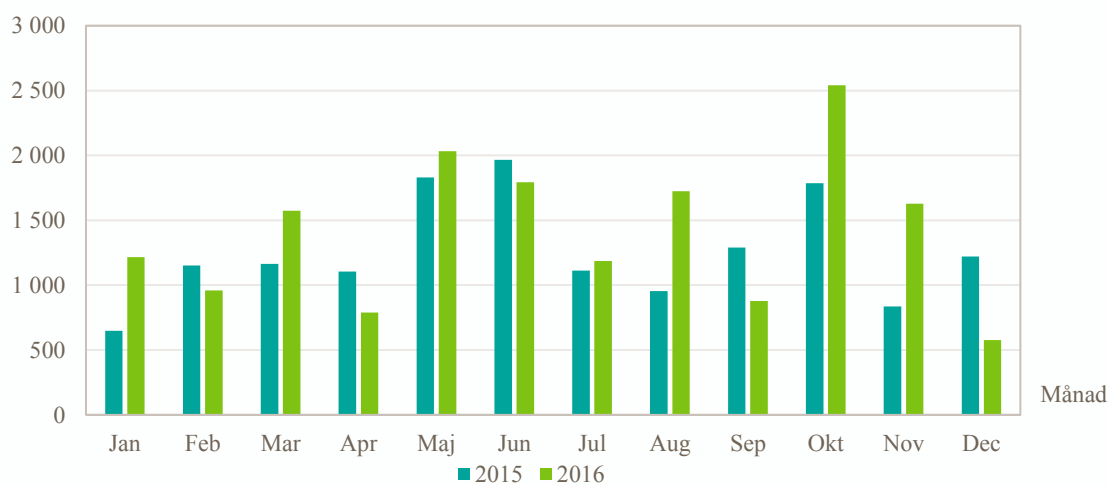
Figur 76. Tumba Bruksmuseum, antal besök 2006–2016.

Anläggningsbesök

Figur 77. Tumba Bruksmuseum, antal anläggningsbesök per månad 2015–2016.

Verksamhetsbesök

Figur 78. Tumba Bruksmuseum, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Statens maritima museer

Statens maritima museer innefattar museerna Marinmuseum i Karlskrona samt Sjöhistoriska museet och Vasamuseet i Stockholm.

Marinmuseum

Anläggningsbesök

Anläggningsbesök har räknats i huvudentrén med en fotocell till och med januari 2016. Från februari 2016 infördes en besöksräkningskamera. Under perioden februari 2016 till januari 2017 har museet räknat med både fotocell och kameran. Då kameran visat på 21 procent lägre besöksiffror än fotocellen har tidigare inrapporterade besöksiffror för anläggningsbesök reviderats ner med 21 procent bakåt i tiden.

Verksamhetsbesök

Verksamhetsbesök registreras manuellt i kassan.

Publikundersökningar

Museet har under 2015 gjort publikundersökningar enligt Kulturrådets äldre modell med 2+2 undersökningsveckor. Under 2016 har museet gjort intervjuer enligt Kulturanalys modell med upp till 6 intervjuer per dag, under större delen av året.

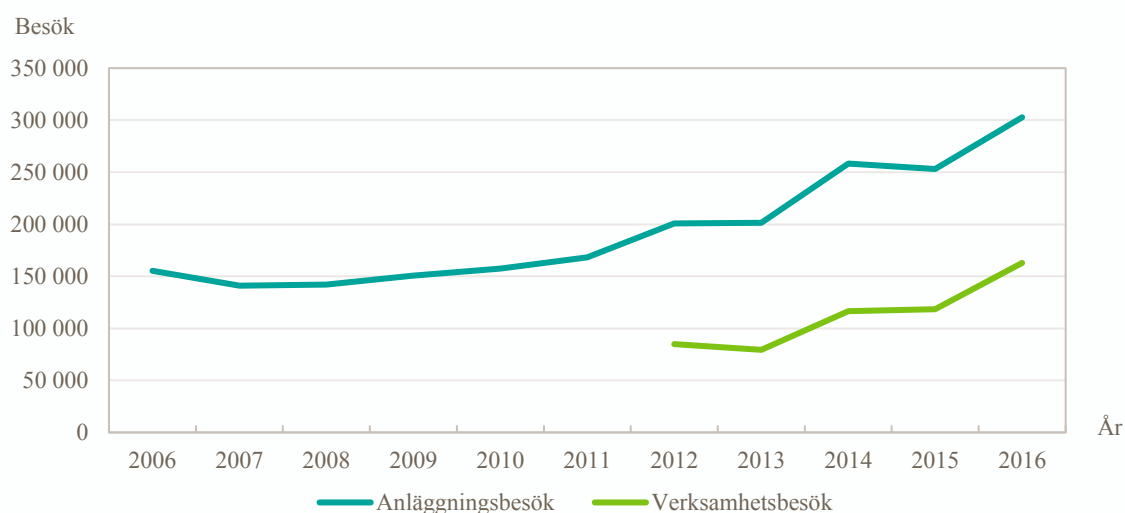
Fri entré

Marinmuseum ingår i fri entré-reformen och har fri entré sedan januari 2016. Under år 2013 och 2014 hade museet fri entré under perioden oktober–april.

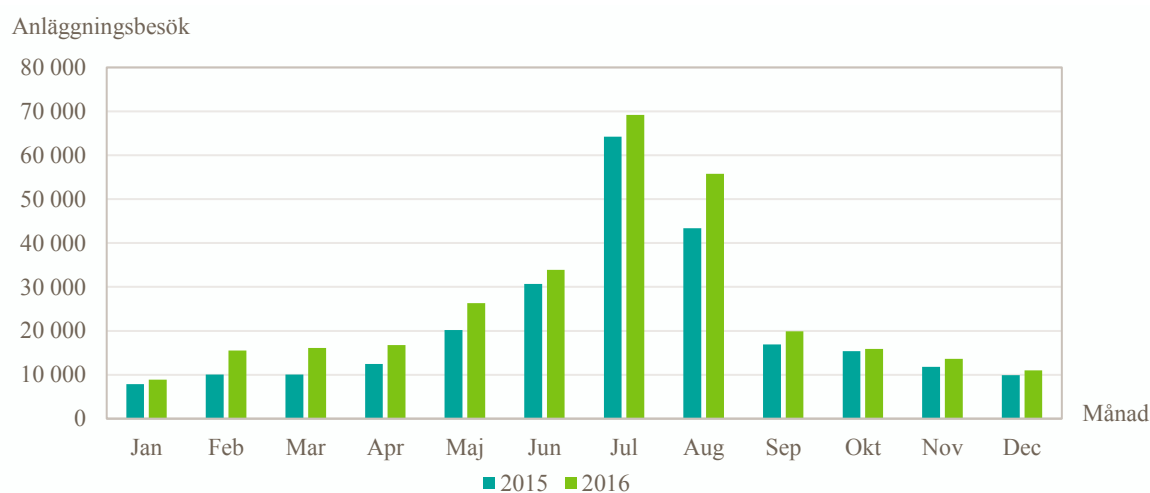
Övrigt

För både anläggning och verksamhet räknas endast besök inne i museibygnaden. Museet har bedömt det som svårt att räkna besök vid slup- och barkasskjulet samt vid fartygen utan att det ska bli dubbelräkning av besökare som både besöker utomhus- och inomhusdelarna av museet. Det innebär att besöksräkningen på Marinmuseum sannolikt utgör en underskattning av det verkliga antalet besök, då de som enbart besöker museets utomhusdelar inte räknas in i besöksstatistiken.

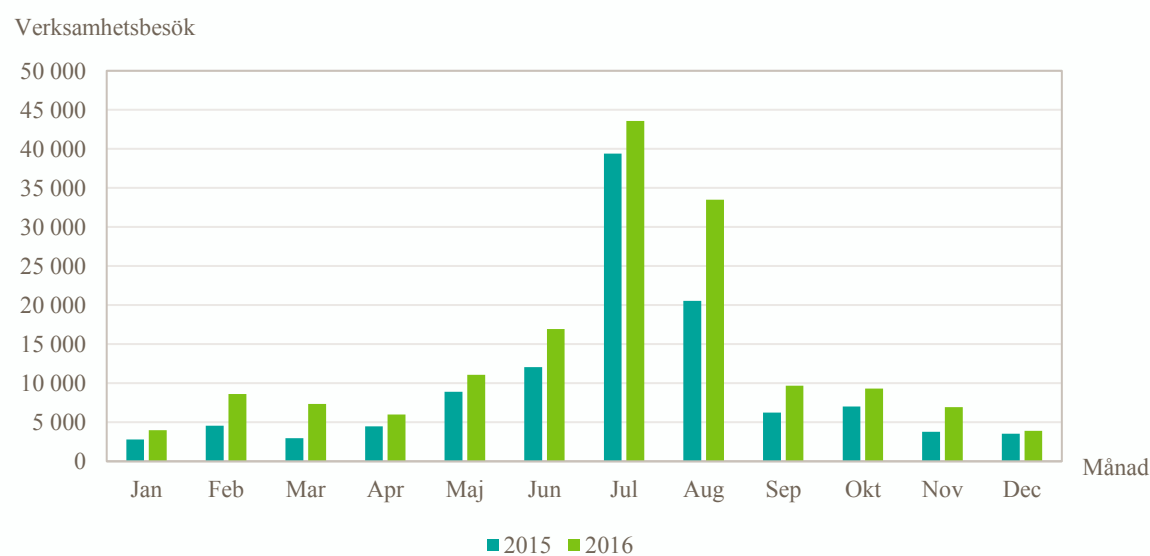
Museet har en välbesökt restaurang. Detta ger en påtaglig volymskillnad mellan anläggnings- och verksamhetsbesök.

Figur 79. Marinmuseum, antal besök 2006–2016.

Figur 80. Marinmuseum, antal anläggningsbesök per månad 2015–2016.

Figur 81. Marinmuseum, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Sjöhistoriska museet

Anläggningsbesök

Museet räknar inte anläggningsbesök.

Verksamhetsbesök

Museet har registrerat verksamhetsbesök via manuell räkning (klickräknare). Vuxna respektive barn och unga räknas separat. Museet frågar inte besökarna om ålder utan museipersonalen gör en åldersbedömning i entrén. Besökare som exempelvis bara besöker toaletten eller restaurangen räknas inte. Då museet har fri entré kan det förekomma vissa svårigheter med att avgöra vilka som är verksamhets- eller anläggningsbesökare.

Publikundersökningar

Museet började i augusti 2015 göra kontinuerliga intervjuer under museets alla öppna dagar. Intervjun har delats upp i två delar: Museipersonalen har frågat om ålder, kön och hemregion. Därefter har respondenten fått frågan om att lämna ut e-post eller sms som kontaktuppgift för att kunna få resten av enkäten 3 timmar efter museibesöket. I sms-/e-postdelen har Kulturanalys frågor om museibesöksvanor och utbildningsnivå inkluderats. Bortfallet på sms-/e-postdelen har varit större och därför är resultaten för utbildningsnivå och museibesöksvanor osäkrare. Från och med år 2016 övergick Sjöhistoriska museet till ett kortare frågeformulär och alla frågorna ställs av museipersonalen.

Fri entré

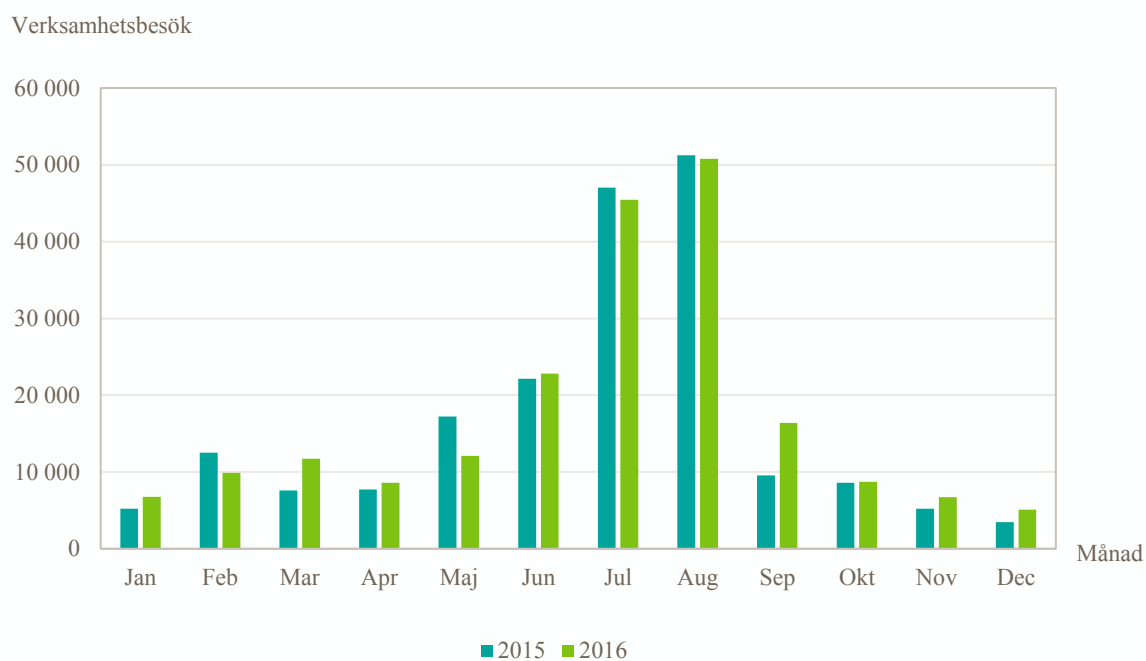
Museet ingår i fri entré-reformen, men införde fri entré redan 2012.

Övrigt

Museet har en restaurang. Under sommaren har museet en stor publikökning som beror på publiktillströmningen vid Båthallen och isbrytaren Sankt Erik.

Figur 82. Sjöhistoriska museet, antal besök 2006–2016.

Figur 83. Sjöhistoriska museet, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Vasamuseet

Anläggningsbesök

Vasamuseet räknar inte anläggningsbesök. Museet bedömer att skillnaden mellan anläggnings- och verksamhetsbesök skulle vara mycket liten.

Verksamhetsbesök

Museet mäter verksamhetsbesök genom manuell räkning i kassan.

Publikundersökningar

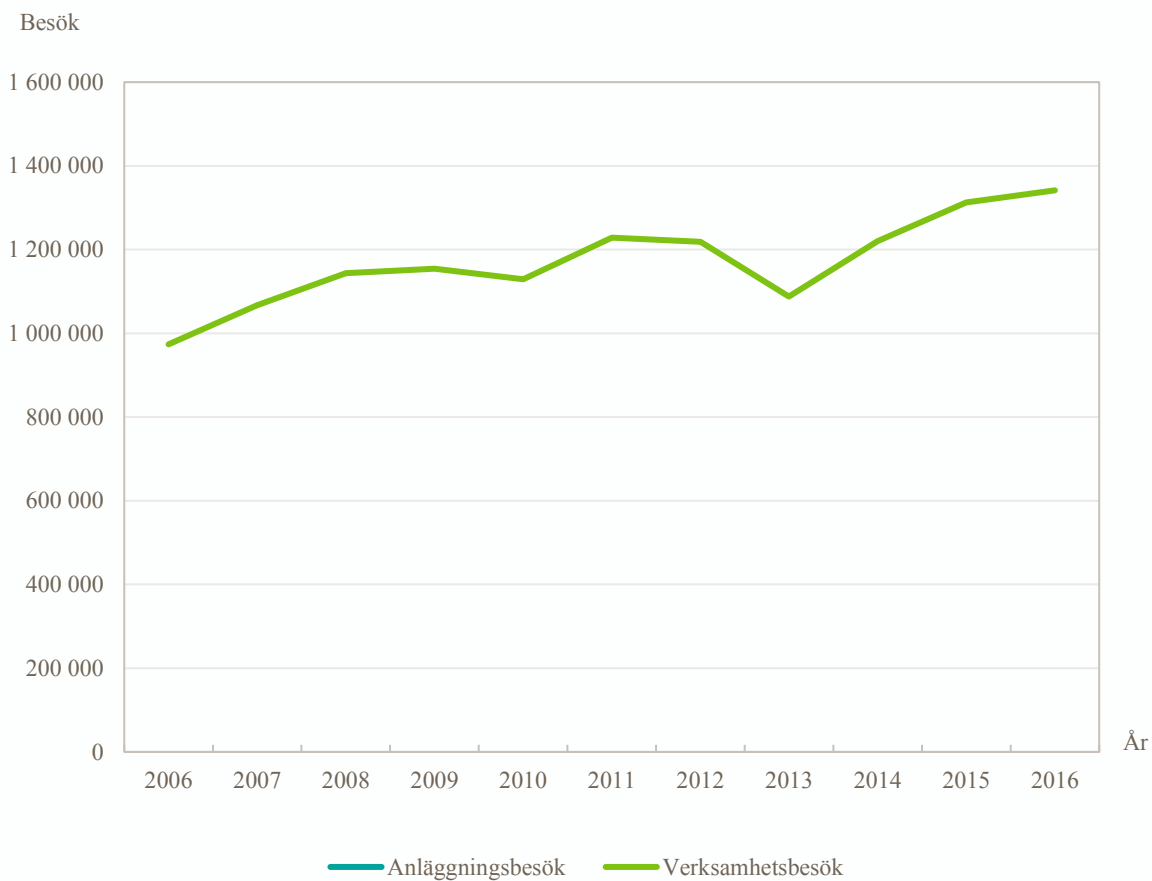
Vasamuseet har gjort publikundersökningar under några år, men uppger att man under flera perioder fått prioritera bort publikundersökningen för att kunna ge besökarna en god servicenivå. Därför är antalet intervjuer färre än planerat och därmed är även den statistiska osäkerheten relativt stor för Vasamuseet.

Fri entré

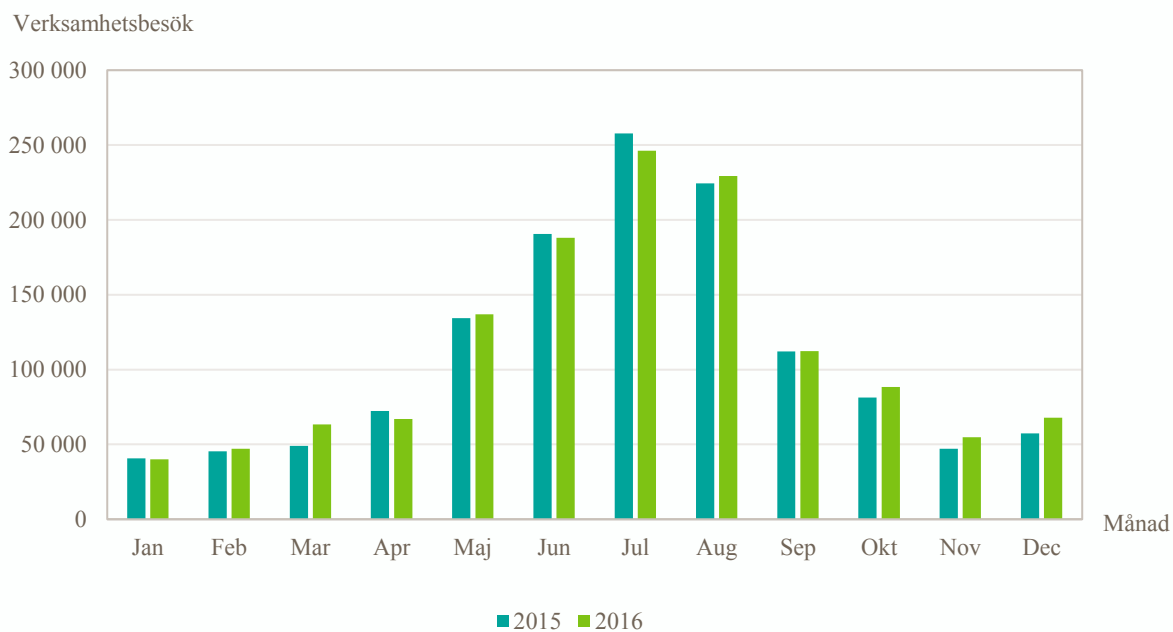
Museet ingår inte i fri entré-reformen

Övrigt

Vasamuseet har en mycket stor andel utländska besökare och museet anger att en stor andel av de utländska besökarna kommer från kryssningsfartygen som anlöper Stockholm.

Figur 84. Vasamuseet, antal besök 2006–2016.

Figur 85. Vasamuseet, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Statens museer för världskultur

Statens museer för världskultur omfattar Bergrummet, Etnografiska museet, Medelhavsmuseet och Östasiatiska museet i Stockholm samt Världskulturmuseet i Göteborg.

Gemensam kommentar om utvecklingen på världskulturmuseerna under 2016:

Under 2016 infördes fri entré på myndighetens samtliga ordinarie museer (på Världskulturmuseet från och med januari, på Etnografiska museet, Medelhavsmuseet samt Östasiatiska museet från och med februari). Detta har haft stor positiv betydelse för besöksutvecklingen avseende såväl anläggnings- som verksamhetsbesökare. Januari–februari 2016 var de sista månaderna myndigheten bedrev utställningsverksamhet i Bergrummet på Skeppsholmen (utställningen var undantagen fri entré-reformen). Till 2016 års positiva besöksutveckling bidrog även öppnandet av utställningen *Tillsammans* i slutet av 2015 samt flytten av utställningen *Playground* till Stockholm i oktober 2016.

Bergrummet

Anläggnings- och verksamhetsbesök

Bergrummet har registrerat verksamhetsbesök i kassan eller i bokningssystemet. Anläggningsbesök har inte registrerats.

Publikundersökningar

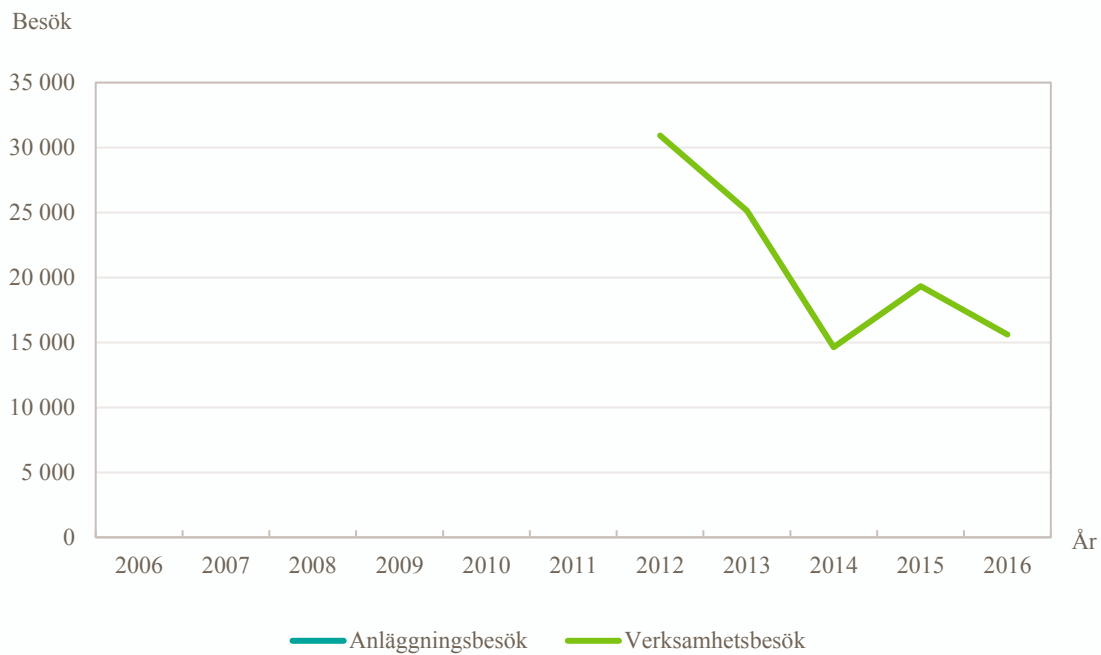
Inga publikundersökningar med Kulturanalys frågor har gjorts av Bergrummet.

Fri entré

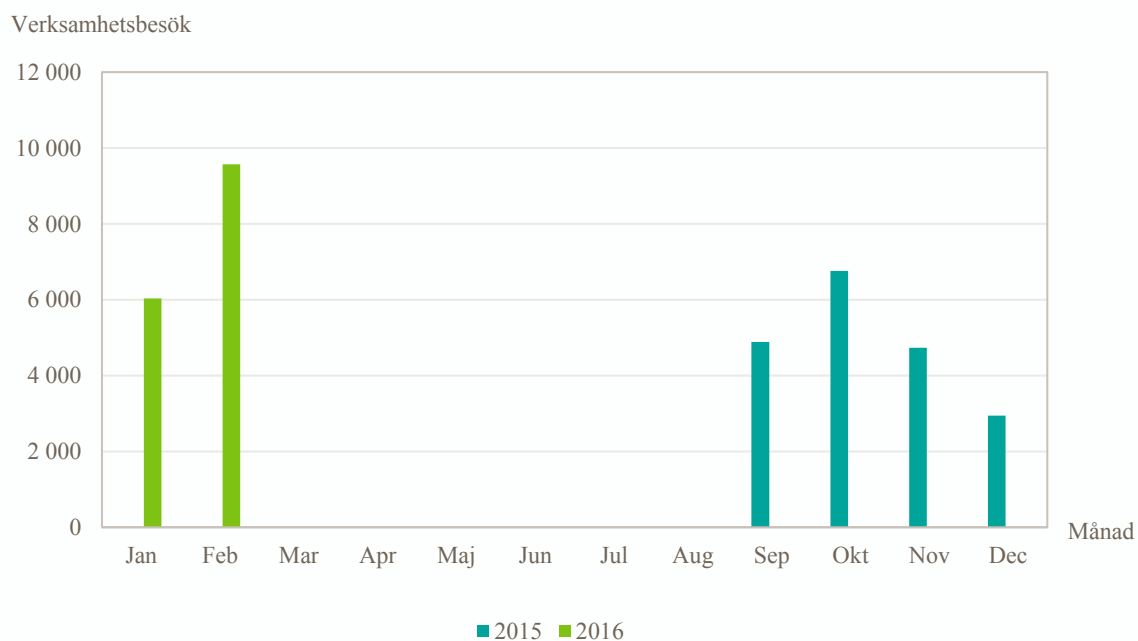
Utställningarna i Bergrummet har klassats som särskilda utställningar som varit avgiftsbelagda.

Övrigt

Bergrummet fungerar som en tillfällig utställningslokal i Stockholm för Statens museer för världskultur. Till och med 2012 räknades Bergrummets besökare ihop med Östasiatiska museets. Både utställningarna *Kinas Terrakottaarmé* och *Inka – Guldskatter* är därför inräknade i Östasiatiska museets siffror. Från september 2013 särredovisas Bergrummet vilket innebär att utställningarna *Afrikanska mästerverk* och *Staden vid sidenvägen* är redovisade separat för Bergrummet. Statens museer för världskultur har sagt upp avtalet med Bergrummet och den sista utställningsdagen i lokalen var den 29 februari 2016.

Figur 86. Bergrummet, antal besök 2006–2016.

Figur 87. Bergrummet, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Etnografiska museet

Anläggningsbesök

Anläggningsbesök mäts genom en fotocell i entrédörren.

Verksamhetsbesök

Verksamhetsbesöken mäts genom manuell räkning i kassan.

Fri entré

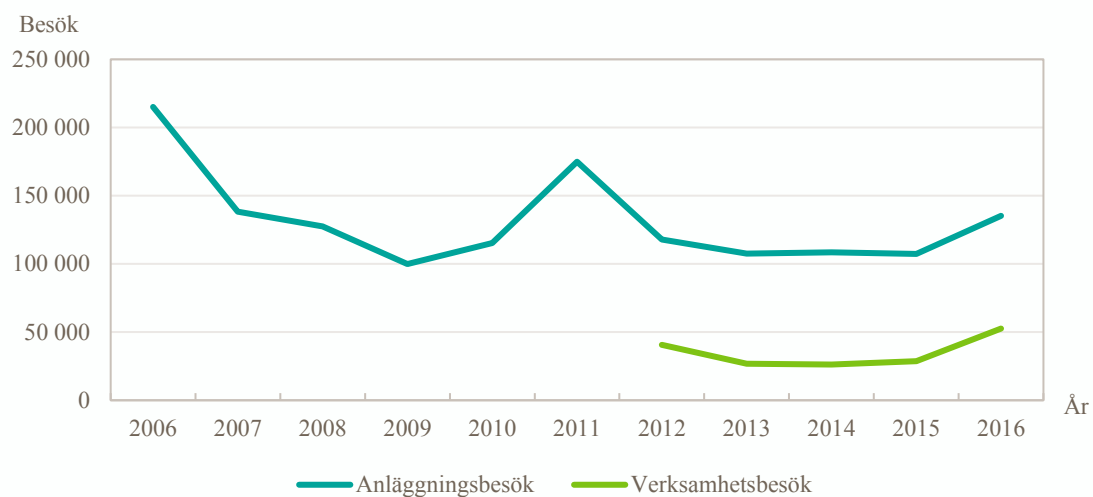
Museet ingår i fri entré-reformen

Publikundersökningar

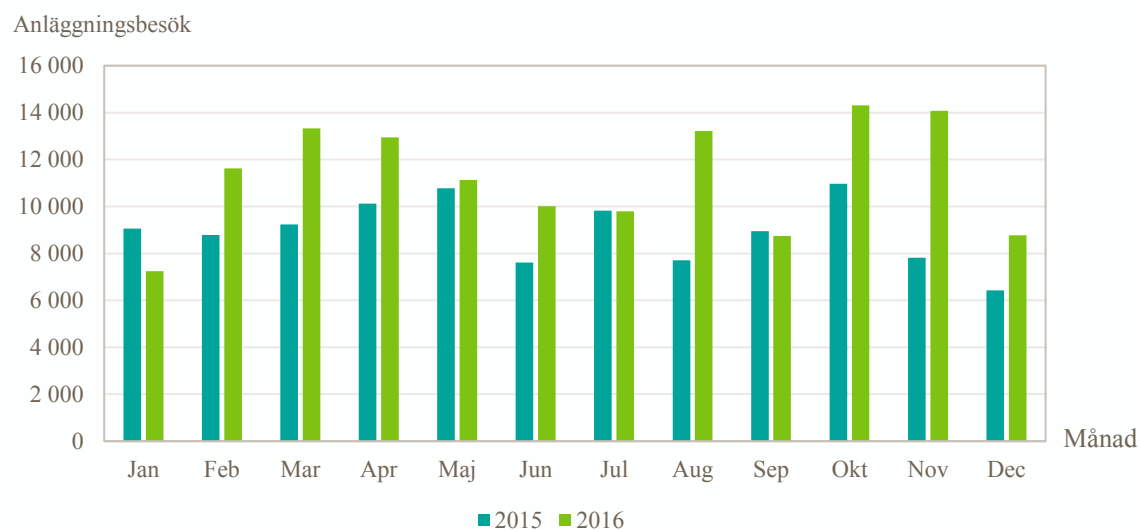
Museet har under 2015 och 2016 gjort publikundersökningar i kassan, där kassasystemet valt ut vem som ska tillfrågas och därefter har en person i sällskapet slumpats fram för en intervju. Frågor om ålder, kön och hemregion har ställts i kassan. Respondenten har därefter fått frågan om att lämna ut e-postadress eller mobilnummer som kontaktuppgift för att kunna få resten av enkäten skickad till sig 3 timmar efter museibesöket. I sms-/e-postdelen har Kulturanalys frågor om museibesöksvanor och utbildningsnivå inkluderats. Bortfallet på sms-/e-postdelen har varit större och därför är resultaten för utbildningsnivå och museibesöksvanor osäkrare. År 2016 användes inte kassorna längre för entréavgifter och museet övergick därför till att göra dagliga intervjuer via surfplatta utifrån samma system som tidigare. Frågorna om museibesöksvanor och utbildning ingick under år 2016 i delen av frågor som ställdes direkt till respondenten.

Övrigt

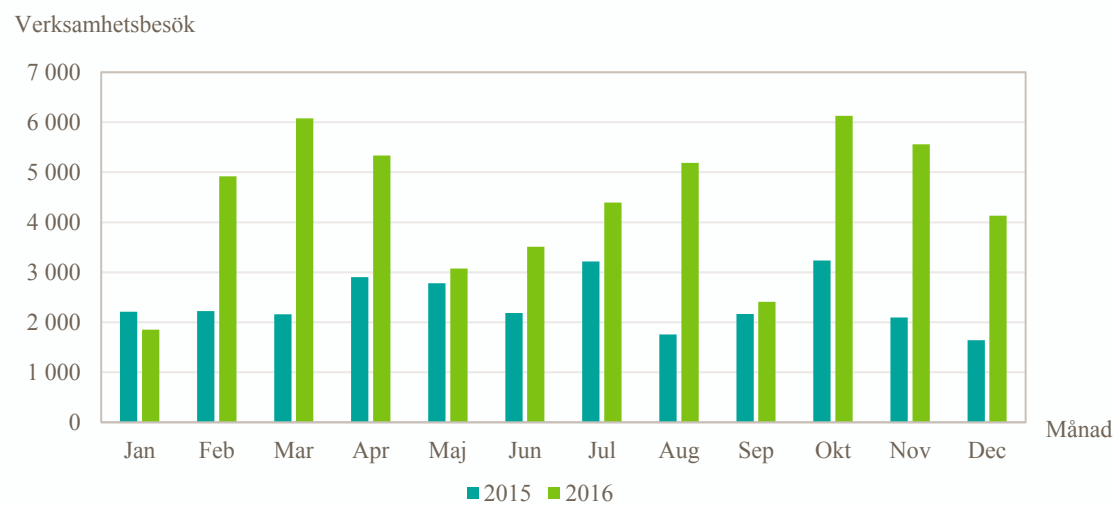
Etnografiska museet har en välbesökt restaurang. Detta ger en påtaglig volymskillnad mellan anläggnings- och verksamhetsbesök.

Figur 88. Etnografiska museet, antal besök 2006–2016.

Figur 89. Etnografiska museet, antal anläggningsbesök per månad 2015–2016.

Figur 90. Etnografiska museet, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Medelhavsmuseet

Anläggningsbesök

Anläggningsbesök mäts genom en fotocell i entrédörren.

Verksamhetsbesök

Verksamhetsbesöken mäts genom manuell räkning i kassan.

Fri entré

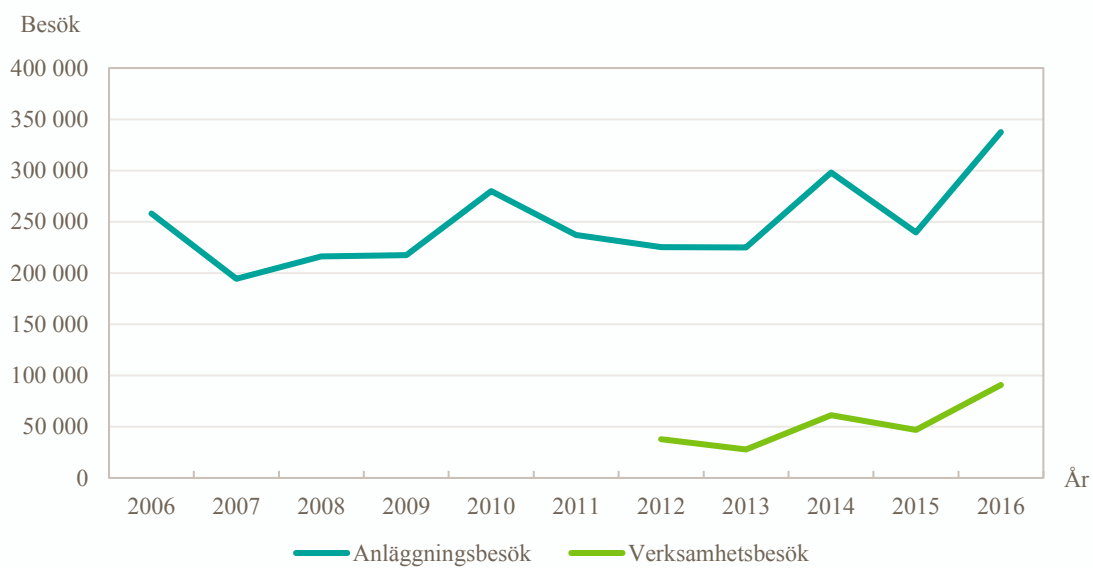
Museet ingår i fri entré-reformen.

Publikundersökningar

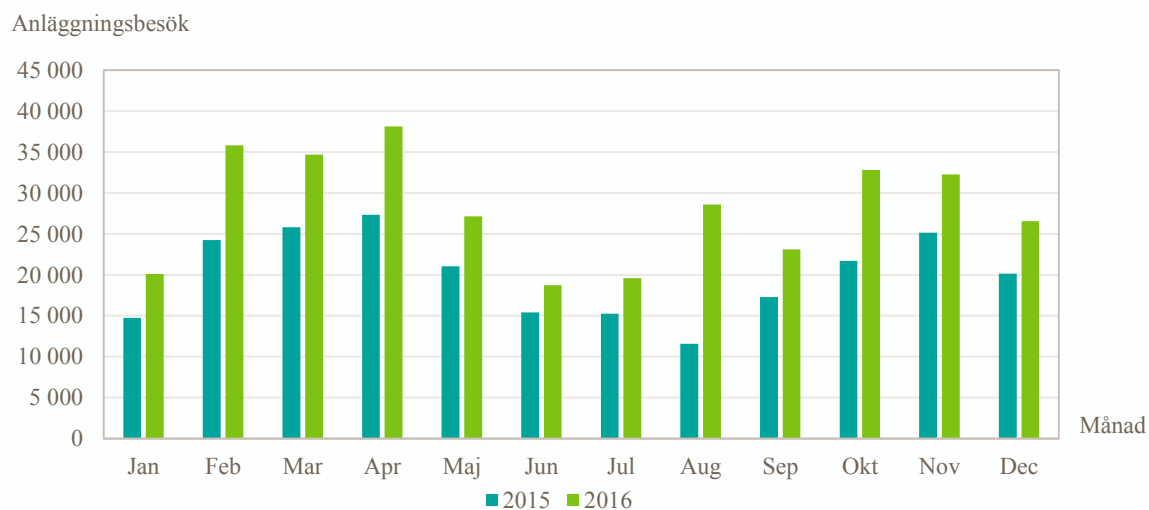
Museet har under 2015 och 2016 gjort publikundersökningar i kassan, där kassasystemet valt ut vem som ska tillfrågas och därefter har en person i sällskapet slumpats fram för en intervju. Frågor om ålder, kön och hemregion har ställts i kassan. Respondenten har därefter fått frågan om att lämna ut e-postadress eller mobilnummer som kontaktuppgift för att kunna få resten av enkäten skickad till sig 3 timmar efter museibesöket. I sms-/e-postdelen har Kulturanalys frågor om museibesöksvanor och utbildningsnivå inkluderats. Bortfallet på sms-/e-postdelen har varit större och därför är resultaten för utbildningsnivå och museibesöksvanor osäkrare. År 2016 användes inte kassorna längre för entréavgifter och museet övergick därför till att göra dagliga intervjuer via surfplatta utifrån samma system som tidigare. Frågorna om museibesöksvanor och utbildning ingick under år 2016 i delen av frågor som ställdes direkt till respondenten.

Övrigt

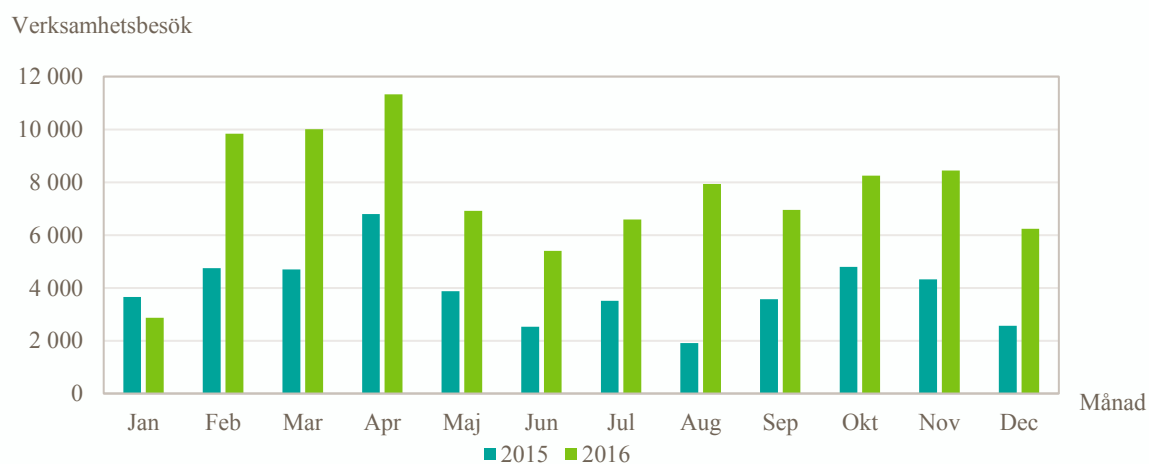
Medelhavsmuseet har en mycket välbesökt restaurang. Detta ger en stor volymskillnad mellan anläggnings- och verksamhetsbesök.

Figur 91. Medelhavsmuseet, antal besök 2006–2016.

Figur 92. Medelhavsmuseet, antal anläggningsbesök per månad 2015–2016.

Figur 93. Medelhavsmuseet, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Världskulturmuseet i Göteborg

Anläggningsbesök

Anläggningsbesök mäts genom en fotocell i entrédörren.

Verksamhetsbesök

Verksamhetsbesöken mäts genom manuell räkning i kassan. Museet uppger att det nya sättet att räkna verksamhetsbesök har dragits med vissa problem under 2016 och att dessa siffror har en felmarginal på +/- 10 procent.

Museet har inte räknat in konferensgäster i verksamhetsbesöken, vilket de flesta andra museer gör då det i konferensavgiften ingår ett besök på museet.

Fri entré

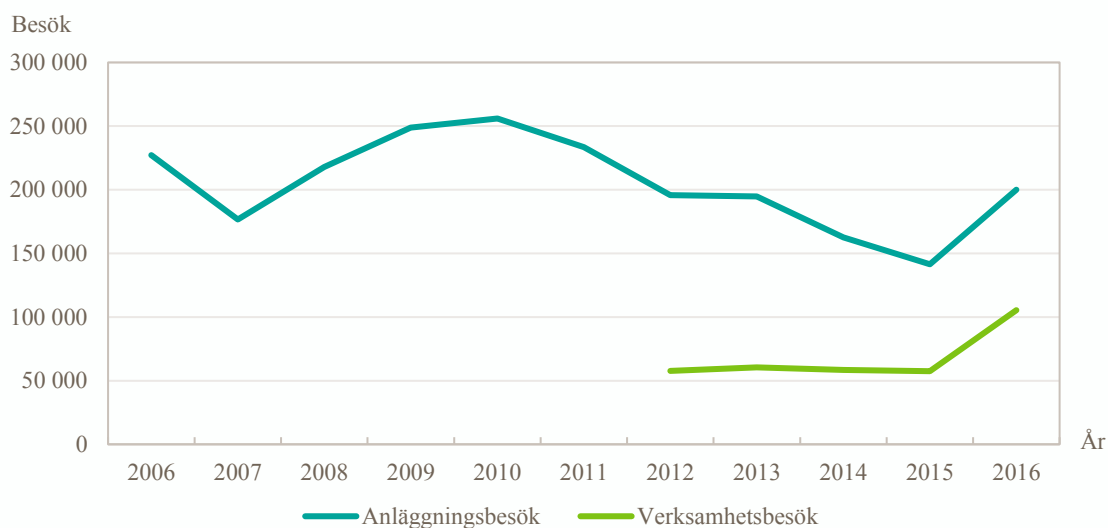
Museet ingår i fri entré-reformen.

Publikundersökningar

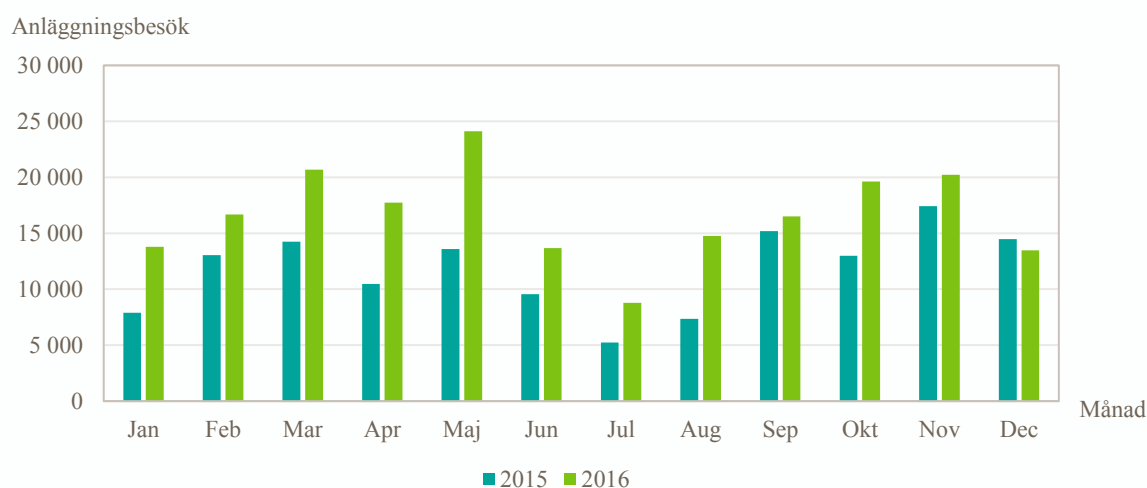
Museet har under 2015 och 2016 gjort publikundersökningar i kassan, där kassasystemet valt ut vem som ska tillfrågas och därefter har en person i sällskapet slumpats fram för en intervju. Frågor om ålder, kön och hemregion har ställts i kassan. Respondenten har därefter fått frågan om att lämna ut e-postadress eller mobilnummer som kontaktuppgift för att kunna få resten av enkäten skickad till sig 3 timmar efter museibesöket. I sms-/e-postdelen har Kulturanalys frågor om museibesöksvanor och utbildningsnivå inkluderats. Bortfallet på sms-/e-postdelen har varit större och därför är resultaten för utbildningsnivå och museibesöksvanor osäkrare. År 2016 användes inte kassorna längre för entréavgifter och museet övergick därför till att göra dagliga intervjuer via surfplatta utifrån samma system som tidigare. Frågorna om museibesöksvanor och utbildning ingick under 2016 i delen av frågor som ställdes direkt till respondenten.

Övrigt

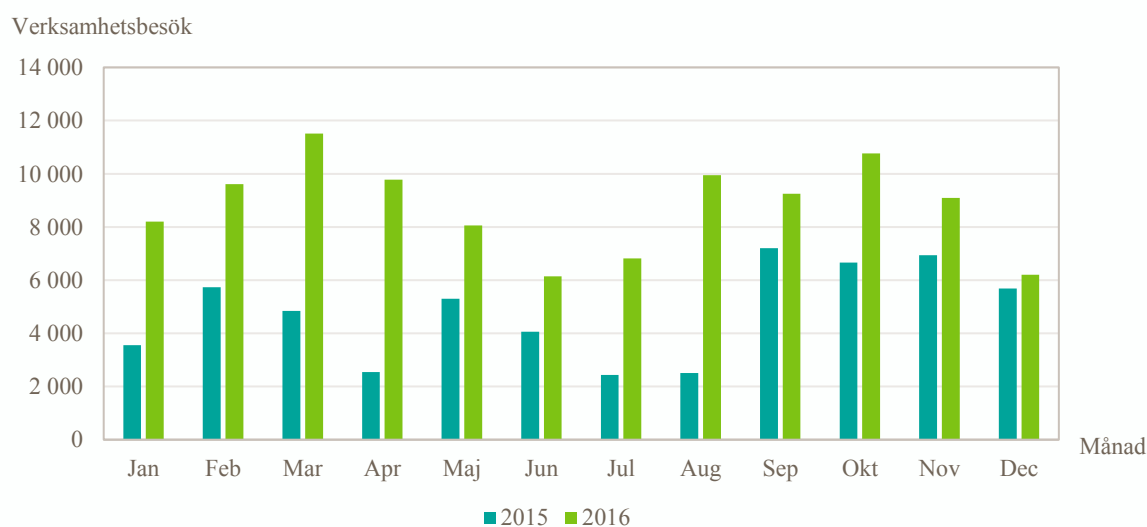
Världskulturmuseet har en välbesökt restaurang. Detta ger en stor volymskillnad mellan anläggnings- och verksamhetsbesök.

Figur 94. Världskulturmuseet i Göteborg, antal besök 2006–2016.

Figur 95. Världskulturmuseet i Göteborg, antal anläggningsbesök per månad 2015–2016.

Figur 96. Världskulturmuseet i Göteborg, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Östasiatiska museet

Anläggningsbesök

Anläggningsbesök mäts genom en fotocell i entrédörren.

Verksamhetsbesök

Verksamhetsbesöken mäts genom manuell räkning i kassan.

Fri entré

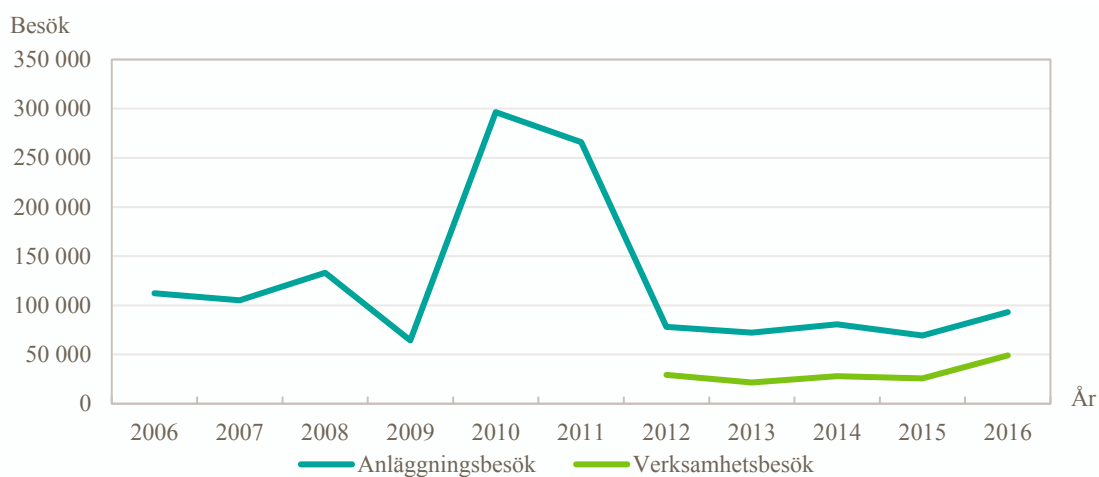
Museet ingår i fri entré-reformen.

Publikundersökningar

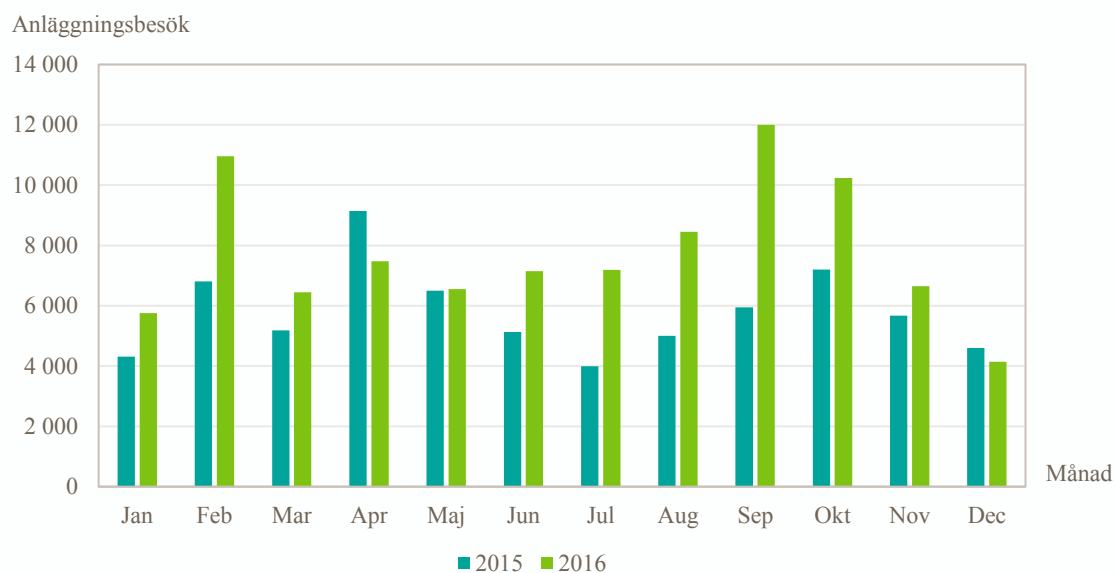
Museet har under 2015 och 2016 gjort publikundersökningar i kassan, där kassasystemet valt ut vem som ska tillfrågas och därefter har en person i sällskapet slumpats fram för en intervju. Frågor om ålder, kön och hemregion har ställts i kassan. Respondenten har därefter fått frågan om att lämna ut e-postadress eller mobilnummer som kontaktuppgift för att kunna få resten av enkäten skickad till sig tre timmar efter museibesöket. I sms-/e-postdelen har Kulturanalys frågor om museibesöksvanor och utbildningsnivå inkluderats. Bortfallet på sms-/e-postdelen har varit större och därför är resultaten för utbildningsnivå och museibesöksvanor osäkrare. År 2016 användes inte kassorna längre för entréavgifter och museet övergick därför till att göra dagliga intervjuer via surfplatta utifrån samma system som tidigare. Frågorna om museibesöksvanor och utbildning ingick under 2016 i delen av frågor som ställdes direkt till respondenten.

Övrigt

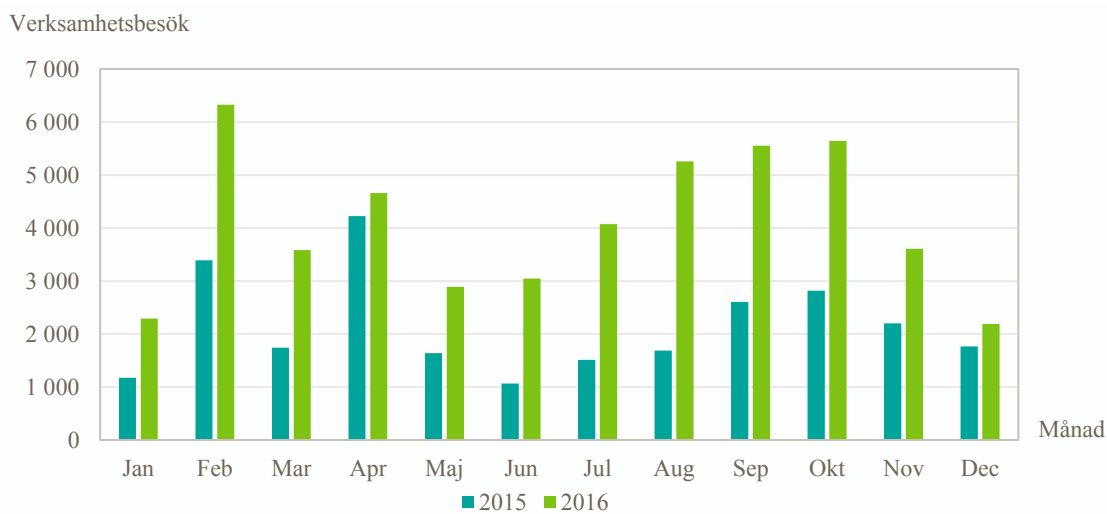
Till och med 2012 räknades Bergrummets besökare ihop med Östasiatiska museets. Detta betyder att de båda utställningarna *Kinas Terrakottaarmé* och *Inka – Guldsatter* är inräknade i Östasiatiska museets siffror. Från september 2013 särredovisas Bergrummet. Det bör noteras att *Kinas Terrakottaarmé* var en mycket populär utställning och dess besökstal hade stor påverkan på Östasiatiska museets siffror.

Figur 97. Östasiatiska museet, antal besök 2006–2016.

Figur 98. Östasiatiska museet, antal anläggningsbesök per månad 2015–2016.

Figur 99. Östasiatiska museet, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Statens musikverk, Scenkonstmuseet

Scenkonstmuseet, som tidigare benämnts Musik- och teatermuseum, har varit stängt för ombyggnad under år 2016 och har därför inte lämnat in uppgifter om besöksräkning, fri entré och revidering av statistiken. Museet har dock aviserat att de ska revidera statistiken framöver.

Tekniska museet

Anläggningsbesök

Museet registrerar anläggningsbesök i kassan från 2016.

Verksamhetsbesök

Museet har registrerat verksamhetsbesök i kassan under hela tidsserien.

Publikundersökningar

Museet har gjort intervjuer efter Kulturrådets äldre modell med 2+2 undersökningsveckor. Museet har även gjort egna mer omfattande intervjuundersökningar med snarlika frågeställningar. Under 2016 lade museet in Kulturanalys frågor i sin egen publikundersökning.

Fri entré

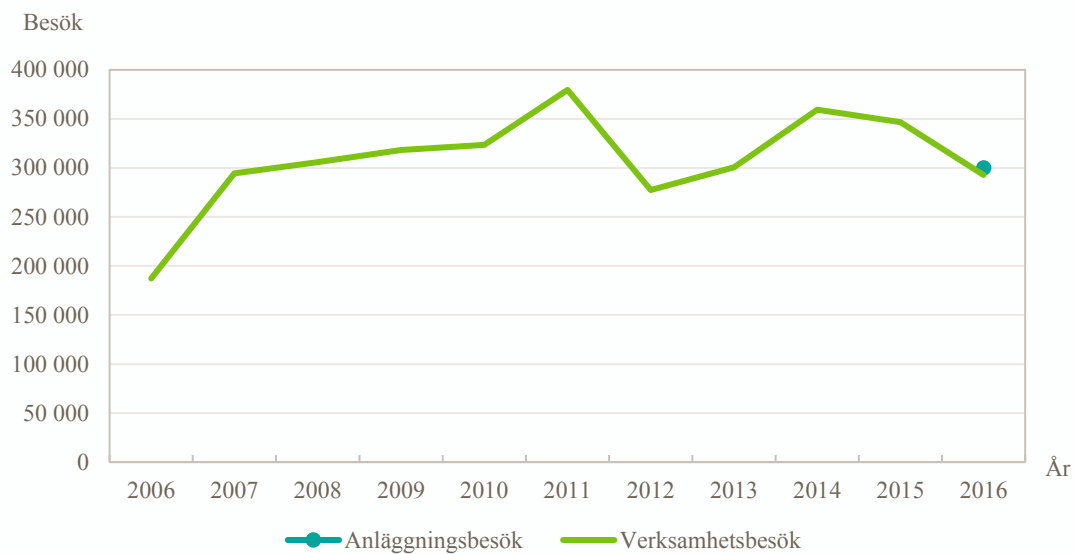
Museet ingår inte i fri entré-reformen.

Övrigt

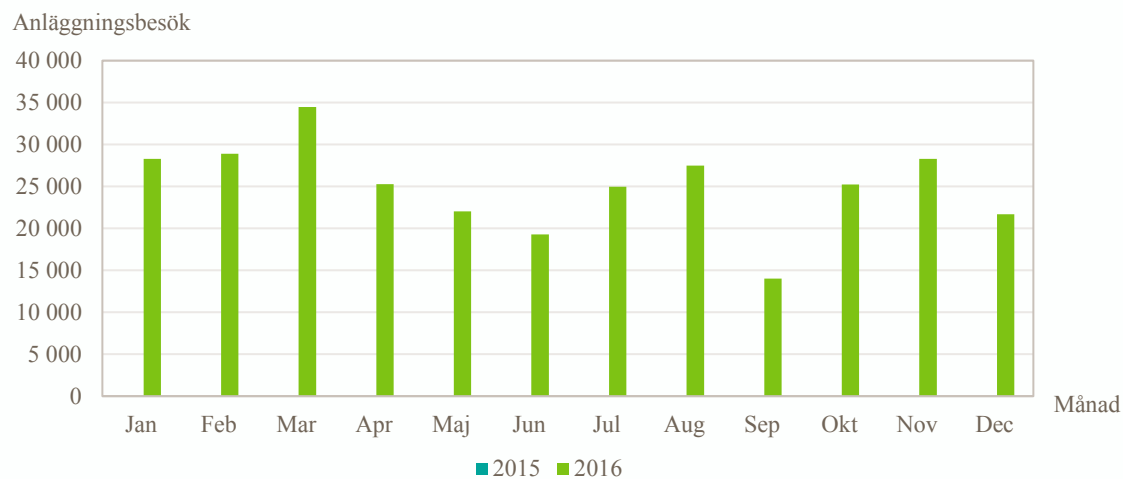
Museet har en restaurang.

Kommentar om årets besöksutveckling

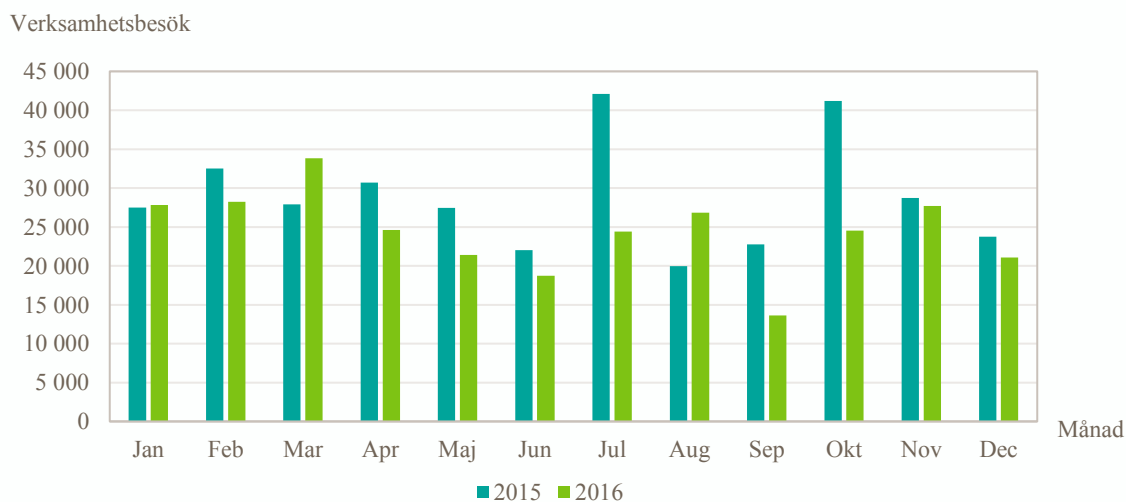
Tekniska museet, som mest lockar barnfamiljer, upplever att årets nedgång i besökstal beror på att konkurrensen från andra museer som vänder sig till samma målgrupp har ökat i och med fri entré-reformen.

Figur 100. Tekniska museet, antal besök 2006–2016.

Figur 101. Tekniska museet, antal anläggningsbesök per månad 2015–2016.

Figur 102. Tekniska museet, antal verksamhetsbesök per månad 2015–2016.

Bilaga II. Tabeller

Tabell 4. Fri entré och entréavgift per museum/filial.

Myndighet/stiftelse	Museum/filial	Fri entré			2016		
		2006	2015	2016	Fri entré för barn och unga	Reducerad avgift för barn och unga	Entréavgift för vuxna
Arbetets museum	Arbetets museum	Ja	Ja	Ja	Alla		Fri entré för alla
Forum för levande historia	Forum för levande historia	-	Ja	Ja	Alla		Fri entré för alla
Livrustkammaren och Skoklosters slott med Stiftelsen Hallwylska museet	Livrustkammaren	Ja	Nej	Ja	Alla		Fri entré för alla
	Skoklosters slott	Ja	Nej	Ja	Alla		Fri entré för alla
	Hallwylska museet	Ja	Nej	Nej	Alla		Fri entré för alla
	Moderna Museet Stockholm	Ja	Nej	Ja	Alla		Fri entré för alla
Moderna Museet	Moderna Museet Malmö	-	Nej	Ja	Alla		Fri entré för alla
	Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde	Ja	Stängt	Stängt			Fri entré för alla
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde	Konstakademien	-	Nej	Ja	Alla		Fri entré för alla
	Kulturhuset Stadsteatern	-	Nej	Ja	Alla		Fri entré för alla
	Prins Eugens Waldemarsudde	Nej	Nej	Nej	0–18 år		150 kr
	Naturhistoriska riksmuseet	Ja	Nej	Ja	Alla		Fri entré för alla
Nordiska museet	Nordiska museet	Ja	Nej	Nej	0–18 år		100 kr
	Härkeberga kaplansgård	-	-	Nej			
	Julita gård	-	-	Nej	Nej*	0–18 år	120 kr
	Svindersvik	-	-	Nej	0–18 år		100 kr
	Tyresö slott	-	-	Nej	0–18 år		100 kr
Riksantikvarieämbetet	Gamla Uppsala museum	-	Nej	Nej	0–18 år		80 kr
	Glimmingehus	-	Nej	Nej	0–18 år		80 kr
Skansen	Skansen	Nej	Nej	Nej	0–5 år	6–15 år	120 kr
Statens centrum för arkitektur och design, ArkDes	ArkDes	Ja	Nej	Ja	Alla		Fri entré för alla
Statens försvarshistoriska museer	Armémuseum*	Ja	Nej	Ja	Alla		Fri entré för alla
	Flygvapenmuseum	Ja	Nej	Ja	Alla		Fri entré för alla
Statens historiska museer	Historiska museet	Ja	Nej	Ja	Alla		Fri entré för alla
	Kungl. Myntkabinettet	Ja	Delvis	Ja	Alla		Fri entré för alla
	Tumba bruksmuseum	Ja	Ja	Ja	Alla		Fri entré för alla
Statens maritima museer	Marinmuseum	Ja	Delvis	Delvis	0–18 år		Fri entré för alla
	Sjöhistoriska museet	Ja	Ja	Ja	Alla		Fri entré för alla
	Vasamuseet	Nej	Nej	Nej	0–18 år		130 kr
Statens museer för världskultur	Bergrummet	Ja	Nej	Nej	0–18 år		150 kr
	Etnografiska museet	Ja	Nej	Nej	Alla		Fri entré för alla
	Medelhavsmuseet	Ja	Nej	Nej	Alla		Fri entré för alla
	Världskulturmuseet	Ja	Nej	Nej	Alla		Fri entré för alla
	Östasiatiska museet	Ja	Nej	Nej	Alla		Fri entré för alla
Statens musikverk	Scenkonstmuseet	Ja	Stängt	Stängt			
Tekniska museet	Tekniska museet	Nej	Nej	Nej	0–6 år	7–19 år	150 kr

* Fri entré för barn och unga under perioden 14 augusti–11 juni.

Tabell 5. Totalt antal anläggningsbesök per museum/filial 2006–2016.

Myndighet/stiftelse	Museum/filial	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Arbetsmuseum	Arbetsmuseum	177 161	224 900	203 116	218 252	218 221	231 077	209 132	218 764	234 076	221 992	199 806
ArkDes	ArkDes	.	.	.	.	.	.	.	592 893	579 978	.	634 906
Forum för levande historia	Forum för levande historia	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Livrustkammaren och Skoklosters slott med Stiftelsen Hallwylska museet	Hallwylska museet	223 390	58 373	117 871	110 580	86 401	108 850	125 387	101 332	94 750	193 637	254 386
	Livrustkammaren	293 413	133 083	202 953	225 222	275 615	251 677	262 199	239 657	288 659	270 269	454 670
	Skoklosters slott	110 000	39 581	40 371	44 760	38 668	45 240	47 771	52 178	69 140	72 099	91 169
Moderna Museet	Moderna Museet Malmö	.	.	.	.	88 205	74 045	109 937	83 303	97 495	92 085	94 803
	Moderna Museet Stockholm	.	.	.	.	.	.	.	592 893	579 978	.	634 906
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde	Konstakademien	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Kulturhuset Stadsteatern	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Nationalmuseum	474 546	371 912	474 276	383 893	355 922	401 864	352 171	48 330	*	*	*
	Prins Eugens Waldemarsudde**	133 173	99 271	162 908	197 021	143 857	209 148	133 405	165 226	111 614	153 907	357 981
Naturhistoriska riksmuseet	Naturhistoriska riksmuseet	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	736 917
Nordiska museet	Härkeberga kaplansgård	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Julita gård	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	59 941
	Nordiska museet	322 901	210 624	199 182	217 982	229 813	209 090	257 646	220 665	215 308	237 964	255 014
	Svindervik	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	71 221
	Tyresö slott	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2 207	249 508
	Riksantikvarie-ämbetet	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Riksantikvarie-ämbetet	Gamla Uppsala Museum	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Glimmingehus	.	.	.	.	.	.	44 212	40 948	41 569	46 209	46 942
Skansen	Skansen	1 362 939	1 377 338	1 352 245	1 405 128	1 285 122	1 397 958	1 415 283	1 437 609	1 386 358	1 379 385	1 367 416
Statens försvarshistoriska museer	Armémuseum	107 939	72 521	81 505	98 026	77 084	79 614	83 473	82 975	105 751	86 557	173 932**
	Flygvapenmuseum**	56 635	47 600	48 648	7 522	118 761	142 173	154 483	111 316	118 766	120 210	204 757**
Statens historiska museer	Historiska museet	189 815	106 229	130 053	125 132	123 651	121 217	134 325	126 344	131 840	154 046	264 058
	Kungl. Myntkabinettet	129 659	61 388	50 327	52 918	62 537	67 000	64 333	55 165	.	.	78 746
	Tumba Bruksmuseum	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	19 883
Statens maritima museer	Marinmuseum	151 934	138 021	139 032	147 326	154 147	164 873	195 850	197 144	254 365	247 573	296 172
	Sjöhistoriska museet	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Vasamuseet	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Statens museer för världskultur	Bergrummet	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Etnografiska museet	215 093	138 386	127 389	99 899	115 339	174 978	117 947	107 652	108 463	107 277	135 201
	Medelhavsmuseet	258 021	194 347	216 262	217 297	279 858	237 112	225 234	224 798	298 051	239 701	337 502
	Världskulturmuseet	227 248	176 733	217 987	248 830	255 979	233 398	195 803	194 846	162 675	141 466	200 093
	Östasiatiska museet	112 426	105 008	133 169	64 374	296 479	266 062	78 267	72 223	80 587	69 488	92 984
Statens musikverk	Scenkonstmuseet	111 853	84 865	91 326	76 249	80 841	78 175	80 210	80 345	24 180	*	*
Tekniska museet	Tekniska museet	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	299 928

* Museet har varit stängt under året.

** Ny räknemetod för anläggningsbesök och därför inte jämförbart mellan åren 2015–2016.

Tabell 6. Totalt antal verksamhetsbesök per museum/filial 2006–2016.

Myndighet/stiftelse	Museum/filial	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Arbetsmuseum	Arbetsmuseum	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
ArkDes	ArkDes	.	79 791	85 226	75 768	102 895	136 920	94 416	152 359	132 758	179 510	***
Forum för levande historia	Forum för levande historia	.	.	.	.	.	.	14 192	12 478	19 224	24 883	24 919
Livrustkammaren och Skoklosters slott med Stiftelsen Hallwylska museet	Hallwylska museet	.	.	.	.	.	.	.	55 484	55 058	59 412	101 462
	Livrustkammaren	.	.	.	.	.	.	.	128 759	134 928	130 356	.
	Skoklosters slott	.	.	.	.	.	.	.	28 644	29 572	28 991	.
Moderna Museet	Moderna Museet Malmö	.	.	.	.	.	.	**	**	**	.	.
	Moderna Museet Stockholm	.	.	.	.	.	.	**	**	**	.	.
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde	Konstakademien	.	.	.	.	.	.	.	66 922	82 445	62 342	65 848
	Kulturhuset Stadsteatern	.	.	.	.	.	.	.	.	.	24 748	56 285
	Nationalmuseum	.	.	.	.	.	256 335	224 478	.	*	*	*
	Prins Eugens Waldemarsudde	.	.	.	.	.	.	120 582	146 975	98 366	133 788	110 489
Naturhistoriska riksmuseet	Naturhistoriska riksmuseet	703 701	570 802	575 584	564 231	544 743	529 106	511 367	477 294	463 786	531 637 729 291****	
Nordiska museet	Härkeberga kaplansgård	.	.	.	.	.	.	2 260	3 420	2 331	2 767	1 945
	Julita gård	.	.	.	.	.	.	47 401	44 763	45 748	45 213	53 199
	Nordiska museet	.	.	.	.	.	.	**	**	**	207 651	225 328
	Svindervik	.	.	.	.	.	.	2 260	3 420	2 331	1 143	1 221
	Tyresö slott	.	.	.	.	.	.	1 832	2 584	2 221	2 207	2 508
Riksantikvarieämbetet	Gamla Uppsala Museum	.	.	.	.	.	.	15 262	21 825	25 824	27 227	28 076
	Glimmingehus	.	.	.	.	.	.	**	**	**	**	46 611
Skansen	Skansen	1 362 939	1 377 338	1 352 245	1 405 128	1 285 122	1 397 958	1 415 283	1 437 609	1 386 358	1 379 385	1 367 416
Statens försvarshistoriska museer	Armémuseum	.	.	.	.	.	.	**	**	**	***	***
	Flygvapenmuseum	.	.	.	.	.	.	152 014	110 251	117 738	119 211	190 050
Statens historiska museer	Historiska museet	.	.	.	.	.	.	128 437	120 773	128 909	151 666 232 825****	
	Kungl. Myntkabinettet	.	.	.	.	.	.	.	33 807	41 249	47 393	63 619
	Tumba Bruksmuseum	.	.	.	.	.	.	9 808	11 171	12 933	15 060	16 896
Statens maritima museer	Marinmuseum	.	.	.	.	.	.	84 843	79 360	116 531	116 238	160 879
	Sjöhistoriska museet	115 206	66 895	93 100	213 192	140 305	130 227	143 554	166 167	155 449	180 330	205 071
	Vasamuseet	973 722	1 067 397	1 143 404	1 154 615	1 129 184	1 228 114	1 218 175	1 088 135	1 220 429	1 312 494	1 341 568
Statens museer för världskultur	Berggrummet	.	.	.	.	.	.	30 928	25 156	14 636	19 319	15 602
	Etnografiska museet	.	.	.	.	.	.	40 724	26 757	26 208	28 571	52 583
	Medelhavsmuseet	.	.	.	.	.	.	37 735	27 805	61 339	46 962	90 744
	Världskulturmuseet	.	.	.	.	.	.	57 664	60 464	58 558	57 468	105 382
	Östasiatiska museet	.	.	.	.	.	.	29 199	21 581	27 883	25 832	49 117
Statens musikverk	Scenkonstmuseet	.	.	.	.	.	.	**	**	*	*	*
Tekniska museet	Tekniska museet	187 258	294 574	305 725	318 240	323 398	379 543	277 423	300 468	359 289	346 614	292 803

* Museet har varit stängt under året.

** Museet har ej reviderat besöksstatistiken.

*** Kulturanalys publicerar ej siffran p.g.a. bristande kvalitet i besöksräkningen.

**** Lägre kvalitet än manuell besöksräkning.

Tabell 7. Antal verksamhetsbesök, vuxna, per museum/filial 2007–2016.

Myndighet/stiftelse	Museum/Filial	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Arbetets museum	Arbetets museum	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
ArkDes	ArkDes	64 789	70 426	62 436	86 529	112 738	76 124	120 839	97 233	76 182	.
Forum för levande historia	Forum för levande historia	.	.	.	.	.	6 120	3 507	8 216	10 554	9 626
Livrustkammaren och Skoklosters slott med Stiftelsen Hallwylska museet	Hallwylska museet	.	.	.	.	.	.	52 017	46 671	50 745	89 606
	Livrustkammaren	.	.	.	.	.	.	84 972	84 961	80 564	.
	Skoklosters slott	.	.	.	.	.	.	22 597	23 242	22 811	.
Moderna Museet	Moderna Museet Malmö	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Moderna Museet Stockholm	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Nationalmuseum med PrinsEugens Waldemarsudde	Konstakademien	.	.	.	.	.	.	62 367	75 477	54 709	60 274
	Kulturhuset Stadsteatern	.	.	.	.	.	.	.	.	20 845	49 713
	Nationalmuseum	.	.	.	.	189 814	158 729	.	.	.	0
	Prins Eugens Waldemarsudde	.	.	.	.	.	115 026	141 291	93 045	126 595	104 098
Naturhistoriska riksmuseet	Naturhistoriska riksmuseet	.	.	.	284 162	237 504	235 461	222 341	210 790	249 364	.
Nordiska museet	Härkeberga kaplansgård	.	.	.	.	.	.	1 871	1 271	2 767	1 740
	Julita gård	.	.	.	.	.	36 254	35 340	36 200	35 805	43 049
	Nordiska museet	.	.	.	.	.	**	**	**	167 747	183 651
	Svindervik	.	.	.	.	.	.	1 871	1 271	980	1 126
	Tyresö slott	.	.	.	.	.	1 082	1 574	1 649	1 777	1 941
	Riksantikvarieämbetet	.	.	.	.	.	10 623	13 750	15 609	15 694	17 875
Skansen	Gamla Uppsala Museum	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Glimmingehus	.	.	.	.	.	**	**	**	**	29 971
Statens försvarshistoriska museer	Skansen	952 221	946 655	987 788	910 071	982 221	982 117	1 008 019	971 019	960 686	968 965
Statens historiska museer	Armémuseum	.	.	.	.	.	**	**	**	**	**
	Flygvapenmuseum	.	.	.	.	.	108 318	76 123	81 173	81 152	130 785
Statens maritima museer	Historiska museet	.	.	.	.	.	87 548	82 065	85 109	103 631	5 598
	Kungl. Myntkabinettet	.	.	.	.	.	.	26 965	33 175	39 152	53 162
	Tumba Bruksmuseum	.	.	.	.	.	6 903	7 274	8 238	10 685	9 072
Statens museer för världskultur	Marinmuseum	.	.	.	.	.	61 207	55 580	79 638	79 416	116 002
	Sjöhistoriska museet	33 349	70 111	158 634	104 061	49 103	102 392	120 350	116 872	135 853	158 373
	Vasamuseet	900 545	951 744	974 579	955 315	1 040 450	1 017 122	926 030	875 285	1 114 575	1 158 324
Statens musikverk	Bergrummet	.	.	.	.	.	26 854	21 912	12 643	17 029	14 263
	Etnografiska museet	.	.	.	.	.	31 256	17 568	15 491	19 323	33 711
	Medelhavsmuseet	.	.	.	.	.	26 314	19 629	38 710	30 121	66 652
	Världskulturmuseet	.	.	.	.	.	38 400	40 634	39 765	35 119	60 141
	Östasiatiska museet	.	.	.	.	.	24 665	16 413	20 041	20 463	41 858
Statens tekniska museer	Scenkonstmuseet	.	.	.	.	.	**	**	*	*	*
	Tekniska museet	.	144 080	150 090	148 878	195 662	132 885	143 210	168 169	158 632	136 442

* Museet har varit stängt under året.

** Museet har ej reviderat besöksstatistiken.

Tabell 8. Antal verksamhetsbesök, barn och unga, per museum/filial 2007–2016.

Myndighet/stiftelse	Museum/filial	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Arbetets museum	Arbetets museum	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
ArkDes	ArkDes	15 002	14 800	13 332	16 366	24 182	18 292	31 520	35 525	13 256	***
Forum för levande historia	Forum för levande historia	.	.	.	.	.	8 072	8 971	11 008	14 329	15 293
Livrustkammaren och Skoklosters slott med Stiftelsen Hallwylska museet	Hallwylska museet	.	.	.	.	.	.	3 467	8 387	8 667	11 856
	Livrustkammaren	.	.	.	.	.	42 075	43 787	49 967	49 792	.
	Skoklosters slott	.	.	.	.	.	6 233	6 047	6 330	6 180	.
Moderna Museet	Moderna Museet Malmö	.	.	.	6 242	4 604	8 252	5 760	68 643	6 476	6 354
	Moderna Museet Stockholm	36 189	36 530	49 636	41 930	44 324	37 882	41 453	45 786	53 017	69 368
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde	Konstakademien	.	.	.	.	.	.	4 555	6 968	7 633	5 574
	Kulturhuset Stadsteatern	.	.	.	.	.	.	.	.	3 903	6 572
	Nationalmuseum	.	.	.	.	66 521	65 749	.	.	.	.
	Prins Eugens Waldemarsudde	.	.	.	.	.	2 042	4 092	3 066	4 249	6 331
Naturhistoriska riksmuseet	Naturhistoriska riksmuseet	.	.	.	260 581	291 602	275 906	254 953	252 996	282 273	.
Nordiska museet	Härkeberga kaplansgård	.	.	.	.	.	.	1 549	1 060	0	205
	Julita gård	.	.	.	.	.	11 147	9 423	9 548	9 408	10 150
	Nordiska museet	.	.	.	.	.	.	.	.	39 904	41 677
	Svindervik	.	.	.	.	.	.	1 549	1 060	61	95
	Tyresö slott	.	.	.	.	.	750	1 010	572	430	567
Riksantikvarieämbetet	Gamla Uppsala Museum	.	.	.	.	.	4 639	8 075	10 215	10 629	10 201
	Glimmingehus	.	.	.	.	.	15 476	14 580	15 517	17 141	16 550
Skansen	Skansen	425 117	405 590	417 340	375 051	415 737	433 166	429 590	415 339	418 699	398 448
Statens försvarshistoriska museer	Armémuseum	.	.	.	.	.	**	**	**	***	***
	Flygvapenmuseum	.	.	.	.	.	43 696	34 128	36 565	38 059	59 265
Statens historiska museer	Historiska museet	.	.	.	.	.	40 889	38 708	43 800	47 935	2 450
	Kungl. Myntkabinettet	.	.	.	.	.	.	6 977	8 074	8 240	10 457
	Tumba Bruksmuseum	.	.	.	.	.	2 905	3 897	4 695	4 375	7 824
Statens maritima museer	Marinmuseum	.	.	.	.	.	23 763	23 780	36 853	36 822	44 877
	Sjöhistoriska museet	22 231	22 989	54 558	36 244	19 468	41 162	45 817	38 577	44 477	46 698
	Vasamuseet	166 852	191 660	180 036	173 869	187 664	201 053	162 105	345 144	197 919	183 244
Statens museer för världskultur	Bergrummet	.	.	.	.	.	4 074	3 244	1 993	2 290	1 339
	Etnografiska museet	.	.	.	.	.	9 468	9 189	10 717	9 248	18 872
	Medelhavsmuseet	.	.	.	.	.	11 421	8 176	22 629	16 814	24 092
	Världskulturmuseet	.	.	.	.	.	19 264	19 830	18 793	22 349	45 241
	Östasiatiska museet	.	.	.	.	.	4 533	5 168	7 832	5 369	7 259
Statens musikverk	Scenkonstmuseet	.	.	.	.	.	**	**	*	*	*
Tekniska museet	Tekniska museet	.	161 645	168 150	174 520	183 881	144 538	157 258	191 120	187 982	156 361

* Museet har varit stängt under året.

** Museet har ej reviderat besöksstatistiken.

*** Kulturanalys publicerar ej siffran p.g.a. bristande kvalitet i besöksräkningen.

Tabell 9. Antal verksamhetsbesök, skolbesök, per museum/filial 2012–2016.

Myndighet/stiftelse	Museum/filial	2012	2013	2014	2015	2016
Arbetets museum	Arbetets museum	6 659	10 466	9 428	4 677	5 767
ArkDes	ArkDes	8 260	9 804	4 100	2 180	0
Forum för levande historia	Forum för levande historia	8 490	9 575	11 703	14 076	14 870
Livrustkammaren och Skoklosters slott med Stiftelsen Hallwylska museet	Hallwylska museet	1 684	1 520	3 058	2 684	5 038
	Livrustkammaren	11 520	1 040	15 586	27 038	30 008
	Skoklosters slott	790	584	986	1 342	1 584
Moderna Museet	Moderna Museet Malmö	3 432	2 671	2 397	1 557	0
	Moderna Museet Stockholm	15 756	12 604	13 515	11 420	10 071
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde	Konstakademien	0	735	2 289	2 046	2 088
	Kulturhuset Stadsteatern	0	0	0	155	726
	Nationalmuseum	0	0	0	0	0
	Prins Eugens Waldemarsudde	514	1 592	2 255	2 944	3 124
Naturhistoriska riksmuseet	Naturhistoriska riksmuseet	135 895	94 400	96 097	112 150	103 544
Nordiska museet	Härkeberga kaplansgård	0	0	0	0	0
	Julita gård	388	285	93	268	66
	Nordiska museet	0	0	0	15 995	14 540
	Svindersvik	0	0	0	0	75
	Tyresö slott	733	771	415	47	281
Riksantikvarieämbetet	Gamla Uppsala Museum	1 273	4 233	5 470	6 895	5 546
	Glimmingehus	0	0	0	0	6 444
Skansen	Skansen	68 682	68 877	61 972	67 065	65 936
Statens försvarshistoriska museer	Armémuseum	0	0	0	1 057	12 191
	Flygvapenmuseum	6 213	5 326	6 490	7 247	7 832
Statens historiska museer	Historiska museet	22 588	21 755	24 348	37 513	27 256
	Kungl. Myntkabinettet	0	0	4 781	5 322	5 763
	Tumba Bruksmuseum	1 252	1 511	1 842	2 390	3 351
Statens maritima museer	Marinmuseum	3 650	3 369	5 002	6 873	4 080
	Sjöhistoriska museet	6 558	7 789	6 686	7 235	7 833
	Vasamuseet	32 179	16 827	25 487	32 654	35 857
Statens museer för världskultur	Bergrummet	0	1 302	614	1 138	356
	Etnografiska museet	4 691	4 738	6 838	4 445	9 326
	Medelhavsmuseet	7 053	5 223	7 906	9 288	10 607
	Världskulturmuseet	15 051	14 817	11 541	14 974	738
	Östasiatiska museet	1 910	1 267	2 534	2 895	2 502
Statens musikverk	Scenkonstmuseet	0	0	0	0	0
Tekniska museet	Tekniska museet	58 607	59 686	69 888	62 615	53 754

Tabell 10. Antal webbesök per museum/filial 2011–2016.

Myndighet/stiftelse	Museum/filial	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Arbetets museum	Arbetets museum	231 077	44 367	49 753	55 876	63 755	62 302
ArkDes	ArkDes	136 920	170 725	235 828	195 706	211 857	84 708
Forum för levande historia	Forum för levande historia	.	326 039	270 828	374 983	645 758	866 796
Livrustkammaren och Skoklosters slott med Stiftelsen Hallwylska museet	Hallwylska museet	108 850	240 125	107 162	116 081	141 130	97 944
	Livrustkammaren	251 677	158 097	105 717	136 457	136 100	97 651
	Skokloster slott	45 240	95 092	72 168	74 290	82 680	55 758
Moderna Museet	Moderna Museet Malmö	545 383	844 617	1 019 684	522 413	.	.
	Moderna Museet Stockholm	545 383	844 617	1 019 684	1 018 824	1 132 981	1 177 095
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde	Konstakademien	.	.	.	.	.	296 397
	Kulturhuset Stadsteatern	.	.	.	.	.	296 487
	Nationalmuseum	401 864	392 811	189 167	258 312	285 480	315 208
	Prins Eugens Waldemarsudde	209 148	339 753	293 495	157 759	220 045	218 924
Naturhistoriska riksmuseet	Naturhistoriska riksmuseet	529 106	3 287 558	3 868 517	3 445 331	2 057 409	2 266 608
Nordiska museet	Härkeberga kaplansgård	.	.	.	.	.	.
	Julita gård	.	.	.	.	.	.
	Nordiska museet	209 090	458 927	411 076	469 720	551 840	632 179
	Svindervik	.	.	.	.	.	.
	Tyresö slott	.	.	.	.	.	.
Riksantikvarieämbetet	Gamla Uppsala Museum	.	.	.	.	.	.
	Glimmingehus	.	.	.	.	.	.
Skansen	Skansen	1 397 958	1 162 331	1 065 284	1 448 118	1 258 628	1 613 405
Statens försvarshistoriska museer	Armémuseum	.	.	.	.	6 321	118 754
	Flygvapenmuseum	142 173	96 482	97 837	111 654	124 172	144 877
Statens historiska museer	Historiska museet	121 217	449 575	561 333	620 476	503 464	423 912
	Kungl. Myntkabinettet	67 000	323 743	458 697	503 808	41 564	.
	Tumba Bruksmuseum	.	.	.	.	.	.
Statens maritima museer	Marinmuseum	207 981	89 019	96 875	135 204	140 708	72 317
	Sjöhistoriska museet	130 227	177 469	278 113	275 088	343 998	249 166
	Vasamuseet	1 228 114	514 404	582 063	698 607	826 795	646 635
Statens museer för världskultur	Bergrummet	.	.	4 478	29 765	54 843	18 280
	Etnografiska museet	174 978	85 499	64 492	68 594	89 825	115 835
	Medelhavsmuseet	237 112	61 233	57 847	90 643	84 240	108 925
	Världskulturmuseet	233 398	77 896	87 187	92 055	82 950	107 949
	Östasiatiska museet	266 062	68 913	43 293	60 955	54 843	75 551
Statens musikverk	Scenkonstmuseet	78 175	90 230	89 741	44 780	.	.
Tekniska museet	Tekniska museet	379 543	674 598	597 271	673 340	726 628	752 551

Tabell 11. Antal respondenter i publikundersökningarna per museum 2009–2016.

Myndighet/stiftelse	Museum	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Arbetets museum	Arbetets museum	440	428	407	385	395	330	1135	1713
Forum för levande historia	Forum för levande historia	.	.	.	.	60	126	21	231
Livrustkammaren och Skoklosters slott med Stiftelsen Hallwylska museet	Hallwylska museet	164	154	192	161	136	211	295	1080
	Livrustkammaren	389	380	397	374	297	204	290	1220
	Skokloster slott	67	52	103	76	38	158	258	783
ArkDes och Moderna Museet	Moderna Museet Malmö	.	.	137	167	126	253	338	699
	ArkDes och Moderna Museet Stockholm	1160	1151	1471	1047	1042	484	580	1041
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde	Nationalmuseum	854	454	432	587	265	.	1634	1957
	Prins Eugens Waldemarsudde	416	398	356	277	151	300	328	434
Naturhistoriska riksmuseet	Naturhistoriska riksmuseet	770	406	503	582	168	210	201	778
Nordiska museet	Nordiska museet	452	439	416	400	375	290	377	1119
Riksantikvarieämbetet	Gamla Uppsala Museum	.	.	.	60	45	93	.	.
	Glimmingehus	.	.	.	47	32	.	.	.
Skansen	Skansen	1723	1175	1527	2072	1966	212	8077	5712
Statens försvarshistoriska museer	Armémuseum	272	272	74	79	76	288	.	660
	Flygvapenmuseum	.	.	176	230	238	226	359	501
Statens historiska museer	Historiska museet	280	280	231	241	218	606	600	601
	Kungl. Myntkabinettet	106	108	96	73	27	151	160	610
	Tumba Bruksmuseum	.	.	.	38	27	52	8	365
Statens maritima museer	Marinmuseum	296	269	.	227	214	275	219	1754
	Sjöhistoriska museet	200	97	55	235	198	205	185	638
	Vasamuseet	.	.	.	.	687	226	81	329
Statens museer för världskultur	Etnografiska museet	162	271	250	182	132	161	237	908
	Medelhavsmuseet	455	441	310	266	192	209	317	934
	Världskulturmuseet	471	496	485	210	221	240	107	707
	Östasiatiska museet	187	163	248	262	191	179	376	565
Statens musikverk	Scenkonstmuseet	169	175	172	158	140	.	.	.
Tekniska museet	Tekniska museet	832	798	339	440	425	213	642	640

Tabell 12. Antal intervjuer och svarsfrekvenser i procent per museum för publikundersökningen 2016.

Myndighet/stiftelse	Museum	Svarsfrekvens per fråga i procent					
		Antal intervjuer	Kön	Ålder	Hemregion	Besöksvanor	Utbildning
Arbetets museum	Arbetets museum	1 713	84	100	84	88	78
Forum för levande historia	Forum för levande historia	231	88	88	88	75	73
Livrustkammaren och Skoklosters slott med Stiftelsen Hallwylska museet	Hallwylska museet	1 080	93	93	93	89	88
	Livrustkammaren	1 220	76	77	76	45	44
	Skoklosters slott	783	98	100	98	97	97
ArkDes och Moderna Museet	Moderna Museet Malmö	699	89	89	89	82	82
	ArkDes och Moderna Museet Stockholm	1 041	99	100	99	98	89
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde	Nationalmuseum	1 957	92	98	92	99	99
	Prins Eugens Waldemarsudde	434	84	84	84	80	79
Naturhistoriska riksmuseet	Naturhistoriska riksmuseet	778	61	61	61	48	48
Nordiska museet	Nordiska museet	1 119	100	98	100	97	99
Riksantikvarieämbetet	Gamla Uppsala Museum	.	.	.	.	.	.
	Glimmingehus	.	.	.	.	.	.
Skansen	Skansen	995	90	63	90	0	9
Statens försvarshistoriska museer	Armémuseum	660	98	99	98	91	91
	Flygvapenmuseum	501	99	100	99	100	96
Statens historiska museer	Historiska museet	601	82	94	82	0	85
	Kungl. Myntkabinettet	610	98	100	98	94	86
	Tumba Bruksmuseum	365	99	100	99	99	86
Statens maritima museer	Marinmuseum	1 754	72	73	72	65	65
	Sjöhistoriska museet	638	96	88	96	74	71
	Vasamuseet	329	91	91	91	36	36
Statens museer för världskultur	Etnografiska museet	908	92	92	92	82	82
	Medelhavsmuseet	934	92	92	92	75	75
	Världskulturmuseet	707	93	93	93	89	89
	Östasiatiska museet	565	80	80	80	57	57
Statens musikverk	Scenkonstmuseet	.	.	.	.	.	.
Tekniska museet	Tekniska museet	640	94	99	94	97	99

Tabell 13. Antal museer som ingår i underlaget till Figur 1 och Figur 7.

Myndighet	Filial	Figur 1	Figur 1	Figur 7	Figur 7	Figur 7	Figur 7
		Verksamhetsbesök 2006–2016	Anläggningsbesök 2012–2016	Verksamhetsbesök 2013–2016	Verksamhetsbesök 2013–2016	Anläggningsbesök 2013–2016	Anläggningsbesök 2013–2016
				Förändring	Ej förändring	Förändring	Ej förändring
Arbetets museum	Arbetets museum		Ja				Ja
ArkDes	ArkDes					Ja	
Livrustkammaren och Skoklosters slott med Stiftelsen Hallwylska museet	Hallwylska museet		Ja	Ja		Ja	
	Livrustkammaren		Ja			Ja	
	Skoklosters slott		Ja			Ja	
Moderna Museet	Moderna Museet Malmö					Ja	
	Moderna Museet Stockholm					Ja	
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde	Konstakademien	Ja		Ja			
	Kulturhuset Stadsteatern	Ja		Ja			
	Nationalmuseum	Ja	Ja	Ja		Ja	
	Prins Eugens Waldemarsudde	Ja			Ja		
Naturhistoriska riksmuseet	Naturhistoriska riksmuseet	Ja		Ja			
Nordiska museet	Nordiska museet		Ja				Ja
Skansen	Skansen	Ja	Ja		Ja		Ja
Statens försvarshistoriska museer	Armémuseum						
	Flygvapenmuseum	Ja		Ja			Ja
Statens historiska museer	Historiska museet	Ja	Ja	Ja		Ja	
	Kungl. Myntkabinettet				Ja		
	Tumba Bruksmuseum	Ja			Ja		
Statens maritima museer	Marinmuseum	Ja	Ja	Ja		Ja	
	Sjöhistoriska museet	Ja			Ja		
	Vasamuseet	Ja			Ja		
Statens museer för världskultur	Bergrummet	Ja		Ja			
	Etnografiska museet	Ja	Ja	Ja		Ja	
	Medelhavsmuseet	Ja	Ja	Ja		Ja	
	Världskulturmuseet		Ja	Ja		Ja	
	Östasiatiska museet	Ja	Ja	Ja		Ja	
Statens musikverk	Scenkonstmuseet		Ja				Ja
Tekniska museet	Tekniska museet	Ja			Ja		
Totalt antal museer		17	14	13	7	13	5

Bilaga III. Uppdraget och dess förändringar över tid

I budgetpropositionen för 2003 (prop. 2002/03:1) föreslog regeringen att fri entré skulle införas på flertalet statliga museer. Syftet med reformen var att besökare från alla delar av landet skulle söka sig till de centrala museerna, varav de flesta återfinns i Stockholm, samt att nå grupper som sällan eller aldrig besökt museer. Den första etappen av reformen genomfördes under 2004 då Moderna Museet, Arkitekturmuseet och Östasiatiska museet införde fri entré. Den andra etappen av reformen inleddes den 1 januari 2005 då övriga berörda museer införde fri entré. Dessa var Armémuseum, Etnografiska museet, Flygvapenmuseum, Hallwylska museet, Historiska museet, Livrustkammaren, Marinmuseum, Medelhavsmuseet, Musik- och teatermuseum, Kungliga Myntkabinettet, Nationalmuseum, Naturhistoriska riksmuseet, Nordiska museet, Sjöhistoriska museet, Skoklosters slott och Världskulturmuseet. Försöket med fri entré på 19 statliga museer pågick i full skala under år 2005 och 2006.

På regeringens uppdrag genomförde Statens kulturråd under 2006 en utvärdering av reformen. Från 2008 hade Kulturrådet i uppdrag att samla in månadsstatistik om antalet besök vid de berörda statliga museerna och att samordna årliga publikundersökningar.

Ursprungligen gällde uppdraget de museer som hade fri entré för barn och unga, men med tiden har gruppen av museer som ingått i uppdraget utvidgats. Till de 19 museer med fri entré för barn och unga i åldern 0–18 år som först omfattades av uppdraget, inkluderades från 2009 även Arbetets museum, Prins Eugens Waldemarsudde, Tekniska museet, Skansen och Vasamuseet. Från och med 2010 redovisas Moderna museet Malmö separat och från 2012 gäller detta även Tumba bruksmuseum. I uppdraget från och med 2012 tillfördes Forum för levande historia, Riksantikvarieämbetets två besöksmål Gamla Uppsala och Glimmingehus samt Riksställningar som uppgiftslämnare. Då Riksställningar under 2012 hade en minimal utställningsproduktion, vars resultat visades på museer som redan redovisar sina besök inom ramen för uppdraget, beslutades det att Riksställningar skulle lämnas utanför redovisningen. Från och med regleringsbrevet för

2013 ingår Riksställningar inte längre i uppdraget.

Myndigheten för kulturanalys övertog uppdraget 2012. Enligt regleringsbrev för 2016 ska Kulturanalys följa upp besöksutveckling och tillgänglighet på de centrala museerna, Forum för levande historia och Riksantikvarieämbetets besöksmål. Uppföljningen, som ska redovisas totalt och per museum och besöksmål, ska innehålla uppgifter om:

- antal besök per månad, samt för hela året, uppdelat på besökare upp till och med 18 år respektive 19 år och äldre
- förändring i besöksutveckling jämfört med föregående år i antal och i procent samt fördelat på ålder, kön, geografisk hemvist och skolbesök
- uppgifter om respektive museums/ besöksmåls entréavgift
- effekterna av införandet av fri entré avseende förändringar i besöksutvecklingen i förhållande till tidigare år.

Besöksstatistiken för 2016 omfattar 12 musei-myndigheter och 4 stiftelser. Några museer har själva valt att redovisa sin verksamhet uppdelat på flera museer eller museifilialer/besöksmål.

Publikundersökningen som används för att fördela museibesökarna efter kön, ålder och utbildningsnivå har förändrats över tid. Kulturanalys tog över Kulturrådets modell med intervjuer under 2+2 undersökningsveckor. I syfte att få fram data med god statistisk precision och som kan mäta förändringar över tid har Kulturanalys arbetat för att museerna ska utöka intervjuerna till 1 000 intervjuer per år som fördelas över hela året. Under 2016 har flertalet av museerna gått över till att göra intervjuer som sker kontinuerligt under året.

